

MARC 21 format za podatke o fondu: skraćeno izdanje
Kongresna biblioteka
Kancelarija za razvoj mreže i MARC standarde

2006 Skraćeno izdanje

Ovaj dokument obuhvata sadržaj izdanja iz 2000. godine sa dopunama:

- Dopuna br. 1 (oktobar 2000)
- Dopuna br. 2 (oktobar 2001)
- Dopuna br. 3 (oktobar 2002)
- Dopuna br. 4 (oktobar 2003)
- Dopuna br. 5 (oktobar 2004)
- Dopuna br. 6 (oktobar 2005)
- Dopuna br. 7 (oktobar 2006)

Izdavač: Inovacioni centar za digitalne biblioteke i arhive, Departman za matematiku i informatiku Prirodno–matematičkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2007.

ISBN 978–86–7031–163–3, PDF

Naslov originala: *MARC 21 Concise Format for Holdings Data* / Library of Congress Network Development and MARC Standards Office, dostupno na <http://www.loc.gov/marc/holdings/echdhome.html>, decembar, 2007.

Prevela sa engleskog: mr Milena Matić

Lektor: mr Mirjana Brković

SADRŽAJ

- [Uvod u format za podatke o fondu](#)
- [Zaglavljje zapisa i direktorijum](#)
- [Kontrolna polja \(001–008\)](#)
- [Polja za brojeve i kodove \(0XX\)](#)
- [Polja za napomene \(5XX i 84X\)](#)
- [Polja za lokacije i pristup \(852 i 856\)](#)
- [Polja za podatke o fondu – opšte informacije](#)
- [Polja za prateće reči/skraćenice i modele publikovanja \(853–855\)](#)
- [Polja za numeraciju i hronologiju \(863–865\)](#)
- [Polja za tekstualni iskaz podataka o fondu \(866–868\)](#)
- [Polja za informacije o jedinici \(876–878\)](#)
- [Druga promenljiva polja \(88X\)](#)
- [Kontrolna potpolja](#)
- [Zapisi sa više pisama](#)
- [Primeri zapisa](#)
- [Izvori informacija za kôd organizacije](#)

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: Uvod

MARC 21 Format za podatke o fondu sačinjen je da bude nosilac informacija za tri tipa bibliografskih jedinica koji se identifikuju pomoću kôda a na poziciji Zaglavlje zapisa/06 (Leader/06) (Tip zapisa):

Jednodelna jedinica

jedinica koja je cela u jednom fizičkom delu, npr. mapa iz jednog dela, partitura, jednotomna knjiga, računarska datoteka (Zaglavlje zapisa /06, kôd x).

Višedelna jedinica

jedinica koja je cela, ili je zamišljena da bude cela, u konačnom broju zasebnih fizičkih delova, npr. skup mapa, muzikalija i njeni delovi, enciklopedija u deset tomova, multimedijalni komplet, zbirka rukopisa (Zaglavlje zapisa /06, kôd v).

Jedinica serijske publikacije

jedinica koja se izdaje u delovima koji slede jedan za drugim u intervalima iste ili različite dužine, sa namerom da se publikovanje nastavlja neodređeno dugo, npr. časopis, dopuna serijskoj publikaciji sa nepovezanim listovima (Zaglavlje zapisa /06, kôd y).

Za razliku od elemenata podataka koji su primenljivi za univerzalni bibliografski opis ovih tipova jedinica, informacije o fondu mogu da obuhvate:

- informaciju koja je specifična za primerak neke jedinice
- informaciju koja je neuobičajena za organizaciju koja poseduje fond
- informaciju koja je potrebna za lokalnu obradu, održavanje ili zaštitu date jedinice
- informaciju o verziji

Polja za podatke o fondu

Četiri skupa polja za podatke o fondu definisana su za zapisivanje informacija o primercima koje neka organizacija stvarno poseduje:

- Prateće reči/skraćenice i model publikovanja (polja 853–855)
- Numeracija i hronologija (863–865)
- Tekstualni iskaz podataka o fondu (866–868)
- Informacije o jedinici (876–878)

Unutar svakog skupa, zasebna polja su definisana za tri kategorije građe:

- Osnovna bibliografska jedinica (polja 853, 863, 866, 876)
- Dodatna građa (854, 864, 867, 877)
- Indeksi (855, 865, 868, 878)

Informacije o zasebnim i umetnutim podacima o fondu

Polje 852 (Lokacija) definisano je tako da sadrži informacije sa što više detalja koji su potrebni da se jedinici odredi mesto. Ono može da uključi informacije kao što su jedinstvene oznake smeštaja na policama, broj primerka i adresa za tekuću fizičku lokaciju jedinice.

Pojedinačno polje za lokaciju

Kada se podaci o fondu iznose za *jednu jedinu* lokaciju jedne jedinice, takva informacija može biti **umetnuta** u odgovarajući MARC bibliografski zapis ili ona može da bude sadržana u **jednom zasebnom zapisu sa podacima za fond**. Za to se koriste jedno jedino polje 852 za lokaciju i bilo koje od pridruženih polja za podatke za fond.

Višestruka polja za lokaciju

Kada se podaci o fondu iznose za *više* primeraka jedne jedinice, a elementi podataka o lokaciji ili signaturi se razlikuju, potrebno je više polja 852 za lokaciju. *MARC 21 format za podatke o fondu* ne obezbeđuje tehniku za povezivanje jednog polja 852 sa pridruženim poljima za informacije o fondu. Da bi se osiguralo da ova polja budu u potpunosti povezana, moraju se primenjivati sledeće konfiguracije zapisa za informacije o takvim fondovima:

Višestruka polja 852 bez pridruženih polja:

Kada višestruka polja 852 za lokaciju nemaju pridružena polja, ona sva mogu da budu **umetnuta** u povezani MARC bibliografski zapis, mogu sva da budu sadržana u **jednom zasebnom zapisu za podatke o fondu** ili mogu da budu sadržana u **više zasebnih zapisa za podatke o fondu**.

Višestruka polja 852 sa pridruženim poljima:

Kada jedno ili više polja 852 imaju njima pridružena polja kao što su 007, 841, 842, 844, 853–855, 86X ili 87X, svako polje 852 i njemu pridružena polja moraju biti povezana u jedan klaster nedvosmislenih informacija o fondu. Jedan klaster 852 za podatke o fondu može biti **umetnut** u povezani MARC bibliografski zapis ili može da bude sadržan u **jednom zasebnom zapisu za podatke o fondu**. Kada je klaster umetnut, nikakva druga nepridružena polja ili klasteri 852 za lokaciju ne mogu da se nalaze u bibliografskom u zapisu; ona moraju da ostanu u zasebnim zapisima za podatke o fondu.

Višestruka polja 852 sa podjednako primenljivim pridruženim poljima:

U specijalnim slučajevima, kada pridružena polja za podatke o fondu mogu da se podjednako primenjuju na nekoliko polja 852, sva ta polja 852 i pridružena polja mogu da se smatraju jednim klasterom za informacije o fondu. Takav klaster sa podacima o fondu može da bude ili **umetnut** u povezani MARC bibliografski zapis ili sadržan u jednom **zasebnom zapisu za podatke o fondu**.

Informacija o jedinici – Zapis za podatke o fondu može da sadrži informacije za posebne fizičke jedinice na jednoj ili više lokacija. Veza između polja 852, pridruženih polja 853–868 za podatke o fondu i polja 876–878 za informacije o jedinici uključena je u odeljak *Informacije o jedinici – Opšte informacije*.

Zasebni zapisi o fondu

Zasebni zapis za podatke o fondu povezuje se sa srodnim MARC bibliografskim zapisom pomoću polja 004 (Kontrolni broj za srodni bibliografski zapis).

Sledeća polja mogu da se pojave u zasebnom MARC zapisu za podatke o fondu:

Polja za podatke o fondu:

- Zaglavlje zapisa
- Direktorijum
- 001 – Kontrolni broj
- 003 – Indikator kontrolnog broja
- 004 – Kontrolni broj za povezani bibliografski zapis
- 005 – Datum i vreme poslednje promene
- 008 – Elementi podataka nepromenljive dužine
- 014 – Broj za povezivanje
- 035 – Kontrolni broj sistema

- 842 – Tekstualni označitelj fizičkog oblika
- 843 – Napomena o reprodukciji
- 844 – Ime jedinice
- 845 – Napomena o uslovima kojima se određuju korišćenje i reprodukovanje
- 852 – Lokacija
- 853 – Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Osnovna bibliografska jedinica
- 854 – Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Dodatna građa
- 855 – Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Indeksi
- 856 – Elektronska lokacija i pristup
- 863 – Numeracija i hronologija – Osnovna bibliografska jedinica
- 864 – Numeracija i hronologija – Dodatna građa
- 865 – Numeracija i hronologija – Indeksi
- 866 – Tekstualni podaci o fondu – Osnovna bibliografska jedinica
- 867 – Tekstualni podaci o fondu – Dodatna građa
- 868 – Tekstualni podaci o fondu – Indeksi
- 876 – Informacije o jedinici – Osnovna bibliografska jedinica
- 877 – Informacije o jedinici – Dodatna građa
- 878 – Informacije o jedinici – Indeksi

Polja bibliografskog formata:

- 007 – Polje nepromenljive dužine za fizički opis
- 010 – Kontrolni broj Kongresne biblioteke
- 016 – Kontrolni broj nacionalne bibliografske agencije
- 020 – Međunarodni standardni broj za knjige
- 022 – Međunarodni standardni broj za serijske publikacije
- 024 – Standardni registarski broj
- 027 – Standardni broj za tehnički izveštaj
- 030 – CODEN Oznaka /Oznaka CODEN–a
- 541 – Napomena o neposrednom izvoru nabavke
- 561 – Istorija vlasništva i nadzora
- 562 – Napomena o identifikaciji primerka i verzije
- 583 – Napomena o radnom postupku

Od ovih polja, sledeća su neophodna u zasebnom MARC zapisu sa podacima za fond: Zaglavlje zapisa, Direktorijum, 001 i 852. U cilju razmene, srodni MARC bibliografski zapis distribuirao se partnerima u razmeni pre distribucije zasebnog zapisa o fondu.

Umetnute informacije o fondu

Informacije o fondu mogu se dodavati postojećem MARC bibliografskom zapisu pre nego da budu u zasebno povezanom zapisu o fondu.

Umetnute informacije o fondu mogu obuhvatati sledeća polja Formata za podatke o fondu:

- 841 – Vrednosti kodiranih podataka o fondu
- 843 – Napomena o reprodukciji
- 845 – Napomena o uslovima koji određuju korišćenje i reprodukovanje
- 852 – Lokacija
- 853 – Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Osnovna bibliografska jedinica
- 854 – Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Dodatna građa
- 855 – Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Indeksi
- 856 – Elektronska lokacija i pristup

- 863 – Numeracija i hronologija — Osnovna bibliografska jedinica
- 864 – Numeracija i hronologija — Dodatna građa
- 865 – Numeracija i hronologija – Indeksi
- 866 – Tekstualni podaci o fondu — Osnovna bibliografska jedinica
- 867 – Tekstualni podaci o fondu — Dodatna građa
- 868 – Tekstualni podaci o fondu – Indeksi
- 876 – Informacije o jedinici — Osnovna bibliografska jedinica
- 877 – Informacije o jedinici — Dodatna građa
- 878 – Informacije o jedinici — Indeksi

Od ovih polja jedino se polje 852 zahteva u iskazu podataka o fondu koji se umeće u srodni MARC bibliograski zapis.

U opštem slučaju, uputstva u ovom dokumentu opisuju zasebne zapise o fondu. Specifične instrukcije za umetanje polja o fondu u srodni MARC bibliograski zapis daju se u *Konvencijama za unos podataka (Input Conventions) iz opisa polja u MARC 21 Format za podatke o fondu (Marc 21 Format for Holdings data)*. (Prvi primer u Dodatku B ilustruje informacije o fondu koje se daju kao zasebni zapis sa podacima o fondu i kao klaster podataka o fondu koji je umetnut u srodan bibliografski zapis.)

Komprimovano i pojedinačno predstavljanje podataka

Komprimovano i pojedinačno predstavljanje (nabrajanje) podataka detaljne numeracije i hronologije mogu se raditi pomoću računarskog algoritma, ukoliko ne postoji prekid unutar nivoa numeracije i hronologije. Potpuniji opis ove mogućnosti dat je u odeljku 853–878 *Podaci za fond – Opšte informacije*. Elementi podataka koji su neophodni da budu predstavljeni za komprimovano ili pojedinačno predstavljanje sadržaja iz polja za numerisanje i hronologiju za osnovne bibliografske jedinice i dodatnu građu opisuju se u delu *Konvencije za unos podatak za polja iz poglavlja 853–855 Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Opšte informacije* u priručniku *MARC 21 Format za podatke o fondu*. Sadržaj polja za numeraciju i hronologiju namenjenog indeksima ne mora da bude automatski komprimovan niti pojedinačno predstavljan zbog mogućnosti da da višeznačan iskaz podataka o fondu.

Tipografske konvencije

U ovom dokumentu koriste se sledeće tipografske konvencije:

0 – Grafički znak 0 predstavlja cifru nula u oznakama polja, u navođenju pozicije karaktera sa nepromenljivom pozicijom i u pozicijama indikatora. Ovaj karakter razlikuje se od velikog slova O koji se koristi u primerima ili u tekstu.

– Grafički simbol # koristi se za prazno mesto (hex 20) u kodiranim poljima i u drugim specijalnim situacijama gde bi postojanje karaktera blenk za prazno mesto moglo biti višeznačno.

\$ – Grafički simbol \$ koristi se kao deo za ograničavanje (delimiter portion) (hex 1F) kôda potpolja. Unutar teksta, na kodove potpolja se upućuje kao npr. *subfield \$a – potpolje \$a*.

/ – Specifične karakterske pozicije elemenata podataka sa nepromenljivom dužinom, kao što su oni u Zaglavlju zapisa, Direktorijumu i polju 008, izražavaju se korišćenjem kose crte i broja te karakterske pozicije, npr. *Zaglavlje zapisa/06*.

1 – Grafički znak 1 predstavlja cifru jedan (hex 31). Ovaj karakter mora da se razlikuje od malog slova l iz latiničnog alfabeta (el) (hex 6C) i velikog slova I (eye) (hex 49) ovog alfabeta u primerima ili tekstu.

| – Grafički znak | predstavlja karakter za popunu (hex 7C).

Organizacija elektronske verzije skraćenog formata

Ovaj elektronski skraćeni format organizovan je po delovima koji uglavnom odražavaju istaknute delove dokumentacije potpunog štampanog formata. Svaki deo je podeljen na poglavlja koja obično obuhvataju po jedno polje i sve elemente podataka koji su mogući u njemu (tj. karakterske pozicije za polja nepromenljive dužine i indikatore, kao i za kodove potpolja za polja promenljive dužine). Zaglavlje zapisa i Direktorijum se opisuju u prvom glavnom delu iza kojeg slede delovi sa promenljivim kontrolnim poljima i poljima za podatke promenljive dužine u numeričkom redosledu po oznakama polja.

- Kontrolna polja (001–008)
- Polja za brojeve i kodove (010–09X)
- Polja za napomene (5XX, 84X)
- Polja za lokaciju i pristup (852–856)
- Podaci o fondu – Opšte informacije (853–865)
- Prateće reči/skraćenice i model publikovanja (polja 853–855)
- Polja za numeraciju i hronologiju (863–865)
- Polja za tekstualni iskaz podataka o fondu (866–868)
- Polja za informacije o jedinici (876–878)

Označitelji zastarelog i izbrisanog sadržaja nisu u popisu. Oni se nalaze u štampanoj verziji potpunog formata i u elektronskim popisima polja formata MARC.

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: Zaglavlje zapisa i direktorijum

- [ZAGLAVLJE ZAPISA](#)
- [DIREKTORIJUM](#)

ZAGLAVLJE ZAPISA

Polje nepromenljive dužine koje obuhvata prve 24 karakterske pozicije (00–23) svakog zapisa i daje informacije za obradu tog zapisa.

Karakterske pozicije

- 00–04 – Dužina zapisa
Računarski generisan numerički niz od pet karaktera koji navodi dužinu celog zapisa. Taj broj se poravnava udesno, a svaka neiskorišćena pozicija sadrži nulu.
- 05 – Status zapisa
Pokazuje vezu zapisa sa datotekom.
  - c – Ispravljen ili revidiran zapis
  - d – Izbrisan zapis
  - n – Nov zapis
- 06 – Tip zapisa
Ukazuje na karakteristike zapisa i definiše njegove komponente. Kada su informacije o fondu umetnute u MARC bibliografski zapis, ova informacija može biti smeštena u polju 841 \$a (Vrednosti kodiranih podataka za fond, Tip zapisa).
  - u – Nepoznato
  - v – Podaci o fondu za višedelnu jedinicu
  - x – Podaci o fondu za jednodelnu jedinicu
  - y – Podaci o fondu za jedinicu serijske publikacije

- 07–08 – Nedefinisane karakterske pozicije
Svaka sadrži blenk (#).
- 09 – Shema za kodiranje karakterima
Identifikuje shemu za kodiranje karakterima koja se koristi u zapisu.
  - # – MARC–8
  - a – UCS/Unicode
- 10 – Dužina indikatora
Računarski generisani broj 2 koji pokazuje broj pozicija karaktera koje se koriste za indikatore u polju sa podacima promenljive dužine.
- 11 – Dužina koda potpolja
Računarski generisani broj 2 koji pokazuje broj pozicija karaktera koje se koriste za svaki kôd potpolja u polju sa podacima promenljive dužine.
- 12–16 – Osnovna adresa podataka
Računarski generisani numerički niz od pet karaktera koji pokazuje prvu karaktersku poziciju prvog kontrolnog polja promenljive dužine u zapisu. Broj se poravnava udesno, a svaka neiskorišćena pozicija sadrži nulu.
- 17 – Nivo kodiranja
Pokazuje nivo specifičnosti podataka o fondu. Kodovi 1, 2, 3 i 4 odražavaju zahteve Nivoa 1, 2, 3 i 4 iz *Iskaza podataka o fondu za bibliografske jedinice* (ANSI/NISO Z39.71) (*Holdings Statements for Bibliographic Items* (ANSI/NISO Z39.71)) ranije *Iskazi podataka o fondu za serijske jedinice* (ANSI/NISO Z39.44) (*Serial Holdings Statements* (ANSI/NISO Z39.44)) i *Iskazi podataka o fondu za ne–serijske jedinice* (*Holdings Statements for Non–Serial Items* (ANSI/NISO Z39.57)), a kodovi 1, 2 i 3 odražavaju zahteve Nivoa 1, 2 i 3 iz *Iskaza podataka o fondu – Sumarni nivo* (ISO 10324). Označitelji MARC sadržaja dati u opisu svakog nivoa podataka o fondu su oni koje zahteva Z39.71. Izborni elementi podataka za svaki nivo se ovde ne pominju; oni su dati u svakom standardu. Iskaz podatka o fondu jednodielne jedinice standardno se zapisuje na nivou 1. Iskaz podatka o fondu višedelne ili serijske jedinice može se beležiti na bilo kom nivou.

Kada su informacije o fondu umetnute u MARC bibliografski zapis, te informacije mogu da se smeštaju u polje 841 (Vrednosti kodiranih podataka za fond), u potpolje \$e (Nivo kodiranja) koje se takođe umeće u bibliografski zapis.

- 1 – Nivo 1 podataka o fondu
- 2 – Nivo 2 podataka o fondu
- 3 – Nivo 3 podataka o fondu
- 4 – Nivo 4 podataka o fondu
- 5 – Nivo 4 podataka o fondu sa oznakom fizičke jedinice
Oznaka fizičke jedinice smešta se u potpolje \$p (Oznaka fizičke jedinice) polja 852 (Lokacija) ili jednog od polja 863–865 – Numeracija i hronologija, ili se smešta u potpolje \$a (Tekstualni podaci o fondu) jednog od polja 866–868 Tekstualni podaci o fondu.
- m – Mešoviti nivo
Podaci o fondu se beleže na više od jednog nivoa. Vrednost na poziciji prvog indikatora (Nivo kodiranja polja) primenjivog polja 866–868 pokazuje nivo za svako polje sa podacima o fondu.
- u – Nepoznato
- z – Drugi nivo
- 18 – Informacija o jedinici u zapisu
Pokazuje da li je informacija o jedinici u zapisu, smeštena u jednom ili u više pojavljivanja polja 876–878 (Polja za informacije o jedinici).
  - i – Informacija o jedinici
  - n – Bez informacije o jedinici
- 19 – Nedefinisane karakterske pozicije
Sadrži blenk (#).
- 20–23 – Mapa jedinica
Četiri računarski generisana jednocifrena numerička karaktera koji pokazuju strukturu svake jedinice u Direktorijumu.

- 20 – Dužina dela dužine polja
Sadrži 4
- 21 – Dužina dela pozicije početnog karaktera
Sadrži 5
- 22 – Dužina dela definisanog implementacijom
Sadrži 0
- 23 – Nedefinisano
Sadrži 0

DIREKTORIJUM

Računarski generisan indeks za lokaciju promenljivih kontrolnih polja i polja za podatke unutar jednog zapisa. Direktorijum neposredno dolazi iza Zaglavlja zapisa od karakterske pozicije 24 i sastoji se iz niza jedinica nepromenljive dužine (12 karakterskih pozicija) koje daju oznaku polja, dužinu i poziciju početnog karaktera svakog polja promenljive dužine.

Karakterske pozicije

- 00–02 – Oznaka polja
Tri numerička ili alfabetska (velika ili mala slova, ali ne oba) karaktera koja identifikuju polje kojem su pridruženi.
- 03–06 – Dužina polja
Četiri numerička karaktera koji pokazuju dužinu polja, obuhvatajući indikatore, kodove potpolja, podatke i završni znak polja. Ovaj broj se poravnava udesno, a svaka neiskorišćena pozicija sadrži nulu.
- 07–11 – Pozicija početnog karaktera
Pet numeričkih karaktera koji pokazuju poziciju početnog karaktera polja vezanu za Osnovnu adresu podataka/12–16 (Leader/12–16) zapisa. Ovaj broj se poravnava udesno, a svaka neiskorišćena pozicija sadrži nulu.

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: Kontrolna polja (001–008)

Polja 001–008 sadrže kontrolne brojeve i druge kontrolne i kodirane informacije koje se koriste u obradi zasebnih MARC zapisa sa podacima o fondu. Svako kontrolno polje identifikuje se oznakom polja u Direktorijumu i sadrži bilo jedan element podataka ili niz elemenata podataka nepromenljive dužine koje identifikuje odgovarajuća karakterska pozicija. Kontrolna polja ne sadrže ni indikatorske pozicije niti kodove potpolja.

- [001 – KONTROLNI BROJ \(NP\)](#)
- [003 – IDENTIFIKATOR KONTROLNOG BROJA \(NP\)](#)
- [004 – KONTROLNI BROJ ZA POVEZANI BIBLIOGRAFSKI ZAPIS \(NP\)](#)
- [005 – DATUM I VREME POSLEDNJE IZMENE \(NP\)](#)
- [007 – POLJE NEPROMENLJIVE DUŽINE ZA FIZIČKI OPIS \(NP\)](#)
- [008 – ELEMENTI PODATAKA NEPROMENLJIVE DUŽINE \(NP\)](#)

001 – KONTROLNI BROJ (NP)

Kontrolni broj sistema koji se dodeljuje zasebnom zapisu sa podacima o fondu. U cilju međusobne razmene, organizacija koja počinje razmenu obezbeđuje partnerima u razmeni dokumentaciju o strukturi kontrolnog broja i konvencije za unos.

Organizacija koja primi zasebni zapis sa podacima o fondu može da pomeri ovaj kontrolni broj iz sistema za distribuciju iz polja 001 u polje 014 (Broj povezivanja) ili u polje 035 (Kontrolni broj sistema).

Primeri

001 ####86104385#

001 14919759

001 #####9007496

003 – IDENTIFIKATOR KONTROLNOG BROJA (NP)

MARC kôd za agenciju čiji se kontrolni broj sistema nalazi u polju 001 (Kontrolni broj).

Videti [Izvore za kodove organizacija](#) za popis izvora koji se koriste u MARC 21 zapisima.

Primeri

003 DLC

003 OCoLC

003 DNLM

003 CaOONL

004 – KONTROLNI BROJ ZA POVEZANI BIBLIOGRAFSKI ZAPIS (NP)

Kontrolni broj sistema MARC bibliografskog zapisa za koji se kreira zasebni zapis sa podacima o fondu.

005 – DATUM I VREME POSLEDNJE IZMENE (NP)

Šesnaest karaktera koji pokazuju datum i vreme poslednje izmene zapisa i služe kao identifikator verzije za taj zapis. Oni se beleže u skladu sa standardom *Predstavljanje datuma i vremena (ISO 8601 – Representation of Dates and Times)*. Datum iziskuje 8 numeričkih karaktera po uzorku *yyyymmdd*. Vreme iziskuje 8 numeričkih karaktera po uzorku *hhmmss.f*, izraženo prema 24–satnom časovniku (00–23).

Primer

005 19890901141236.0

007 – POLJE NEPROMENLJIVE DUŽINE ZA FIZIČKI OPIS (NP)

Kodirane, fizičke karakteristike specifične za bibliografske jedinice za koju se beleže podaci o fondu. Pogledati, zbog označitelja sadržaja koji su definisani za ovo polje, opis polja 007 u priručniku *MARC 21 Skraćeni format za bibliografske podatke* (<http://www.bisis.ns.ac.yu/MARC21>) . Kôd kategorije građe (007/00) može se opisati tekstualno u polju 842 (Tekstualni označitelj fizičkog oblika).

Primeri

007 aj|canzn

007 cj|na#

007 db|cen

007 go|cjbff#

007 he|bmb024baca

007 kl|ao#

007 mr|caaadmnaartauac198606

007 sd|bsmennmplud

007 ta

007 td

007 vf|caahos

007 qu

007 zm

008 – ELEMENTI PODATAKA NEPROMENLJIVE DUŽINE (NP)

Tridesetdve karakterske pozicije (00–31) koje sadrže elemente podataka koji obezbeđuju kodirane informacije o zapisu. Svaka definisana karakterska pozicija mora da sadrži ili definisani kôd ili karakter za popunu (|). Karakter za popunu koristi se kada nema pokušaja da se dođe do definisanog koda za specifičnu karaktersku poziciju. Kada je informacija o fondu umetnuta u MARC bibliografski zapis, ova informacija može da se smesti u polje 841 \$b (Vrednosti kodiranih podataka o fondu, Elementi podataka nepromenljive dužine).

Karakterske pozicije

- 00–05 Datum upisan u datoteci
Računarski generisan niz od 6 numeričkih karaktera koji pokazuje datum kada je izveštaj sa podacima o fondu bio prvi put upisan u mašinski čitljivom obliku. Ovaj datum se beleži po uzorku *yymmdd*.
- 06 – Status prijema ili nabavke
Pokazuje da li se primaju novoobjavljeni delovi višedelne ili serijske jedinice.
  - 0 – Nepoznato
  - 1 – Drugi status prijema ili nabavke
  - 2 – Primljena i kompletirana ili je prestala da izlaziSvi delovi višedelne ili serijske jedinice objavljeni su ili se publikacija više ne izdaje. Ovaj kôd se koristi i za jednodelne jedinice.

- 3 – Naručeno
Pokazuje da je porudžbina plasirana za tekuću jedinicu i/ili jedinicu u nastavcima, ali da ništa nije primljeno. Ova definicija isključuje delove koji su primljeni kao posledica napora oko retrospektivne nabavke. Ovaj kôd se koristi i za jednodelne jedinice.
- 4 – Tekući prijem
Rutinski se primaju delovi serijske jedinice ili dopune/dodaci za višedelnu jedinicu.
- 5 – Bez tekućeg prijema
Organizacija posednik ima u fondu višedelnu ili serijsku jedinicu, ali je ne prima niti namerava da je nabavlja na tekućoj osnovi. Dopune/dodaci više se ne primaju za višedelne ili druge jedinice.
- 07 – Metode nabavke
  - c – Kooperativna ili konzorcijumska nabavka
  - d – Depozit
  - e – Razmena
  - f – Besplatno
  - g – Poklon
  - m – Članstvo
  - n – Nije bibliotečka kupovina
  - p – Kupovina
  - u – Nepoznato
  - z – Drugi metod nabavke
- 08–11 – Krajnji datum očekivane nabavke
Pokazuje nameru da se otkáže nabavka, izvršni datum prekida pretplate ili je to datum izlaska poslednjeg očekivanog dela višedelne ili serijske jedinice. Datumi se beleže po modelu *yymm* (2 znaka za godinu i 2 znaka za mesec).
  - [yymm] – Datum otkazivanja ili nabavke poslednjeg očekivanog dela
  - uuuu – Namera da se otkáže; efektivni datum nije poznat
  - ### – Bez namere za otkazivanje ili nije primenljivo
- 12 – Opšta politika zadržavanja građe
Pokazuje opštu politiku zadržavanja jedinice.
  - 0 – Nepoznato
  - 1 – Druga opšta politika čuvanja
  - 2 – Jedinica se zadržava, osim ako se ne zameni dopunama
  - 3 – Zadržava se reklamni primerak
  - 4 – Zadržava se dok se ne zameni mikrooblikom
  - 5 – Zadržava se dok se ne zameni kumulacijom, tomom za zamenu ili u reviziji
  - 6 – Zadržava se u ograničenom periodu
Delovi jedinice se zadržavaju neko vreme ili se samo delovi ili izdanja te jedinice zadržavaju. Specifično vreme ili delovi se mogu beležiti u 008/13–15 (Specifična politika čuvanja).
  - 7 – Ne zadržava se
  - 8 – Trajno se zadržava
Svi delovi jedinice se zadržavaju. Koristi se za jedinice neserijskih publikacija koje se uobičajeno trajno zadržavaju.
- 13–15 – Specifična politika zadržavanja
Pokazuje da li se specifični delovi jedinice zadržavaju kada 008/12 (Opšta politika čuvanja) sadrži kôd 6 (Zadržava se na ograničeni period)
  - ### – Bez specifične politike zadržavanja
Blenk (#) se koristi u svakoj od karakterskih pozicija u 008/13–15 kada nije zabeležena nijedna specifična politika zadržavanja.
- 13 – Tip politike
  - 1 – Najnovija
Pokazuje u 008/13 da je zadržana ona najnovija, koja uključuje tekuću jedinicu, prema vremenu ili delu.

- p – Prethodna
Pokazuje u 008/13 da je zadržana prethodna, koja ne uključuje tekuću jedinicu, prema vremenu ili delu.
- 14 – Broj jedinica
  - 1–9 – Broj jedinica
Jednocifreni broj (1–9) koji specifikuje broj vremenskih jedinica ili delova koji se zadržavaju u 008/14. Ako je broj vremenskih jedinica ili delova veći od 9, ova informacija može se smestiti u potpolje \$x (Napomena koja nije za javnost) ili u potpolje \$z (Napomena za javnost) polja 852 (Lokacija) ili pak u jedno od polja 86X za podatke o fondu. Kada je Tip politike Najnovija (kôd l), taj broj obuhvata jedinicu tekućeg vremena ili dela. Kada je Tip politike Prethodna (kôd p), taj broj ne obuhvata jedinicu tekućeg vremena ili dela.
- 15 – Tip jedinica
Opisuje ili period zadržavanja ili deo koji se zadržava.
  - Vreme:**
    - m – Mesec (Meseci)
    - w – Nedelja (Nedelje)
    - g – Godina (Godine)
  - Deo:**
    - e – Izdanje (Izdanja)
    - i – Sveska (Sveske)
    - s – Dodatak (Dodaci)
- 16 – Potpunost
Pokazuje procenu opšteg obima fonda za višedelne ili serijske jedinice.
  - 0 – Drugo
Delovi neke jedinice se zadržavaju u ograničenom periodu ili nema procene.
  - 1 – Potpuno
  - 2 – Nepotpuno
  - 3 – Rasuto
  - 4 – Nije primenljivo
Podatak o fondu je za jednodelnu jedinicu.
- 17–19 – Broj prikazanih primeraka
Tri numerička karaktera koja pokazuju broj prikazanih primeraka. Broj se poravnava udesno, a svaka neiskorišćena pozicija sadrži nulu.
- 20 – Politika pozajmljivanja
Specifičnija informacija može da se smešta u polje 845 (Napomena o uslovima upravljanja korišćenjem i reprodukovanjem).
  - a – Pozajmljivaće se
  - b – Neće se pozajmljivati
  - c – Pozajmljivaće se samo primerak na papiru
  - l – Politika ograničenog pozajmljivanja
  - u – Nepoznato
- 21 – Politika reprodukovanja
Pokazuje politiku reprodukovanja jedinice organizacije koja izveštava. Specifičnija informacija može da se smešta u polje 845 (Napomena o uslovima upravljanja korišćenjem i reprodukovanjem).
  - a – Reprodukovaće se
  - b – Neće se reprodukovati
  - u – Nepoznato
- 22–24 – Jezik
MARC kôd od tri karaktera koji pokazuje jezik kodiranih podataka u poljima 863–865 Numeracija i hronologija koja iziskuju tabelu jezika za generisanje hronoloških termina ili rednih brojeva za kodove u prikazu na ekranu. Kôd se može naći u: *MARC Code List for Languages* (<http://www.loc.gov/marc/languages/>).
  - ### – Prazna mesta
  - und – Neodređeno

- 25 – Izveštaj o posebnom ili složenom primerku
Pokazuje da li informacija o građi predstavlja izveštaj o složenom primerku ili izveštaj o posebnom primerku.
  - 0 – Izveštaj o posebnom primerku
Informacija o građi za jedan primerak neke jedinice.
  - 1 – Izveštaj o složenom primerku
Informacije o dva ili više primeraka iste bibliografske jedinice koji se čuvaju na jednoj jedinjoj lokaciji ili na jednoj, odnosno na više podlokacija uklopljene su u jedan izveštaj o građi.
- 26–31 – Datum izveštaja
Pokazuje aktuelnost informacija o fondu. Datum se beleži po uzorku *yymmdd*. Datum koji se sastoji samo od informacije za godinu i mesec poravnava se ulevo, a svaka neiskorišćena pozicija sadrži nulu. Nepoznat datum predstavlja se sa šest nula.

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: polja za brojeve i kodove (0XX)

Polja 010–066 sadrže standardne brojeve, koji identifikuju srodni MARC bibliografski zapis sa kojim je povezan zasebni zapis sa podacima za fond. Polje 035 sadrži kontrolni broj sistema koji se razlikuje od onog čiji je kontrolni broj zapisa o fondu smešten u polju 001 (Kontrolni broj) ili čiji je kontrolni broj bibliografskog zapisa smešten u Polju 004 (Kontrolni broj za srodni bibliografski zapis). Polje 066 sadrži informacije koje specifikuju skupove karaktera prisutnih u zapisu.

- [010 – KONTROLNI BROJ KONGRESNE BIBLIOTEKE \(NP\)](#)
- [014 – BROJ POVEZIVANJA \(P\)](#)
- [016 – KONTROLNI BROJ NACIONALNE BIBLIOGRAFSKE AGENCIJE \(P\)](#)
- [020 – MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ ZA KNJIGE \(P\)](#)
- [022 – MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ ZA SERIJSKE PUBLIKACIJE \(P\)](#)
- [024 – DRUGI STANDARDNI IDENTIFIKATOR \(P\)](#)
- [027 – STANDARDNI BROJ ZA TEHNIČKE IZVEŠTAJE \(P\)](#)
- [030 – OZNAKA KODENA \(P\)](#)
- [035 – KONTROLNI BROJ SISTEMA \(P\)](#)
- [040 – IZVOR ZAPISA \(NP\)](#)
- [066 – PRISUTNI SKUPOVI KARAKTERA \(NP\)](#)

010 – KONTROLNI BROJ KONGRESNE BIBLIOTEKE (NP)

Kontrolni broj povezanog MARC bibliografskog zapisa za koji se pravi zaseban zapis o fondu koji dodeljuje Kongresna biblioteka.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Kontrolni broj Kongresne biblioteke (NP)
- \$b – Kontrolni broj NUCMC (P)

- \$z – Poništen ili nevažeći kontrolni broj Kongresne biblioteke (P)
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

010 ##\$a###85153773#

010 ##\$bms#78001237#\$bms#85000779#

010 ##\$a###76647633#\$zsc#76000587#

010 ##\$a###81691938#\$z###82692384#

014 – BROJ POVEZIVANJA (P)

Kontrolni broj, koji dodeljuje bibliografska mreža, zasebnog zapisa za podatak o fondu ili njegovog srodnog bibliografskog zapisa za koji je napravljen zaseban zapis za podatak o fondu.

Indikatori

- Prvi – Tip broja povezivanja
Vrednost koja pokazuje da li je broj smešten u potpolju \$a ili \$z za zapis za podatak o fondu ili za srodni bibliografski zapis.
  - 0 – Broj zapisa o fondu
  - 1 – Broj bibliografskog zapisa
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Broj povezivanja (NP)
- \$b – Izvor broja (NP)
MARC kôd za mrežu čiji se kontrolni broj upisuje u potpolja \$a ili \$z.
Videti [Izvore za kodove organizacija](#) za spisak izvora korišćenih u zapisima MARC 21.
- \$z – Poništen ili nevažeći kontrolni broj povezivanja (P)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

014 1#\$a1605897\$bOCOLC

014 0#\$a0000-49030\$z0000-39730\$b[organization code]

016 – KONTROLNI BROJ NACIONALNE BIBLIOGRAFSKE AGENCIJE (P)

Kontrolni broj, koji dodeljuje neka nacionalna bibliografska agencija, koja nije Kongresna biblioteka, srodnog bibliografskog zapisa za koji je napravljen zaseban zapis za podatak o fondu.

Indikatori

- Prvi – Nacionalna bibliografska agencija
  - # – Kanadska biblioteka i arhive
  - 7 – Izvor koji se navodi u potpolju \$2
- Drugi – Nedefinisan

- # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Kontrolni broj zapisa (NP)
- \$z – Poništen ili nevažeći kontrolni broj (P)
- \$2 – Izvor (NP)
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

016 7#\$aPTBN000004618\$2PoLiBN

016 7#\$a94.763966.1\$2GyFmDB

016 7#\$ab9117951\$zE000214460\$2Uk

020 – MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ ZA KNJIGE (P)

Međunarodni standardni broj za knjige (ISBN) koji se kopira iz potpolja \$a polja 020 (Međunarodni standardni broj za knjige) MARC bibliografskog zapisa koji predstavlja opis one jedinice za koju se kreira zaseban zapis za podatak za fond.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Međunarodni standardni broj za knjige (NP)
Važeći ISBN i bilo koja informacija u zagradi koja ga opisuje. *ISBN* i umetnute crtice mogu se generisati za prikaz.
- \$c – Termini o raspoloživosti (NP)
Cena ili kratak iskaz o raspoloživosti i bilo koja informacija u zagradi koja ih opisuje.
- \$z – Poništen/nevažeći ISBN (P)
Poništen ili nevažeći ISBN i bilo koja informacija u zagradi koja ga opisuje. *ISBN* (*nevažeći*) i umetnute crtice mogu se generisati za prikaz.
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

020 ##\$a0456789012 (reel 1)

020 ##\$z0877790105 (Fabrikoid) :\$c\$12.00

020 ##\$a0877790019 (black leather)\$z0877780116 :\$c\$14.00

022 – MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ ZA SERIJSKE PUBLIKACIJE (P)

Međunarodni standardni broj za serijske publikacije (ISSN) koji se kopira iz potpolja \$a polja 022 (Međunarodni standardni broj za serijske publikacije) MARC bibliografskog zapisa koji predstavlja opis one jedinice za koju se kreira zaseban zapis za podatak za fond.

Kada se informacija o fondu umeće u MARC bibliografski zapis, ne unosi se dodatno polje 022.

Indikatori

- Prvi – Nivo od međunarodnog interesa
  - # – Bez navedenog nivoa
  - 0 – Kontinuirani izvor informacija od međunarodnog značaja
  - 1 – Kontinuirani izvor informacija nije od međunarodnog značaja
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Međunarodni standardni broj za serijske publikacije (NP)
Važeći ISSN za serijsku publikaciju. *ISSN* može da se generiše za prikaz.
- \$y – Neispravni ISSN broj
ISSN (neispravan) može da se generiše za prikaz.
- \$z – Poništen ISSN (P)
ISSN (poništen) može da se generiše za prikaz.
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

022 ##\$a0376-4583

022 ##\$a0046-225X\$y0046-2254

022 ##\$a0410-7543\$z0527-740X

024 – DRUGI STANDARDNI IDENTIFIKATOR (P)

Standardni broj ili kôd objavljen na jedinici koji ne može da se priključi nekom od drugih polja (npr. polju 020 (Međunarodni standardni broj za knjige), 022 (Međunarodni standardni broj za serijske publikacije), 027 (Standardni broj za tehničke izveštaje)). Tip standardnog broja ili kôda identifikuje se na poziciji prvog indikatora ili na potpolju \$2 (Izvor broja ili kôda).

Indikatori

- Prvi – Tip standardnog broja ili kôda
  - 0 – Međunarodni standardni kôd beleženja (ISRC)
Number Standard: ISO 3901: Međunarodni standardni kôd beleženja (International Standard Recording Code (Maintenance Agency (<http://www.ifpi.org/>)))
Za prikaz se crtica (–) može generisati radi razdvajanja podelemenata broja, npr. NL–C01–84–13261
  - 1 – Univerzalni kôd za proizvod (Universal Product Code – UPC)
  - 2 – Univerzalni standardni muzički broj (ISMN)
Number Standard: ISO 10957: Međunarodni standardni muzički broj (International Standard Music Number – ISMN)

Za prikaz se mogu generisati crtica (–) ili prazna mesta radi razdvajanja podelemenata broja.

- 3 – Međunarodni broj za artikle (EAN)
- 4 – Identifikator serijske jedinice i priloga (SICI)

Number Standard: ANSI/ISO Z39.56: Identifikator serijske jedinice i priloga (Serial Item and Contribution Identifier – SICI).

Za prikaz se može generisati crtica (–) radi razdvajanja podelemenata broja, npr. 8756–2324(198603/04)65:2L.4:QTP:1–P

- 7 – Izvor naveden u potpolju \$2
- 8 – Nespecificovan tip standardnog broja ili kôda
- Drugi – Indikator razlike
  - # – Bez navedene informacije
  - 0 – Bez razlike
  - 1 – Razlika

Kodovi potpolja

- \$a – Standardni broj ili kôd (NP)
- \$c – Uslovi raspoloživosti (NP)
- \$d – Dodatni kodovi koji slede iza standardnog broja ili kôda (NP)
- \$z – Poništen/nevažeći standardni broj ili kôd (P)
- \$2 – Izvor broja ili kôda (NP)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

024 1#\$a7822183031

024 2#\$aM011234564

024 2#\$aM571100511\$c\$20.00

024 3#\$a9780449906200\$d51000

024 1#\$a2777802000\$d90620

027 – STANDARDNI BROJ ZA TEHNIČKE IZVEŠTAJE (P)

Standardni broj za tehničke izveštaje (STRN) koji se kopira iz polja 027 srodnog MARC bibliografskog zapisa.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Standardni broj za tehničke izveštaje (STRN) (NP)
- \$z – Poništen/nevažeći standardni broj ili kôd (P)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primer

027 ##\$aMPC-387

030 – OZNAKA KODENA (NP)

Oznaka CODEN–a koja se kopira iz polja 030 povezanog MARC bibliografskog zapisa.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – CODEN (NP)
- \$z – Poništen/nevažeći CODEN (P)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

030 ##\$aJACSAT

030 ##\$aASIRAF\$zASITAF

035 – KONTROLNI BROJ SISTEMA (P)

Kontrolni broj, koji dodeljuje bilo koja agencija, zapisa za podatak o fondu ili srodnog bibliografskog zapisa za koji se pravi zaseban zapis za podatak o fondu.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Kontrolni broj sistema (NP)
MARC kôd (stavljen u zagrade) za organizaciju iz koje potiče kontrolni broj sistema koji prethodi tom broju.
Videti [Izvore za kodove organizacija](#) za popis izvora koji se koriste u MARC 21 zapisima.
- \$z – Poništen ili nevažeći kontrolni broj (P)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

040 – IZVOR ZAPISA (NP)

MARC kôd/ovi organizacije/a ili ime/na organizacije/a koja/e je/su kreirala/e početni zapis, dodelila/e mu MARC oznaku za sadržaj i transkribovala/e ga u mašinski–čitljiv oblik ili modifikovala/e postojeći MARC zpis. Ovi podaci i kôd u 008/39 (Izvor katalogizacije) navode učesnice koje su odgovorne za sadržaj, označavanje sadržaja i transkripciju bibliografskog zapisa.

Videti [Izvore za kodove organizacija](#) za popis izvora koji se koriste u MARC 21 zapisima.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Početna agencija za katalogizaciju (NP)
- \$b – Jezik katalogizacije (NP)
MARC kôd za jezik koji se koristi u tekstualnim delovima zapisa. Kôd iz: *MARC Code List for Languages* (<http://www.loc.gov/marc/languages/>).
- \$c – Agencija koja je transkribovala zapis (NP)
- \$d – Agencija koja je modifikovala zapis (P)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) Videti [Kontrolna potpolja](#)
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) Videti [Kontrolna potpolja](#)

Primeri

040 ##\$aMt\$ScMt

040 ##\$aDLC\$ScDLC

040 ##\$aCaOTY\$beng\$ScCaOTY

040 ##\$aCaQQLA\$bfre\$ScCaOONL

040 ##\$aDLC\$ScDLC\$dCtY

040 ##\$aCaOONL\$beng\$ScCaOONL

040 ##\$aCaNSHDS\$beng\$ScCaOONL

066 – PRISUTNI SKUPOVI KARAKTERA (NP)

Informacija koja pokazuje da se skup karaktera prisutan u zapisu razlikuje od ISO 10646 (ili Unicode). Detaljni opis standardnih isključnih (escape) sekvenci korišćenih u MARC zapisima daje se u *MARC 21 Specifikaciji za strukturu zapisa, setove karaktera i medija za prenos* (*MARC 21 Specifications for Record Structure, Character Sets and Exchange Media*) (<http://www.loc.gov/marc/specifications/>).

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Primarni G0 skup karaktera (NP)
Središnji i završni karakteri isključne sekvence koja označava i poziva prethodno dogovoreni G0 skup karaktera.
- \$b – Primarni G1 skup karaktera (NP)
Središnji i završni karakteri isključne sekvence koja označava i poziva prethodno dogovoreni G1 skup karaktera.
- \$c – Izmenljivi G0 ili G1 skup karaktera (P)
Srednji i završni karakteri svake isključne sekvence koja označava izmenljivi G0 ili G1 skup karaktera koji se koriste u zapisu.

Primeri

066 ##\$a(N

066 ##\$a\$1

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: polja za napomene (5XX i 84X)

Polja 506–583 i 841–845 sadrže informacije u obliku napomena koje se odnose na zaštitu, korišćenje, oblik itd. bibliografske jedinice za koju važe podaci o fondu.

- [506 – NAPOMENA O OGRANIČENJIMA ZA PRISTUP \(P\)](#)
- [538 – NAPOMENA O SISTEMSKIM DETALJIMA \(P\)](#)
- [541 – NAPOMENA O NEPOSREDNOM IZVORU NABAVKE \(P\)](#)
- [561 – ISTORIJA VLASNIŠTVA I NADZORA \(P\)](#)
- [562 – NAPOMENA ZA IDENTIFIKACIJU PRIMERKA I VERZIJE \(P\)](#)
- [563 – INFORMACIJA O POVEZU \(P\)](#)
- [583 – NAPOMENA O RADNIM POSTUPCIMA \(P\)](#)
- [841 – VREDNOSTI KODIRANIH PODATAKA ZA FOND \(P\)](#)
- [842 – TEKSTUALNI OZNAČITELJ FIZIČKOG OBLIKA \(P\)](#)
- [843 – NAPOMENA O REPRODUKCIJI \(P\)](#)
- [844 – NAZIV JEDINICE \(NP\)](#)
- [845 – NAPOMENA O USLOVIMA KOJI ODREĐUJU KORIŠĆENJE I REPRODUKOVANJE \(P\)](#)

506 – NAPOMENA ZA OGRANIČENJA ZA PRISTUP (P)

Informacije o ograničenjima koja određuju pristup opisanoj građi ili informacije o ograničenoj distribuciji opisane građe.

Indikatori

- Prvi – Ograničenje
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Bez ograničenja
  - 1 – Ograničenja važe
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Uslovi koji određuju pristup (NP)
Pravna, fizička ili proceduralna ograničenja koja se nameću osobama koje žele da vide opisanu građu.
- \$b – Jurisdikcija (P)
Ime osobe, institucije ili službenog položaja ili funkcije unutar institucije koji nameće uslove koji određuju pristup i kojem se može obratiti zbog ograničenja.
- \$c – Obezbeđenja za fizički pristup (P)
Ugovori ili uslovi potrebni za fizički pristup.
- \$d – Ovlašćeni korisnici (P)
Klasa korisnika ili određenih osoba za koje ograničenja u potpolju \$a ne važe.
- \$e – Omogućavanje kontrole (P)
Izvor kontrole nad ograničenjem.
- \$f – Standardizovana terminologija za ograničavanje pristupa
- \$u – Jedinstveni identifikator izvora informacija (P)
Jedinstveni identifikator izvora informacija – URI (Uniform Resource Identifier), npr. URL ili URN, koji obezbeđuju elektronski pristup podacima u standardnoj sintaksi. Ovi podaci mogu da se koriste za automatizovan pristup nekoj elektronskoj jedinici korišćenjem jednog od Internet protokola.
- \$2 – Izvor termina/uslova (NP)
Kôd iz: *MARC 21 Code Lists for Relators, Sources, Description Conventions*
(<http://www.loc.gov/marc/relators/relahome.html>)
- \$3 – Navedena građa (NP)
- \$5 – Institucija za koju polje važi (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

506 ##\$aClassified.

506 ##\$aFor official use only.

506 ##\$3Office files of Under Secretary\$aNo one may examine these records or obtain information from them or copies of them except by written permission;\$bSecretary of the Treasury or his duly authorized representative;\$cKept in remote storage; access requires 24 hours advance notice.

506 ##\$aRestricted access;\$cWritten permission required;\$bDonor.

506 ##\$aRestricted: cannot be viewed until 2010;\$dMembers of donor's family.

506 ##\$a Classified under national security provisions;**\$b**Department of Defense;**\$e**Title 50, chapter 401, U.S.C.

506 ##\$a Some restrictions apply. Consult restricted access file for restriction details: **\$u**[URI]

506 0#\$a Access copy available to the general public.**\$f**Unrestricted**\$2star\$5MH**

506 1#\$a Access restricted to users with a valid Harvard ID.**\$f**License**\$2star\$5MH**

538 – NAPOMENA O SISTEMSKIM DETALJIMA (P)

Tehnička informacija o jedinici, ko što su prisustvo ili odsustvo određene vrste kodova; ili fizičke karakteristike računarske datoteke, kakve su gustine beleženja, paritet, faktori blokiranja, način pristupa, programski jezik softvera, zahtevi računara, zahtevi perifernih uređaja, zaštićeno robno ime ili sistemi zapisivanja, broj linija rezolucije i učestalost modulacija. Za zvučno i video zapisivanje, mogu se uključiti informacije o zaštićenom robnom imenu ili sistemu (sistemima) snimanja (npr. VHS), učestalosti modulacija i broju linija rezolucije.

Takođe se mogu beležiti veze (linkovi) za tehničke detalje koji se odnose na digitalne izvore informacija.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Napomena o sistemskim detaljima (NP)
- \$i – Tekst prikaza (NP)
- \$u – Jedinstveni identifikator izvora informacija (P)
- \$3 – Navedena građa (NP)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

538 ##\$a Data in extended ASCII character set.

538 ##\$a Written in FORTRAN H with 1.5K source program statements.

538 ##\$a Mode of access: Electronic mail via Internet and BITNET; also available via FTP.

538 ##\$a System requirements: IBM 360 and 370; 9K bytes of internal memory; OS SVS and OSMVS.

538 ##\$a Disk characteristics: Disk is single sided, double density, soft sector.

538 ##\$a Project methodology for digital version **\$i**Technical details:

\$uhttp://www.columbia.edu/dlc/linglung/methodology.html

538 ##\$aVHS.

538 ##\$aMode of access: Internet.

538 ##\$aBenchmark for Faithful Digital Reproductions of Monographs and Serials. Version 1.
December 2002\$iDigital version conforms to:\$uhttp://www.diglib.org/standards/bmarkfin.htm

541 – NAPOMENA O NEPOSREDNOM IZVORU NABAVKE (P)

Informacija o neposrednom izvoru nabavke opisane građe. Polje se prvenstveno koristi za originalne ili istorijske (stare i retke) jedinice ili druge arhivske zbirke.

Indikatori

- Prvi – Privatnost
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Lični
  - 1 – Nije lični
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Izvor nabavke (NP)
Ime osobe ili organizacije koja je izvor građe.
- \$b – Adresa (NP)
- \$c – Metod nabavke (NP)
Uslovi pod kojima se prenos fizičkog nadzora obavlja, npr. poklonom, pozajmicom, kupovinom.
- \$d – Datum nabavke (NP)
- \$e – Broj nabavke (NP)
Identifikacioni kôd dodeljen građi koja je stečena u jednokratnom i posebnom prenosu nadzora.
- \$f – Vlasnik (NP)
Pojedinaac ili organizacija sa pravnosnažnim nadzorom nad opisanom građom.
- \$h – Cena nabavke (NP)
- \$n – Opseg/Obim (P)
Broj nabavljenih jedinica.
- \$o – Tip jedinice (P)
Naziv jedinice merenja, npr. kartonska kutija.
- \$3 – Navedena građa (NP)
Identifikuje deo bibliografske jedinice za koji polje važi. Potpolje \$3 je prvo potpolje u tom polju.
- \$5 – Institucija za koju polje važi (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

541 0#ScGift;SaLeavitt Hunt's daughter, Mrs. William E. Patterson;Sd1947.

541 0#S35 diariesSn25\$ocubic feet;SaMerriwether, Stuart;Sb458 Yonkers Road, Poughkeepsie, NY 12601;ScPurchase at auction;Sd1981/09/24;Se81-325;SfJonathan P. Merriwether Estate;Sh\$7,850.

541 ##S3VideocassetteScCopyright deposit;SdReceived: 1/16/85 from LC video lab;SaCopyright Collection.

541 ##SaSparkling Brew Beer Company;SbNew Hops Road, Port Washington, WI 53074;Se1987-1;Sn4\$orecord center cartons;S2\$oreels of microfilm;Sd1987/01/02.

541 0#S3Materials scheduled for permanent retentionSa25\$oreels of microfilmSaU.S. Department of Transportation;ScTransfer under schedule;Sd1980/01/10.

541 1#S3PhotoprintsScPurchased;Sd1974Sh\$4,000.

541 ##ScPurchase;Sd20040915.

561 – ISTORIJA VLASNIŠTVA I NADZORA (P)

Informacija koja se odnosi na istoriju vlasništva i nadzora nad opisanom građom od vremena njenog stvaranja do vremena inventarisanja, uz obuhvat vremena od kojeg su pojedinačne jedinice ili grupe jedinica bivale najpre pripajane do njihovog tekućeg smeštaja ili materijalnog opisa.

Indikatori

- Prvi – Privatnost
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Lični
  - 1 – Nije lični
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Istorija vlasništva ili nadzora (NP)
- \$3 – Navedena građa
Identifikuje deo bibliografske jedinice za koji polje važi. Potpolje \$3 je prvo potpolje u polju.
- \$5 – Institucija za koju polje važi (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

561 0#SaFrom the collection of L. McGarry, 1948-1957.

561 ##SaOriginally collected by Paul Jones and maintained by his nephew, John Smith after Jones'

death. Purchased in 1878 by Henry Green, who added prints and drawings purchased at auctions in New York and Paris, 1878-1893.

561 1#\$b Collated: 1845-1847.

561 ##\$3 Family correspondence \$a Originally collected by Henry Fitzhugh, willed to his wife Sarah Jackson Fitzhugh and given by her to her grandson Jonathan Irving Jackson, who collected some further information about his grandmother and the papers of their relatives and Cellarsville neighbors, the Arnold Fitzhugh's, before donating the materials along with his own papers as mayor of Cellarsville to the Historical Society.

561 1#\$a Originally collected by Paul Jones and maintained by his nephew, John Smith after Jones' death. Purchased in 1878 by Henry Green, who added prints and drawings purchased at auctions in New York and Paris, 1878- 1893.

562 – NAPOMENA ZA IDENTIFIKACIJU PRIMERKA I VERZIJE (P)

Informacija koja pravi razliku između primerka ili verzije građe koju čuva arhiv ili deponitna biblioteka rukopisa, u slučajevima kada više od jednog primerka ili verzije građe postoje ili bi mogli da postoje.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Označavanje koje identifikuje (P)
Oznake na *nosaču* ili utisnute u *medijum* koje mogu da se koriste za identifikovanje primerka opisivane građe.
- \$b – Identifikacija primerka (P)
Informacija koja jasno određuje razliku između jednog primerka opisivane građe i drugih primeraka.
- \$c – Identifikacija verzije (P)
Informacija koja identifikuje verziju koja se razlikuje po sadržaju, ali je tokom vremena vezana za drugu verziju, npr. izdanje.
- \$d – Format za prezentaciju (P)
Format građe koji je planiran za njeno korišćenje, pregledanje ili slušanje.
- \$e – Broj primeraka (P)
- \$3 – Navedena građa
Identifikuje deo bibliografske jedinice za koji polje važi. Potpolje \$3 je prvo potpolje u polju.
- \$5 – Institucija za koju polje važi (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

562 ##\$a Annotation in Wilson's hand: Copy one of two sent to John Phipps, 27 March 1897; \$b Copy identified as Declaration of Dissolution, Phipps copy.

562 ##\$e3 copies kept;**\$b**Labeled as president's desk copy, board of directors' working file copy, and public release copy.

562 ##\$c Version with air-brushed color illustrations;**\$e3** copies.

562 ##\$3 Deacidified copy**\$a**With Braun's annotations by hand;**\$b**Includes personal library seal embossed.

563 – INFORMACIJA O POVEZU (P)

Prvenstveno je namenjena radu sa antikvarnom građom, retkim knjigama i drugim specijalnim zbirka.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Napomena o povezu (NP)
- \$u – Jedinstveni identifikator izvora informacija (P)
Jedinstveni identifikator izvora informacija – URI (Uniform Resource Identifier), npr. URL ili URN, koji obezbeđuju elektronski pristup podacima u standardnoj sintaksi. Ovi podaci mogu da se koriste za automatizovan pristup nekoj elektronskoj jedinici korišćenjem jednog od Internet protokola.
- \$3 – Navedena građa (NP)
- \$5 – Institucija za koju polje važi (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

563 ##\$a Late 16th century blind-tooled centrepiece binding, dark brown calf. **\$u[URI]\$5Uk**

563 ##\$a Gold-tooled morocco binding by Benjamin West, ca. 1840. **\$u[URI]\$5Uk**

583 – NAPOMENA O RADNIM POSTUPCIMA (P)

Informacija o radnim postupcima obrade i preporukama ili postupcima zaštite koji se odnose na bibliografsku jedinicu za koju se kreira zaseban zapis o fondu. Za one koji koriste ovo polje za beleženje postupaka zaštite, na Internetu je na raspolaganju Standardna terminologija za polje napomena o MARC radnim postupcima (*Standard Terminology for the MARC Actions Note Field* (<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/583terms.html>)).

Indikatori

- Prvi – Privatnost
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Privatna

- 1 – Nije privatna
- Drugi – Nedefinisan
- # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Radni postupak (NP)
Standardizovana deskriptivna terminologija za radne postupke.
- \$b – Identifikacija radnog postupka (P)
Kôd ili oznaka koji identifikuju specifični radni postupak ili ga identifikuju zajedno sa vremenom radnog postupka u potpolju \$c.
- \$c – Vreme/datum radnog postupka (P)
Određeno vreme ili datum budućeg ili prošlog radnog postupka.
- \$d – Interval radnog postupka
Vremenski period koji ne može da se iskaže kao određen datum u potpolju \$c.
- \$e – Mogućnosti za radni postupak (P)
Vreme ili vremenski period izražen preko nepredvidljivih događaja, npr. po prijemu.
- \$f – Ovlašćenje/dozvola (P)
Tekst ili upućivanje na statut, nalog za radni postupak, izveštaj, obrazloženje, pravilo koje usmerava određen radni postupak.
- \$h – Jurisdikcija
Ime osobe, organizacije ili službenog položaja ili funkcije unutar organizacije kojem se poverava odgovornost za neki radni postupak.
- \$i – Metod radnog postupka (P)
Sredstva ili tehnika pomoću kojih se neki radni postupak izvodi.
- \$j – Mesto radnog postupka (P)
Obuhvata mesto na kojem korisnici konsultuju opisanu građu.
- \$k – Izvršilac radnog postupka (P)
Osoba ili organizacija koja izvodi radni postupak.
- \$l – Status (P)
Uslovi u kojima se nalazi građa ili stanje opisane građe.
- \$n – Opseg (P)
Broj uključenih jedinica.
- \$o – Tip jedinice (P)
Naziv jedinice merenja.
- \$u – Jedinstveni identifikator izvora informacija (P)
Jedinstveni identifikator izvora informacija – URI (Uniform Resource Identifier), npr. URL ili URN, koji obezbeđuje podatke za elektronski pristup u standardnoj sintaksi. Ovi podaci mogu da se koriste za automatski pristup elektronskoj jedinici korišćenjem jednog od Internet protokola.
- \$x – Napomena koja nije za javnost (P)
- \$z – Napomena za javnost (P)
- \$2 – Izvor termina/uslova (NP)
MARC kôd koji identifikuje izvor uslova koji se koristi za beleženje informacije radnog postupka. Kôd iz: *MARC 21Code Lists for Relators, Sources, Description Conventions* (<http://www.loc.gov/marc/relators/relahome.html>)
- \$3 – Navedena građa
Identifikuje deo bibliografske jedinice za koji ovo polje važi. Potpolje \$3 je prvo potpolje u ovom polju.
- \$5 – Institucija za koju polje važi (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

583 1#**\$a**preserve**\$b**PA-061**\$c**19831204

583 ##**\$3** record center cartons**\$n**8**\$o**cu. ft.;**\$a**Accession;**\$b**82-14;**\$c**19820606

583 ##**\$a**Solicit;**\$i**Previously offered;**\$c**19841015

583 ##**\$a**appraise**\$b**OPR 80/144**\$d**quinquennial

583 0#**\$a**transfer**\$e**at conclusion of court case

583 ##**\$a**Exhibit**\$c**19840512 through 19841230;**\$e**Pending results of conservation test;**\$j**Museum of Fine Arts;**\$k**AFD

583 ##**\$3**scrapbooks (10 volumes)**\$n**1**\$o**cu. ft.;**\$a**Microfilm;**\$c**198303;**\$e**At completion of arrangement;**\$f**1983 Master Film Schedule;**\$k**Thomas Swing

583 ##**\$3**student case files (9 file drawers)**\$n**18**\$o**linear ft.;**\$a**Weed;**\$d**End of academic year;**\$h**Student Affairs Office;**\$j**Bldg. 174, Rm. 436

583 ##**\$a**Fumigate;**\$n**37**\$o**archives boxes;**\$n**14**\$o**bound vol.;**\$b**79-54;**\$c**197606;**\$k**JJI

583 ##**\$a**Describe;**\$n**5**\$o**reels of videotape;**\$n**2**\$o**reels of audiotape;**\$n**49**\$o**broadslides;**\$n**12**\$o**phonograph records;**\$e**After phonograph records are reformatted;**\$k**FRG

583 ##**\$a**Inspected for microfilming;**\$c**11/20/88;**\$x**condition too poor for public use

583 ##**\$3**V. 1-50**\$a**Condition reviewed;**\$c**19860207;**\$k**Preservation Dept.;**\$i**Paper brittle

583 ##**\$a**queued for preservation**\$c**19861010**\$e**priority**\$f**Title IIC project**\$5**DLC

583 ##**\$3**v.1,pt.2**\$a**Exhibit**\$c**1982/12/01 through 1982/03/01**\$j**Museum of Fine Arts

583 1#**\$a**deacidify**\$c**19860501**\$u**128.227.54.151/cgi-bin/conserv/rara.pl

583 0#**\$a**house**\$c**19841221**\$u**karamelik.eastlib.ufl.edu/cgi-bin/conserv/rara.pl

583 0#**\$a**appraised**\$c**197508**\$i**\$25,000 **\$k**Karl Schach.

841 – VREDNOSTI KODIRANIH PODATAKA ZA FOND (NP)

Kada su podaci o fondu umetnuti u bibliografski zapis, ovo polje sadrži određene kodirane informacije koje bi važile za informacije o fondu da su one u zasebnom zapisu o fondu.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Tip zapisa (NP)
Kodovi koji bi u zasebnom zapisu o fondu bili smešteni na 4 karakterske pozicije Zaglavlje zapisa/06–09 (Leader/06–09).
  - /0 – Tip zapisa
  - /1–2 – Nedefinisan
  - /3 – Shema za kodiranje karaktera
- \$b – Elementi podataka nepromenljive dužine (NP)
Kodovi koji bi bili smešteni u 32 karakterske pozicije polja 008 (Elementi podataka nepromenljive dužine) u zasebnom zapisu o fondu.
  - /0–31 – Vrednosti za polje 008 o fondu
- \$e – Nivo kodiranja (NP)
Kôd od jednog karaktera koji bi u zasebnom zapisu za podatke za fond bio smešten u Zaglavlju zapisa/17 (Nivo kodiranja) (Leader/17 (Encoding level)).
  - /0 – Nivo kodiranja

Primeri

841 ##\$ay####\$b8312124p#####8###1001uabul0831017\$e4

841 ##\$ax####

841 ##\$ay####\$b8605294e#####8###1001aaeng0860205\$e3

842 – TEKSTUALNI OZNAČITELJ FIZIČKOG OBLIKA (P)

Tekstualno označavanje fizičkog nosioca podataka, oblika ili tipa građe jedinice. Označitelj fizičkog oblika specifikuje fizički nosilac ili oblik ili tip građe jedinice koja se čuva. Opšti označitelj fizičkog oblika u kodiranom obliku beleži se u polju 007 (Fizički opis polja nepromenljive dužine).

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Tekstualni označitelj fizičkog oblika (NP)
Zagrade koje okružuju označitelj ne prenose se u MARC zapis; one se mogu generisati za prikaz.
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

842 ##\$acomputer file

842 ##\$abinder

842 ##\$amodel

843 – NAPOMENA O REPRODUKCIJI (P)

Opis aspekata oblika reprodukcije bibliografske jedinice kada je nešto ili sve iz fonda reprodukcija izvorne građe. Ovo polje se koristi kada se informacija o reprodukciji razlikuje od informacija koje opisuju original u glavnom delu srodnog/povezanog MARC bibliografskog zapisa.

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Tip reprodukcije (NP)
Uvodni izraz (završava se tačkom) koji identifikuje tip reprodukcije koja se u polju opisuje.
- \$b – Mesto reprodukcije (P)
- \$c – Agencija odgovorna za reprodukciju (P)
- \$d – Datum reprodukcije (NP)
- \$e – Fizički opis reprodukcije (NP)
- \$f – Podatak o izdavačkoj celini reprodukcije (NP)
- \$m – Datumi publikovanja i/ili označavanje redosleda reprodukovanih izdanja (P)
- \$n – Napomena o reprodukciji (P)
- \$3 – Navedena građa (NP)
Identifikuje deo bibliografske jedinice na koju se ovo polje primenjuje. Potpolje \$3 je prvo potpolje u tom polju.
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$7 – Elementi podataka nepromenljive dužine za reprodukciju (NP)
Petnaest karakterskih pozicija sa nepromenljivim mestom (označenih kao 0, 1–4, itd.) koje obezbeđuju kodirane informacije o reprodukciji. Ove karakterske pozicije odgovaraju karakterskim pozicijama 06–17 (Svi formati), 18–19 (Kontinuirani izvori informacija) i 23 (Knjige) polja 008 (Elementi podataka nepromenljive dužine) *MARC 21 Formata za bibliografske podatke*. Potpolje \$7 daje se kao poslednje potpolje u tom polju. Svaka karakterska pozicija sadrži ili neki definisani kôd ili karakter za popunu ( ).
  - /0 – Tip datuma/Status publikacije
Pokazuje tip datuma koji se daju u potpolju \$7 za (Datum 1) na pozicijama 1–4 a za (Datum 2) na pozicijama 5–8. *Videti opis polja 008 na poziciji 06 (Tip datuma/Status publikacije) u sekciji 008—SVA GRAĐA_MARC 21 Skraćenog formata za bibliografske podatke (<http://www.bisis.ns.ac.yu/MARC21>)*. Može se koristiti bilo koji kôd izuzev koda r (Datum reprinta/ponovljenog izdavanja i datum originala).
  - /1–4 Datum 1
Određivanje datuma za potpolje \$7, na pozicijama 1–4 je naizmenično/po izboru/ biranjem koda za poziciju 0.

- /5–8 Datum 2
 Određivanje datuma za potpolje \$7, na pozicijama 5–8 je naizmenično/po izboru/ biranjem koda za poziciju 0.
- /9–11 – Mesto objavljivanja, stvaranja ili izvođenja
 Pokazuje mesto objavljivanja, stvaranja ili izvođenja. Kodovi od dva karaktera se poravnavaju ulevo, a neiskorišćena pozicija sadrži prazno mesto (#). Kôd iz: *MARC kodne liste za države (MARC Code List for Countries)* (<http://www.loc.gov/marc/countries/>).
- /12 – Učestalost
 Pokazuje učestalost reprodukcija koje se izdaju serijski; koriste se u sprezi sa pozicijom 13 na potpolju \$7 (Redovnost).
  - # – Bez određene učestalosti
  - a – Godišnje
  - b – Dvomesечно
  - c – Dva puta nedeljno
  - d – Dnevno
  - e – Dvonedeljno
  - f – Polugodišnje
  - g – Dvogodišnje
  - h – Trogodišnje
  - i – Tri puta nedeljno
  - j – Tri puta
  - k – Kontinuirano/Stalno ažurirano
  - m – Mesečno
  - n – Nije primenljivo
  - q – Tromesečno
  - s – Dva puta mesečno
  - t – Tri puta godišnje
  - u – Nepoznato
  - w – Nedeljno
  - z – Drugo

Za opis definisanih kodova videti opis polja 008, pozicija 18 (Učestalost) u sekciji 008 – *KONTINUIRANI IZVORI INFORMACIJA MARC 21 Skraćenog formata za bibliografske podatke* (<http://www.bisis.ns.ac.yu/MARC21>).

- /13 – Redovnost
 Pokazuje nameravanu/željenu pravilnost izlaženja reprodukcija koje su izlazile u serijama. Koristi se jedan od sledećih kodova.
  - # – Nije primenljivo
  - n – Normalizovano neredovno
  - r – Redovno
  - x – Potpuno neredovno
  - u – Nepoznato

Za opis definisanih kodova videti opis polja 008, pozicija 19 (Redovnost) u sekciji 008 – *KONTINUIRANI IZVORI INFORMACIJA MARC 21 Skraćenog formata za bibliografske podatke* (<http://www.bisis.ns.ac.yu/MARC21>).
- /14 – Oblik jedinice
 Pokazuje oblik građe za reprodukciju.
 Za opis definisanih kodova videti opis polja 008, pozicija 23 (Oblik jedinice) u sekciji 008 – *KONTINUIRANI IZVORI INFORMACIJA MARC 21 Skraćenog formata za bibliografske podatke* (<http://www.bisis.ns.ac.yu/MARC21>).
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) Videti *Kontrolna potpolja*

Primeri

- 843 ##\$aMicrofilm.\$bWashington, D.C. :\$cUnited States Historical Documents Institute,\$d[1972]\$e12 reels ; 35 mm.\$7s1972####dcun#a
- 843 ##\$aMicrofiche.\$b[Ottawa] :\$cNational Archives of Canada,\$d[1978?]\$e2 microfiches (132 fr.) ; 11 x 15 cm.\$7s1978####oncn#b
- 843 ##\$aMicrofilm.\$bWashington, D.C. :\$cLibrary of Congress, Photoduplication Service,\$d1981.\$e1 microfilm reel ; 35 mm.\$7s1981####dcun#a
- 843 ##\$aFacsim.\$bIthaca, N.Y. :\$cHistoric Urban Plans,\$d1968.\$emounted on cloth backing.
- 843 ##\$aMicrofilm.\$m1950-1963.\$bWebster, N.Y. :\$cPhotographic Sciences Corp.,\$d1974-\$e2 microfilm reels ; 35 mm.\$7c19501963nyuuua
- 843 ##\$aMicrofilm.\$mJan. 1959-Apr. 1970\$bAnn Arbor, Mich. :\$cUniversity Microfilms,\$d1980.\$7d19591970miuuua
- 843 ##\$aMicrofilm.\$m1960-1968.\$bWashington, D.C. :\$cLibrary of Congress,\$d[1983?]\$e10 microfilm reels ; 35 mm.\$7d19601968dcuuua
- 843 ##\$aMicrofiche.\$mJan. 1930-Nov. 1945.\$bGlen Rock, N.J. : \$cMicrofilming Corp. of America,\$d1975.\$e66 microfiches ;\$7d19301945njumrb
- 843 ##\$aMicrofilm.\$m1950-1954.\$bMillwood, N.Y. :\$cKTO Microfilm,\$d1966.\$e5 microfilm reels : negative ; 35 mm.\$7d19501954nyuara
- 843 ##\$aMicrofilm.\$mApr. 1920-Mar. 1935.\$bAnn Arbor, Mich. :\$cUniversity Microfilms,\$d1966?-1980.\$e15 microfilm reels ; 35 mm.\$7d19201935miumra
- 843 ##\$aMicrofiche.\$b[New York :\$cNew York Public Library,\$d197?]\$e4 microfiches : negative.\$f(NYSPL FSN 14,023)\$7q19701979nyun#b
- 843 ##\$aMicrofilm.\$mJuly 1919-Nov. 1925\$bAnn Arbor, Mich. :\$cUniversity Microfilms,\$d1966?-1980.\$e15 microfilm reels ; 35 mm.\$f(Current periodical series : publication no. 2313).\$7d19191925miuuua
- 843 ##\$aMicrofilm.\$mVol. 1, no. 1 (Apr. 1983)-v. 1, no. 3 (June 1983).\$bBerkeley, Calif. :\$cUniversity of California, Library Photographic Service,\$d1986.\$e1 microfilm reel ; 35 mm.\$7d19831983cauuua
- 843 ##\$aMicrofiche.\$m1961- \$bWashington :\$cU.S. G.P.O.,\$d1990- \$emicrofiches : negative.\$7c19619999dceuub
- 843 ##\$aMicrofilm.\$mVol. 1, no. 1 (Jan. 1837)-v. 20, no. 12 (Dec. 1856).\$bWashington, D.C.\$cLibrary of Congress Photoduplication Service,\$d1971.\$e3 microfilm reels; 35 mm.\$nIssues for 1853-1856 on reel with: Journal of the American Temperance Union and the

New York prohibitionist, v. 21, no. 7 (July 1857)-v. 24 (1860).

843 ##\$3 Correspondence files**\$a**Microfilm.**\$b**Middleton, Conn.**\$c**Wesleyan University Archives,**\$d**1973.**\$e**35 mm. negative.**\$7s**1973#####ctun#a

843 ##\$3 German Foreign Ministry Archives, 1867-1920**\$a**Microfilm.**\$b**Whaddon Hall, Buckinghamshire, England**\$c**American Historical Association.**\$e**434 rolls**\$f**(Seized enemy records series).**\$7n**#####enkn#a

843 ##\$a Microfiche.**\$b**[New York :**\$c**New York Public Library,**\$d**197-?]**\$e**4 microfiches: negative.**\$7q**19701979nyun#b

844 – NAZIV JEDINICE (NP)

Bibliografski naslov ili ponuđena oznaka koja opisuje osnovnu bibliografsku jedinicu, dopunsku građu ili indeks. Oznaka koja se koristi kao prateća reč/skraćenica smešta se u potpolje na nivou numeracije (\$a–\$h) u primenljivoj polju 853–855 (Prateća reč/skraćenica i model publikovanja).

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Naziv jedinice (NP)
Navodnici koje okružuju naziv ne unose se u MARC zapis; oni se mogu generisati za prikaz.
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

844 ##\$a Current developments

844 ##\$a Cases

844 ##\$a Decisions

844 ##\$a Updates

845 – NAPOMENA O USLOVIMA KOJI ODREĐUJU KORIŠĆENJE I REPRODUKCIJU (P)

Informacije o politici organizacije koja poseduje fond u vezi sa pozajmicom i reprodukcijom bibliografske jedinice, a koje se ne mogu kodirati u poljima 008/20 (Pozajmna politika) ili 008/21 (Politika reprodukcije).

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan

- # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
- # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Uslovi koji određuju korišćenje i reprodukovanje (NP)
Tekst pravnog ili službenog iskaza o ograničenjima.
- \$b – Jurisdikcija (NP)
Ime osobe, organizacije, službenog položaja ili funkcije u okviru organizacije koji nameću i primenjuju uslove kojima se određuju korišćenje i reprodukovanje i kojima se može obratiti zbog ograničenja.
- \$c – Autorizacija
Navođenje određenog izvora koji je normativan za ograničenje.
- \$d – Autorizovani korisnici (NP)
Klasa korisnika ili određenih pojedinaca za koje ne važe ograničenja u potpolju \$a.
- \$u – Jedinstveni identifikator izvora informacija (P)
- \$3 – Navedena građa (NP)
Identifikuje deo bibliografske jedinice za koje važi ovo polje. Potpolje \$3 je prvo potpolje u ovom polju.
- \$5 – Institucija za koju polje važi (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

845 ##\$aLiterary rights of Carrie Chapman Catt have been dedicated to the public.

845 ##\$aRestricted: Information on reproduction rights available at Reference Desk.

845 ##\$aRestricted: Copying allowed only for non-profit organizations.

845 ##\$3Recorded radio programs\$aThere are copyright and contractual restrictions applying to the reproduction of most of these recordings;\$bDepartment of Treasury;\$cTreasury contracts 7-A130 through 39- A179.

845 ##\$3Bituminous Coal Division and National Bituminous Coal Commission Records\$a"No information obtained from a producer disclosing cost of production or sales realization shall be made public without the consent of the producer from whom the same shall have been obtained";\$c50 Stat.88.

845 ##\$3Diaries\$aPhotocopying prohibited;\$dExecutor of estate.

845 ##\$3Transcripts\$aConfidential, copying limited;\$dStudent named on document.

845 ##\$aRights status not evaluated. For general information see "Copyright and Other Restrictions..."\$uhttp://lcweb.loc.gov/rr/print/195_copr.html

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: polja za lokacije i pristup (852 i 856)

Polja 852 i 856 sadrže informacije o mestu na kojem je neka jedinica fizički locirana i kako joj se može pristupiti fizički ili elektronski (ako je reč o digitalizovanim jedinicama). Opis konfiguracije koja je potrebna kada su druga polja sa informacijama o fondu pridružena većem broju polja 852 dat je u odeljku *Informacije o zasebnim i umetnutim podacima o fondu* u Uvodu za *MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu*.

- [852 – LOKACIJA \(P\)](#)
- [856 – ELEKTRONSKA ADRESA I PRISTUP \(P\)](#)

852 – LOKACIJA (P)

Identifikuje organizaciju koja čuva jedinicu ili u okviru koje je ona na raspolaganju. Takođe, može da sadrži i detaljne informacije o tome kako da se dođe do određene jedinice u kolekciji.

Indikatori

- Prvi – Shema smeštaja na policama
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Klasifikacija Kongresne biblioteke
  - 1 – Djujjeva decimalna klasifikacija
  - 2 – Klasifikacija Nacionalne biblioteke za medicinu
  - 3 – Glavni nadzor klasifikacije dokumenata
  - 4 – Kontrolni broj za smeštaj na policama
  - 5 – Naslov
Pokazuje da se jedinica smešta po naslovu. Ako je potrebno, ovaj naslov se smešta u potpolje \$1 (Oblik naslova za smeštaj na policama).
  - 6 – Zasebno smeštene jedinice na policama
  - 7 – Izvor naveden u potpolju \$2
  - 8 – Druga shema
- Drugi – Redosled smeštanja
Vrednost koja pokazuje da se neka jedinica smešta primenom glavne ili druge sheme numerisanja.
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Bez numeracije
  - 1 – Glavna numeracija
Ova vrednost se koristi kada je samo jedna shema numerisanja primenljiva.
  - 2 – Alternativno numerisanje
Jedinica ima brojeve iz dve sheme numerisanja, a na polici je smeštena po sekundarnoj shemi.

Kodovi potpolja

- \$a – Lokacija (NP)
Institucija ili osoba koja čuva jedinicu ili od koje se odobrava pristup. Sadrži MARC kôd za organizaciju ili ime institucije ili osobe koja poseduje jedinicu.
Videti *Organisation Code Sources* (<http://www.loc.gov/marc/holdings/echdorg.html>) za popis izvora koji se koriste u MARC 21 zapisima.

- \$b – Podlokacija ili kolekcija (NP)
Specifično odeljenje, biblioteka, kolekcija, itd. unutar organizacije koja poseduje fond u kojem je ili u okviru koje je na raspolaganju bibliotečka jedinica.
- \$c – Lokacija na polici (P)
- \$e – Adresa (P)
Podaci za ulicu, grad, deo zemlje, poštanski broj i informaciju o državi za tekuću fizičku lokaciju jedinice.
- \$f – Kvalifikator kodirane lokacije (NP)
Kôd od dva ili tri karaktera koji identifikuje specifična izdanja jedinice koja se nalaze izvan glavnog fonda iste jedinice. Potpolje \$f dolazi neposredno posle potpolja \$a, \$b ili \$c koja se kvalifikuju.
  - Tip kvalifikatora
  - l – Poslednja
Poslednja, uključujući tekuću, vremenska ili fizička jedinica, smeštena je na drugoj lokaciji.
  - p – Prethodna
Prethodna, ne uključujući tekuću, vremenska ili fizička jedinica, smeštena je na drugoj lokaciji.
  - Broj jedinica
  - 1–9 – Broj jedinica
Kada broj nije neophodan za identifikaciju specifičnih jedinica, broj jedinica može da se izostavi. Kada je Tip kvalifikatora Poslednji (kôd l), ovaj broj uključuje tekuću vremensku ili fizičku jedinicu. Kada je Tip kvalifikatora Prethodni (kôd p), ovaj broj ne uključuje tekuću vremensku ili fizičku jedinicu.
  - Tip jedinice:
    - Vreme
    - m – Mesec (Meseci)
    - w – Nedelja (Nedelje)
    - y – Godina (Godine)
    - Deo
    - e – Izdanje (Izdanja)
    - i – Sveska (Sveske)
    - s – Dodatak (Dodaci)
- \$g – Kvalifikator nekodirane lokacije (P)
Slobodan tekst koji se koristi kada su kodovi u potpolju \$f neadekvatni za opisivanje jedinice koja je locirana izvan glavnog fonda iste jedinice. Potpolje \$g sledi neposredno iza potpolja \$a, \$b ili \$c koja se kvalifikuju.
- \$h – Deo klasifikacije (NP)
- \$i – Deo jedinice (P)
- \$j – Kontrolni broj smeštaja na polici (NP)
- \$k – Prefiks signature (P)
- \$l – Oblik naslova pri smeštanju na police (NP)
Naslov za smeštaj na police neklasifikovane jedinice koja se smešta po naslovu.
- \$m – Sufiks signature (P)
- \$n – Kôd zemlje (NP)
MARC kôd od dva ili tri karaktera za glavnu lokaciju koja je smeštena u potpolju \$a. Kôd iz: *MARC Code List for Countries* (<http://www.loc.gov/marc/countries/>).
- \$p – Označavanje dela/fizičke jedinice (NP)
Identifikacija pojedinačnog dela/fizičke jedinice kada informacija o fondu ne sadrži neko od polja 863–865 (Numeracija i hronologija) ili od polja 876–878 (Informacija o jedinici) koje sadrži potpolje \$p (Označavanje dela/fizičke jedinice).
- \$q – Fizičko stanje dela (NP)
Opis bilo koje neobične karakteristike fizičkog stanja dela kada ta informacija o fondu ne sadrži neko od polja 863–865 (Numerisanje i hronologija) ili od polja 876–878 (Informacija o jedinici) koje sadrži potpolje \$q (Fizičko stanje dela).
- \$s – Kôd naknade za članak zaštićen autorskim pravom (P)

- \$t – Broj primerka (NP)
Broj primerka ili opseg brojeva za primerke koji imaju istu lokaciju i signaturu kada informacija o fondu ne sadrži neko od polja 863–865 (Numerisanje i hronologija) koje sadrži potpolje \$t (Broj primerka).
- \$u – Jedinstveni identifikator izvora informacija (URI) (P)
Jedinstveni identifikator izvora informacija (URI), npr. URL ili URN, koji obezbeđuje podatke za elektronski pristup u standardnoj sintaksi.
URI linkovi su veza sa repozitorijumom koji sadrži jedinicu (bez obzira da li je ta jedinica analogna ili digitalna). Ova informacija takođe može biti zabeležena kao kôd neke organizacije ili tekst u potpolju \$a (Lokacija) i (ako je primenljivo) potpolje \$b (Podlokacija).
- \$x – Napomena koja nije za javnost (P)
- \$z – Napomena za javnost (P)
- \$2 – Izvor klasifikacije ili sheme za smeštanje na police (NP)
Kôd iz: *MARC Code Lists for Relators, Sources, Description Conventions*
(<http://www.loc.gov/marc/relators/>).
- \$3 – Navedena građa (NP)
Identifikuje deo bibliografske jedinice za koji polje važi. Potpolje \$3 je prvo potpolje u tom polju.
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
Podatak koji slaže po redu povezane zapise o fondu. Broj redosleda je celi broj promenljive dužine koji upravlja prikazom i obradom raspoređivanjem većeg broja povezanih zapisa o fondu koji sadrže identična potpolja \$a, \$b i \$t polja 852. Potpolje \$8 je uvek prvo potpolje u tom polju.

Primeri

852 02\$aCtY\$bMain\$hLB201\$i.M63

852 81\$a[location identifier]\$bMain\$cm ezzanine stacks

852 ##\$aDLC\$bManuscript Division\$eJames Madison Memorial Building, 1st & Independence Ave., S.E., Washington, DC USA\$j4016

852 00\$a[location identifier]\$bRef.\$fle

852 81\$a[location identifier]\$bRef\$gholographic issue

852 01\$aNvLN\$hZ67\$i.L7

852 4#\$aDLC\$bMicRR\$jMicrofilm 82/528 MicRR

852 51\$a[location identifier]\$b0108\$INYT MAG

852 ##\$aDLC\$bC-G & M\$hG3820 1687\$i.H62\$mVault

852 81\$aFrPALP\$bAnnex\$ccenter shelves\$e10, rue du Général Camou\$e75007 Paris\$nr

852 81\$a[location identifier]\$b0131\$P1100064014

852 ##\$a[location identifier]\$bMain\$coversize shelving\$qchild's graffiti on end papers

852 0#\$a[location identifier]\$bMain\$t1\$hPZ7.D684\$iA1 1979

852 ##\$3v. 1-6\$a[location identifier]\$bScience Library\$t1

852 ##\$aMH\$cCurrent issues in R.R.\$x1-54 on order in Microfiche

852 01\$aDLC\$bSer Div\$hA123\$i.B456\$zSigned by author

852 0#\$82\$a[location identifier 2]\$hcall no.

852 ##\$aLibrary of Congress\$bPrints and Photographs Division\$eWashington, D.C. 20540
USA\$ndcu\$uhttp://hdl.loc.gov/loc.pnp/pp.print

856 – ELEKTRONSKA ADRESA I PRISTUP (P)

Informacija potrebna da se odredi mesto nekom elektronskom izvoru informacija. Ova informacija identifikuje elektronsku adresu koja sadrži takvu jedinicu ili na kojoj je ona dostupna. Ona takođe sadrži informacije za pronalaženje te jedinice metodom pristupa koji je identifikovan na poziciji prvog indikatora. Veza elektronske lokacije i informacija za pristup u polju 856 za izvor koji je identifikovan zapisom u celini identifikuje se drugim indikatorom. Informacija koja je sadržana u ovom polju dovoljna je da omogući elektronski prenos datoteke, pretplaćivanje na elektronski časopis ili prijavljivanje za pristup nekom onlajn resursu.

U nekim slučajevima beleže se samo jedinstveni elementi podataka koji korisniku omogućuju pristup tabeli lokatora na udaljenom hostu koja sadrži preostale informacije neophodne za pristup resursu.

Polje 856 se ponavlja kada se elementi podataka adrese menjaju (potpolja \$a, \$b, \$c) i kada može da se koristi više od jednog metoda pristupa. Ono se ponavlja i kadgod se elektronsko ime datoteke menja (potpolje \$f) izuzev u slučaju kada se jedinstveno intelektualno delo razdvaja na više delova radi onlajn skladištenja ili pronalaženja.

Videti *Guidelines for the Use of Field 856* (<http://www.loc.gov/marc/856guide.html>) za potpunije razmatranje korišćenja ovog polja.

Indikatori

- Prvi – Metod pristupa
Vrednost koja definiše metod pristupa elektronskom resursu. Ako je taj resurs raspoloživ pomoću više od jednog metoda pristupa, polje se ponavlja. Prilikom beleženja adrese URL u potpolje \$u, ta vrednost odgovara metodu pristupa (shema URL), koja je takođe i prvi element u stringu (nizu znakova).
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Email
Pristup elektronskom resursu informacija putem elektronske pošte (e-mail).
  - 1 – FTP
  - 2 – Prijavljivanje sa daljine (Remote login) (Telnet)
  - 3 – Dial-up
Pokazuje da se elektronskom resursu pristupa pomoću konvencionalne telefonske linije.
  - 4 – HTTP
Pokazuje da se elektronskom resursu pristupa preko Hypertext Transfer Protocol-a.

- 7 – Metod naveden u potpolju \$2
- Drugi – Veza
Vrednost koja identifikuje vezu između elektronskog resursa na adresi koja je identifikovana u polju 856 i jedinice opisane u zapisu kao jedne celine.
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Resurs
Pokazuje da je elektronska adresa u polju 856 za isti resurs koji je opisan zapisom u celini. U tom slučaju jedinica predstavljena tim zapisom jeste elektronski resurs. Ako se podatak u polju 856 povezuje sa sastavnom jedinicom tog resursa predstavljenog zapisom, potpolje \$3 se koristi da navede deo/delove na koje se ovo polje primenjuje.
  - 1 – Verzija resursa
Pokazuje da je adresa u polju 856 lokacija za elektronsku verziju resursa opisanog zapisom. U tom slučaju, jedinica predstavljena zapisom nije elektronska, već je samo elektronska verzija raspoloživa.
  - 2 – Povezani resurs
Pokazuje da je adresa u polju 856 važeća za neki elektronski resurs koji je povezan sa jedinicom koja je opisana zapisom. U tom slučaju, jedinica predstavljena zapisom nije elektronski izvor. Potpolje \$3 može da se koristi za dalju karakterizaciju veze između elektronske jedinice koja je identifikovana u polju 856 i jedinice koja je predstavljena zapisom kao celinom.
  - 8 – Bez prikaza generisane konstante

Kodovi potpolja

- \$a – Ime hosta (P)
Potpuno opisan domen (ime hosta – ime matičnog računara) elektronske adrese. On sadrži mrežnu adresu koja se ponavlja ako postoji više od jedne adrese za taj isti host.
- \$b – Pristupni broj (P)
Pristupni broj pridružen hostu. On može da sadrži numeričku adresu Internet Protocol–a (IP) ako je jedinica neki resurs na Internetu ili telefonski broj ukoliko je putem telefonske linije obezbeđen dial–up pristup. Ovaj podatak se često menja, generiše ga sistem, a retko se čuva nepromenjen.
- \$c – Informacija o kompresiji podataka (P)
Informacija o kompresiji datoteke, a posebno, da li je za dekompresiju takve datoteke neophodan specifičan program.
- \$d – Putanja (P)
- \$f – Elektronsko ime (P)
- \$h – Procesor/Obrađivač zahteva (NP)
Korisničko ime ili obrađivač zahteva, uopšte, to su podaci koji prethode karakteru “@” u adresi hosta.
- \$i – Instrukcija (P)
Instrukcija potrebna udaljenom hostu da obradi zahtev.
- \$j – Bitovi u sekundi (NP)
- \$k – Lozinka (NP)
- \$l – Prijavlivanje (NP)
Karakteristični za povezivanje (tj. *logon*, *login*, itd.) na neki elektronski resurs ili FTP sajt. Ovo potpolje se koristi da se zabeleže logon stringovi koji su u opštoj upotrebi i koji ne iziskuju specijalno obezbeđenje.
- \$m – Kontakt za pomoć prilikom pristupanja (P)
- \$n – Naziv lokacije hosta (NP)
Pun naziv lokacije hosta u potpolju \$a, uključujući i njegovu geografsku adresu.
- \$o – Operativni sistem (NP)
- \$p – Port (NP)
Deo adrese koja identifikuje proces ili servis na hostu.

- \$q – Tip elektronskog formata (NP)
Identifikacija tipa elektronskog formata koji je reprezentacija podataka resursa, kao što je tekst/HTML, ASCII, Postscript datoteka, izvršna aplikacija ili JPEG slika. Tip elektronskog formata može da bude preuzet iz brojnih lista kakvi su registrovani Internet Media Types (MIME types).
- \$r – Podešavanja (NP)
- \$s – Veličina datoteke (P)
- \$t – Emulacija terminala (P)
- \$u – Jedinstveni identifikator resursa (Uniform Resource Identifier – URI) (P)
URI, koji obezbeđuje standardnu sintaksu za lociranje nekog objekta korišćenjem postojećih Internet protokola. Polje 856 se strukturira tako da omogućava stvaranje URL iz konkatenacije drugih zasebnih 856 potpolja. Potpolje \$u može da se koristi umesto tih posebnih potpolja ili zajedno sa njima. Potpolje \$u se može ponoviti samo ako se zabeleže oba URN ili URL ili više od jednog URN.
- \$v – Raspoloživi časovi za metod pristupa (P)
- \$w – Kontrolni broj zapisa (P)
- \$x – Napomena koja nije za javnost (P)
- \$y – Tekst linka (P)
Koristi se za prikaz umesto URL–a u potpolju \$u (Jedinstveni identifikator resursa). Kada je prisutno potpolje \$y, aplikacije treba da koriste sadržaje iz njega kao linka umesto iz potpolja \$u povezujući se sa destinacijom u potpolju \$u.
- \$z – Napomena za javnost (P)
- \$2 – Metod pristupa (NP)
Metod pristupa kada vrednost prvog indikatora sadrži vrednost 7.
- \$3 – Navedena građa (NP)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

Primeri

856 1#**\$u**ftp://harvada.harvard.edu**\$k**guest

856 2#**\$a**anthrax.micro.umn.edu**\$b**128.101.95.23

856 1#**\$a**maine.maine.edu**\$c**Must be decompressed with PKUNZIP**\$f**resource.zip

856 1#**\$u**ftp://wuarchive.wustl.edu/mirrors2/win3/games/atmoids.zip**\$c**decompress with PKUNZIP.exe**\$x**cannot verify because of transfer difficulty

856 0#**\$a**kentvm.bitnet**\$f**acadlist file1**\$f**acadlist file2**\$f**acadlist file3

856 42**\$3**Finding aid**\$u**http://lcweb2.loc.gov/ammem/ead/jackson.sgm

856 0#**\$a**uicvm.bitnet**\$f**AN2**\$h**Listserv

856 2#**\$a**madlab.sprl.umich.edu**\$n**University of Michigan Weather Underground**\$p**3000

856 41**\$u**http://www.jstor.org/journals/0277903x.html

856 40**\$u**http://www.cdc.gov/ncidod/EID/eid.htm**\$q**text/html

856 42\$3Essays from annual reports\$uwoodrow.mpls.frb.fed.us/pubs/ar/index.html

856 1#S\$uftp://wuarchive.wustl.edu/mirrors/info-mac/util/color-system-icons.hqx\$S16874 bytes

856 41\$uhttp://purl.oclc.org/OCLC/OLUC/34907403/1\$export.uswest.com/

856 40\$uhttp://www.ref.oclc.org:2000\$zAddress for accessing the journal using authorization number and password through OCLC FirstSearch Electronic Collections Online. Subscription to online journal required for access to abstracts and full text

856 4#\$zPart of the Ovid Mental Health Collection (MHC). Follow instructions on MedMenu page for Ovid login.\$uhttp://info.med.yale.edu/medmenu/info%5Fcbc.html

856 42\$3French version\$uhttp://www.cgiar.org/ifpri/reports/0297rpt/0297-fr.htm

856 4#\$uhttp://susdl.fcla.edu/cgi-bin/cgiwrap/~fdl/fdlcgi?FA00000011%2Fjpg\$yElectronic resource (JPEG)

856 4#\$uhttp://susdl.fcla.edu/cgi-bin/cgiwrap/~fdl/fdlcgi?FA00000011%2Fpdf\$yElectronic resource (PDF)

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: podaci o fondu – opšte informacije

U MARC 21 Formatu za podatke o fondu, niz polja za podatke o fondu određena su za beleženje informacija o jedinicama koje u stvarnosti čuva organizacija koja o njima izveštava. Ovi elementi podataka dele se na sledeće četiri grupe u kojima se mogu naći opisi specifičnih polja:

- [Prateća reč/skraćenica i model publikovanja \(polja 853–855\)](#)
- [Numeracija i hronologija \(863–865\)](#)
- [Tekstualni iskaz podataka o fondu \(866–868\)](#)
- [Informacije o jedinicama/jedinicama \(876–878\)](#)

Polja za podatke o fondu prihvataju tri osnovna tipa jedinica: **jednodelne** jedinice (Zaglavlje zapisa /06, Tip zapisa, kôd x), **višedelne** jedinice (Zaglavlje zapisa /06, kôd v) i jedinice **serijskih publikacija** (Zaglavlje zapisa /06, kôd y).

Unutar svakog skupa polja, posebna polja definišu se za tri kategorije građe:

- Osnovna bibliografska jedinica
- Dodatna građa
- Indeksi

Osnovna bibliografska jedinica je entitet za koji postoji bibliografski opis, npr. serijska publikacija, jednotomna knjiga, višetomna enciklopedija. Ova kategorija obuhvata indeks ili dodatnu građu za koje postoji zaseban bibliografski zapis. Kategorije **Dodatna građa** i **indeksi** koriste se za dodatnu građu i

indekse za koje su kataloški podaci uključeni u kataloški zapis za osnovnu bibliografsku jedinicu, to jest, za njih ne postoje zasebni kataloški zapisi.

Potpolje \$8 (Veza polja i broj sekvence) definisano je da povezuje srodna polja 853–855 za podatke o fondu. Potpolje \$8 je strukturisano na sledeći način:

<povezujući broj >.< broj sekvence >

Samo se deo za povezujući broj koristi u poljima za Prateću reč/skraćenicu i model publikovanja (polja 853–855) i Tekstualni iskaz podataka o fondu (polja 866–868). U poljima za Numeraciju i hronologiju (863–865) i Informacije o jedinici (876–878) potpolje \$8 sadrži i povezujući broj i broj sekvence. Opis za potpolje \$8 dat je u odeljku [Kontrolna potpolja](#) ove publikacije ili u Dodatku A *MARC 21 Formata za podatke o fondu*.

Polja za prateću reč/skraćenicu i model publikovanja (853–855)

Specifikuju prateću reč/skraćenicu za svaki nivo numeracije i hronologije koji postoji u nekom od polja 863–865 za numeraciju i hronologiju koje je povezano sa potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence). Prateća reč/skraćenica je reč, izraz ili skraćenica koja opisuje tip delova na koje je višedelna ili serijska jedinica podeljena, npr. tom, broj, deo, stranica. Ova polja mogu takođe da sadrže kodove koja definišu model publikovanja bibliografske jedinice, npr. model učestalosti, redovnosti. Ovi kodovi omogućavaju da informacije u poljima (863–865) za numeraciju i hronologiju budu, pomoću računarskog algoritma, komprimovane ili pojedinačno predstavljene.

Kada se za neko polje 863–865 ne žele prateće reči/skraćenice i/ili mogućnost komprimovanog ili pojedinačnog predstavljanja, polja za prateće reči/skraćenice i model publikovanja nisu neophodna u iskazu podataka o fondu.

Polja za Numeraciju i hronologiju (863–865)

Sadrže numeričku i alfabetsku oznaku i/ili oznaku za datum upotrebljenu na bibliografskoj jedinici da identifikuje njene delove i pokaže vezu tih delova sa celinom.

Polja 853–855 za prateću reč/skraćenicu i model publikovanja i polja 863–865 za numeraciju i hronologiju, koja su povezana potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence), u opštem slučaju se koriste za višedelne i serijske jedinice kada je prateća reč/skraćenica potrebna za razumljiv prikaz na ekranu podataka iz numeracije i hronologije ili kada su podaci modela publikovanja potrebni da se računarskim algoritmom omogući komprimovano ili pojedinačno predstavljanje nekog od polja 863–865.

Polja za Tekstualni iskaz podataka o fondu (866–868)

Sadrže podatke iz numeracije i hronologije u vidu slobodnog teksta. Oni se u opštem slučaju ne koriste za beleženje podataka o fondu za jednodelne jedinice. Mogu da budu korišćeni *umesto* kodiranih polja za prateće reči/skraćenice i model publikovanja (853–855) i polja za numerisanje i hronologiju (863–865) za višedelne i serijske jedinice kada ta polja ne mogu da se adekvatno iskoriste za opis građe. Polja 866–868 mogu, *pored toga*, da se koriste za polje Numeracija i hronologija i bilo koje pridruženo polje za Prateće reči/skraćenice i model izlaženja radi beleženja i generisanja drugačijeg prikaza za sve podatke ili dela podataka koji je bio sadržan u tim poljima. Potpolje \$8 (Veza polja i broj sekvence) je definisano za polja Tekstualni podaci o fondu da poveže ovo polje sa poljima za prateće reči/skraćenice i model publikovanja (853–855) i poljima za numeraciju i hronologiju (863–865) koja ono zamenjuje ili dopunjuje.

Uputstva za primenu označitelja sadržaja i konvencije za unos za polja za podatke o fondu data su u sledećim odeljcima Opštih informacija: 853–855, 863–865 i 866–868.

Polja za informacije o jedinici (876–878)

Sadrže informacije na nivou jedinice o primerku opisanom u polju 852. Polja sadrže razne elemente podataka koje treba da se zabeleže za specifične jedinice za korišćenje, na primer, u primenama u nabavci ili cirkulaciji, između ostalog.

Bilo koje od potpolja \$3 ili \$8 koristi se da poveže Polje za informaciju o jedinici sa drugim poljem za podatke o fondu u zavisnosti od toga koje se drugo polje koristi za beleženje podataka o fondu. Potpolje \$3 se koristi za povezivanje polja 852 ili 866–868; potpolje \$8 se koristi za povezivanje polja 863–866, u kojem slučaju polje za numeraciju i hronologiju ne sme da bude komprimovano preko pojedinačnog fizičkog dela.

Mogućnosti komprimovanog i pojedinačnog predstavljanja podataka numeracije i hronologije

Računarski algoritam može da se koristi za komprimovano (od – do) i pojedinačno predstavljanje podataka iz numeracije i hronologije sadržanih u polju 863 (Numeracija/Hronologija – Osnovna bibliografska jedinica) ili u polju 864 (Numeracija/Hronologija – Dodatna građa). Mogućnost komprimovanog ili pojedinačnog predstavljanja pokazuje se vrednošću koja se dodeljuje poziciji prvog indikatora (Komprimovano i pojedinačno predstavljanje) u polju 853 ili 854. Polja 853/863 i polja 854/864 povezana su brojem u potpolju \$8 (Veza polja i broj sekvence) u svakom polju.

Sadržaji polja 865 za numeraciju i hronologiju za neke indekse ne smeju da budu niti komprimovani niti pojedinačno predstavljeni računarskim algoritmom zbog toga što bi se mogao dobiti višeznačan string sa podacima o fondu. Npr. komprimovani podaci za fond za prva 24 toma nekog indeksa koji kumulira svaki peti tom mogao bi biti v. 1–24 ili v. 1/5–24. U drugoj niski o fondu, pokazana je prva kumulacija, ali se ništa ne zna o potonjim kumulacijama. Pozicija drugog indikatora u polju 855 (Prateća reč/skraćenica i model publikovanja — Indeksi) nije definisana.

Komprimovano predstavljanje znači da sadržaj potpolja (\$a–\$m) za numeraciju i hronologiju u jednom ili više pojavljivanja polja 863 ili 864 može da bude konvertovan iz nekog pojedinačnog izveštaja o jednom opsegu podataka o fondu u izveštaj koji izražava isti fond numeracijom ili hronološki samo na osnovu prvog i poslednjeg dela koji se čuva.

Prošireno (pojedinačno) predstavljanje podataka o fondu:

853 20\$81\$av.\$bno.\$u6\$vr\$(\$i(year)\$j(month)\$wm\$x01,07

863 40\$81.1\$a113\$i1923\$j01–06

863 40\$81.2\$a114\$i1923\$j07–12

863 40\$81.3\$a115\$b1–2\$i1924\$j01–02

863 40\$81.4\$a115\$b5–6\$i1924\$j05–06

[Primer prikaza: v.113 (1923:Jan.–Jun.); v. 114 (1923:Jul.–Dec.); v. 115, pt. 1–2 (1924:Jan.–1924:Feb.); v.115, pt.5–6 (1924:May–1924:Jun.)]

Komprimovano predstavljanje podataka o fondu:

853 20\$81\$av.\$bno.\$u6\$vr\$(\$i(year)\$j(month)\$wm\$x01,07

863 30\$81.1\$a113–115\$i1923–1924\$j01–06

[Primer prikaza: v.113–115 (1923:Jan.–1924:Jun.) Nivo 3 podataka o fondu ne pokazuje minuse u nabavci.]

Prošireno (pojedinačno) predstavljanje znači da sadržaj potpolja (\$a–\$m) za numeraciju i hronologiju u jednom ili više polja 863 ili 864 može da bude konvertovan iz komprimovanog popisa prvog–i–poslednjeg–dela–koji–se–čuva za neki obuhvat podataka o fondu u eksplicitno nabranje svakog čuvanog dela.

Komprimovano predstavljanje podataka o fondu:

853 20\$81\$av.\$bno.\$u4\$vr\$si(year)\$j(season)\$wq\$x21

863 30\$81.1\$a6–7\$si1976–1977\$j21–24

863 40\$81.2\$a8\$b1–3\$si1978\$j21–23

[Primer prikaza: v.6–8, no.3 (1976–1978:Autumn)]

Prošireno (pojedinačno) predstavljanje podataka o fondu:

853 20\$81\$av.\$bno.\$u4\$vr\$si(year)\$j(season)\$wq\$x21

863 40\$81.1\$a6\$b1–4\$si1976\$j21–24

863 40\$81.2\$a7\$b1–4\$si1977\$j21–24

863 40\$81.3\$a8\$b1–3\$si1978\$j21–23

[Primer prikaza: v.6, no.1–4 (1976:Spring–Winter); v.7, no.1–4 (1977:Spring–Winter); v.8, no.1–3 (1978:Spring–Autumn)]

Zahtevi specifičnih elemenata podataka za komprimovano i prošireno predstavljanje podataka pomoću računarskog algoritma dati su u odeljku [853–855 Prateća reč/skraćenica i model publikovanja – Opšte informacije](#).

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: polja za prateću reč/skraćenicu i model publikovanja (853–855)

- [POLJA ZA PRATEĆU REČ/SKRAĆENICU – OPŠTE INFORMACIJE](#)
- [853 – PRATEĆA REČ/SKRAĆENICA I MODEL PUBLIKOVANJA – OSNOVNA BIBLIOGRAFSKA JEDINICA \(P\)](#)
- [854 – PRATEĆA REČ/SKRAĆENICA I MODEL PUBLIKOVANJA – DODATNA GRAĐA \(P\)](#)
- [855 – PRATEĆA REČ/SKRAĆENICA I MODEL PUBLIKOVANJA – INDEKSI \(P\)](#)

PRATEĆA REČ/SKRAĆENICA I MODEL PUBLIKOVANJA – OPŠTE INFORMACIJE

Polja 853–855 sadrže prateću reč/skraćenicu koja identifikuje nivoe numeracije i hronologije, kao i kodove koji definišu model publikovanja fonda koji se opisuju u poljima 863–865 (Numeracija i hronologija).

Povezana pojavljivanja polja 853–855 i 863–865 povezuju se i brojem u potpolju \$8 (Veza polja i broj sekvence).

Opšti opis za ova četiri tipa polja za podatke o fondu i njihovom međusobnom odnosu daje se u odeljku [Podaci o fondu – Opšte informacije](#).

Indikatori

- Prvi – Mogućnost komprimovanog i pojedinačnog predstavljanja podataka [853/854]
U poljima 853 i 854, vrednost koja pokazuje da li neki računarski algoritam može da se koristi za konvertovanje sadržaja potpolja \$a–\$m u jednom ili više povezanih polja 863–864 za numeraciju i hronologiju: iz **pojedinačnog izveštaja** u izveštaj koji odražava isti opseg podataka o fondu samo numeracijom i hronologijom prvog i poslednjeg dela fonda koji se čuva; ili iz **komprimovanog popisa prvi–i–poslednji–deo** nekog opsega podataka o fondu u eksplicitno nabranje svakog dela fonda koji se čuva.
  - 0 – Ne može da se komprimuje ili pojedinačno predstavlja
  - 1 – Može da se komprimuje ali ne i da se pojedinačno predstavlja
  - 2 – Može da se komprimuje ili pojedinačno predstavlja
  - 3 – Nepoznato
- Prvi – Nedefinisan [855]
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Procenjivanje prateće reči/skraćenice [853/854]
Vrednost koja u poljima 853 i 854 pokazuje potpunost pratećih reči/skraćenica za razne nivoe numeracije i hronologije koji su sadržani u potpoljima \$a–\$m i da li se oni javljaju na bibliografskoj jedinici.
  - 0 – Prateće reči/skraćenice proverene; svi nivoi prisutni
  - 1 – Prateće reči/skraćenice proverene; svi nivoi ne moraju da budu prisutni
  - 2 – Prateće reči/skraćenice neproverene; svi nivoi prisutni
  - 3 – Prateće reči/skraćenice neproverene; svi nivoi ne moraju da budu prisutni
- Drugi – Nedefinisan [855]
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a–\$h – Prateće reči/skraćenice za numeraciju
Prateće reči/skraćenice za nivoe numeracije koji su primenljivi za neku bibliografsku jedinicu. Ova potpolja za prateću reč/skraćenicu u korelaciji su sa numeracionim potpoljima \$a–\$h polja 863–865 Numeracija i hronologija koja su povezana sa poljima 853–855, mada ta ista potpolja ne moraju da budu uvek prisutna. Puna korelacija potpolja \$a–\$h na nivou prateće reči/skraćenice i numeracije u povezanim poljima 853–855/863–865 *nije neophodna* kada se prateće reči/skraćenice ne žele za prikazivanje iskaza podataka o fondu. Puna korelacija *jeste neophodna* kada se želi komprimovano ili pojedinačno predstavljanje numeracije u polju 863 ili 864 pomoću računarskog algoritma. Ako na jedinici za neki nivo nema prateće reči/skraćenice, ona može da se osmisli i stavi u zagrade ([ ]) kako bi se postigla puna korelacija.

Kada su za neku jedinicu primenljive izmenljive sheme numerisanja, potpolja \$g i \$h sadrže izmenljive prateće reči/skraćenice numeracije. Ako su prateće reči/skraćenice neophodne na više od dva nivoa izmenljive numeracije, koristi se neko od polja 866–868 Tekstualni podaci o fondu.

Kada se na nekoj jedinici koriste samo prateće reči/skraćenice iz hronologije (tj. kada jedinica nema numeraciju), te prateće reči/skraćenice iz hronologije smeštaju se u odgovarajuća potpolja (\$a–\$h) pratećih reči/skraćenica numeracije. Ako neka prateća reč/skraćenica iz hronologije ne treba da se koristi u prikazu polja za numeraciju i

hronologiju (863–865), ona se stavlja u zagrade, npr. (*godina*).

Kada se oznaka za dodatak ili indeks koristi kao prateća reč/skraćenica (što se dešava ako se njihovo numerisanje vezuje za određeni tom ili deo bibliografske jedinice, npr. v. 9, suppl. 1–3), ta oznaka se smešta u odgovarajuće potpolje (\$a–\$f) za tu prateću reč/skraćenicu iz numeracije.

Kada se numeracija sastoji iz broja jedinica koje se čuvaju iza kojeg sledi termin koji opisuje te jedinice, celi izraz se smešta u odgovarajuće polje 863–865, a polje 853–855 sadrži jedinicu tog termina (u obliku zagradama ako se ne želi prikaz).

- \$a – Prvi nivo numeracije (NP)
- \$b – Drugi nivo numeracije (NP)
- \$c – Treći nivo numeracije (NP)
- \$d – Četvrti nivo numeracije (NP)
- \$e – Peti nivo numeracije (NP)
- \$f – Šesti nivo numeracije (NP)
- \$g – Shema izmenljivog numerisanja, prvi nivo numeracije (NP)
- \$h – Shema izmenljivog numerisanja, drugi nivo numeracije (NP)
- \$i–\$m – Prateće reči/skraćenice za hronologiju

Prateće reči/skraćenice za nivo hronologije koja je primenljiva za bibliografsku jedinicu. Ova potpolja pratećih reči/skraćenica u korelaciji su sa potpoljima \$i–\$m hronologije u poljima za Numeraciju i hronologiju (863–865) koja su povezana sa poljima 853–855, mada ista potpolja ne moraju uvek da budu prisutna. Puna korelacija potpolja \$i–\$m na nivou prateće reči/skraćenice i hronologije u poljima 853–855 i 863–865 nije neophodna kada se prateće reči/skraćenice ne žele za prikazivanje podatka o fondu. Puna korelacija jeste neophodna kada se komprimovano ili pojedinačno predstavljanje hronologije u polju 863 ili 864 želi pomoću računarskog algoritma. Zbog toga što bibliografske jedinice u opštem slučaju ne nose prateće reči/skraćenice hronologije, prateća reč/skraćenica može da se osmisli i stavi u zagrade ([ ]) kako bi se postigla puna korelacija.

Kada je za neku jedinicu primenljiva neka shema izmenljive hronologije, potpolje \$m sadrži prateću reč/skraćenicu izmenljive hronologije. Ako su prateće reči/skraćenice neophodne na više od jednog nivoa izmenljive hronologije, koristi se neko od polja sa Tekstualnim podacima o fondu (866–868).

Kada se na nekoj jedinici koriste samo prateće reči/skraćenice iz hronologije (tj. kada jedinica nema numeraciju), prateće reči/skraćenice iz hronologije unose se u odgovarajuća potpolja (\$a–\$h) i ne beleže se prateće reči/skraćenice u potpolja \$i–\$m. Ako prateća reč/skraćenica iz hronologije ne treba da se koristi u prikazu polja za Numeraciju i hronologiju (863–865), ona se stavlja u zagrade, npr. (*godina*).

- \$i – Prvi nivo hronologije (NP)
  - \$j – Drugi nivo hronologije (NP)
  - \$k – Treći nivo hronologije (NP)
  - \$l – Četvrti nivo hronologije (NP)
  - \$m – Shema izmenljivog numerisanja, hronologije (NP)
  - \$n – Napomena o modelu publikovanja (NP)
  - \$o – Tip jedinice (NP)
  - \$p – Broj fizičkih delova po izdavanju (NP)
  - \$t – Primerak (NP)
- Prateća reč/skraćenica za broj primerka sadržanog u potpolju \$t povezanog polja Numeracije i hronologije.

- \$u – Bibliografske jedinice po sledećem višem nivou (P)
Broj (ili kôd *var* ili *und*) koji specifikuje ukupan broj delova koji čine sledeći viši nivo numeracije. On dolazi iza potpolja prateće reči/skraćenice za nivo numeracije na koji se odnosi. Potpolje \$u se ne koristi sa potpoljem \$a ili \$g.

- [n]– Broj delova
Ukupan broj delova koji čine sledeći viši nivo numeracije, na primer – tromesečno izdavanje traži 4 sveske da se oformi 1 tom. Zbog toga što je potpolje \$u promenljivo po dužini, nijedna nula koja prethodi se ne koristi za jednocifren broj.
- var – Menja se
Koristi se kada bi specifičan broj bio bez smisla.
- und – Neodređen
- \$v – Kontinuitet numerisanja (P)
Pokazuje da li se numerisanje opisanog nivoa sastoji iz brojeva koji se kontinualno povećavaju ili brojeva koji ponovo otpočinju sa kompletiranjem jedinice.
  - c – Broj se stalno uvećava
  - r – Numerisanje ponovo otpočinje sa kompletiranjem jedinice
- \$w – Učestalost (NP)
Kôd ili broj koji pokazuje učestalost izdavanja jedinice. Potpolje \$w nije povezano sa specifičnom pratećom reči/skraćenicom. Ono se popunjava pošto se upotrebi poslednja prateća reč/skraćenica koja se upotrebljava iz hronologije. Specifična informacija o modelu publikovanja sadržana je u potpolju \$y (Redovnost). Potpolje \$p se, takođe, koristi kada je potrebno da se za višedelne naslove i kôd učestalosti i broj delova po izdavanju zabeleže.
  - Kodovi
Kodovi korišćeni za učestalosti koje imaju neku od osnovnih periodičnosti.
    - a – Godišnje
    - b – Dvomesечно
    - c – Dva puta nedeljno
    - d – Dnevno
    - e – Dvonedeljno
    - f – Polugodišnje
    - g – Dvogodišnje
    - h – Trogodišnje
    - i – Tri puta nedeljno
    - j – Tri puta
    - k – Kontinuirano/Stalno ažurirano
    - m – Mesečno
    - n – Nije primenljivo
    - q – Tromesečno
    - s – Dva puta mesečno
    - t – Tri puta godišnje
    - u – Nepoznato
    - w – Nedeljno
    - x – Bez pravilnosti
  - Broj
Broj koji se koristi da specifikuje izdanja po godini kada ne postoji periodičnost koja se može kodirati. Zbog toga što je potpolje \$w promenljivo po dužini, za jednocifren broj se ne koristi nijedna vodeća nula.
- \$x – Izmena kalendara (NP)
Jedan ili više dvo– ili četvorocifreni numerički kôd koji pokazuje hronološki momenat u kojem se najviši nivo povećava ili menja.
  - Kodovi
Dvocifreni kôd identifikuje mesec ili doba promene. Četvorocifreni kôd u modelu *mdd* (2 za mesec i 2 za dan) identifikuje mesec i dan promene. Kôd za mesec ili dan sa manje od dve cifre poravnava se udesno, a neiskorišćena pozicija sadrži nulu.
    - Mesec:
      - 01–12 – Mesec
    - Dan:
      - 01–31 – Dan
      - 21 – Proleće
      - 22 – Leto

- 23 – Jesen
- 24 – Zima
- \$y – Model redovnosti (P)

Opisuje pravilnost u modelu izdavanja kodiranu u potpolju \$w (Učestalost). Ovo potpolje može da se strukturise na dva načina korišćenjem vrednosti kodova bilo za hronologiju ili numeraciju. Oba tipa počinju sa kodom izdavanja.

  - *Kôd izdavanja*

Pokazuje da li naredni kodovi ukazuju na objavljivanje ili neobjavljivanje dela (delova) jedinice.

    - c – Kombinovano
    - o – Izostavljeno
    - p – Objavljeno
  - *Kôd hronologije*

Tip hronologije se strukturise kao:
< Kôd izdavanja ><Definicija koda hronologije >< Kôd hronologije>< Kôd hronologije>

Ovo potpolje može da sadrži jedan ili više kodova hronologije koji se pridružuju kodu izdavanja i definiciji koda hronologije koji su na prvoj i drugoj karakterskoj poziciji potpolja. Ovo potpolje može da se ponavlja kako bi se omogućilo kodiranje više od jednog stringa kôd izdavanja/definicija kôda hronologije/kôd hronologije da bi pokazivalo redovne izuzetke za navedeni model redovnosti (tj. normalizovane nepravilnosti).
  - *Definicija koda hronologije*

Pokazuje da li kôd(ovi) hronologije koji slede predstavljaju naziv dana, numerički kôd meseca i meseca–i–dana, kôd za neko godišnje doba ili kôd za nedelju dana u mesecu ili godini.

    - d – Dan
    - m – Mesec
    - s – Godišnje doba
    - w – Nedelja
    - y – Godina
  - *Kôd hronologije*

Pokazuje oznaku dela jedinice za koju je data informacija o modelu redovnosti. Veći broj kodova se odvaja zarezima. Kosa crta (/) se koristi da označi kombinovana izdanja. Dvokarakterski alfabetski ili numerički kodovi koriste se za dane, nedelje, mesece i/ili godišnja doba. Kôd od manje od dve cifre se poravnava udesno, a neiskorišćena pozicija sadrži nulu.
  - *Kôd numeracije*

Tip numeracije se strukturise kao:
< Kôd izdavanja ><Definicija koda numeracije >< Kôd numeracije >< Kôd numeracije>

Neki kôd numeracije može da zauzima druge i treće pozicije iza potpolja \$y da bi se obezbedili modeli redovnosti za jedinice koje koriste samo numeraciju za označavanje redosleda i/ili one jedinice čiji redosled mora da bude posebno specifikovan kada se javljaju kombinacije.
  - *Definicija kôda numeracije*

Pokazuje da li potonji kodovi predstavljaju pre numeraciju nego li hronologiju. Kada se koristi kôd “e”, dodaje se dodatni numerički kôd da bi se pokazao nivo numeracije na koji se redovnost odnosi.

    - e1 – Numeracija, 1. nivo
    - e2 – Numeracija, 2. nivo
  - *Kôd numeracije*

Pokazuje oznaku izdanja jedinice za koje je data informacija o modelu redovnosti. Veći broj kodova se odvaja zarezima. Kosa crta (/) se koristi da označi kombinovana izdanja.

Prisutnost kontinualnog numerisanja (potpolje \$v, kôd c) u sprezi sa kodom numeracije

signalizuje kombinaciju specifičnih brojeva u redosledu specifičnih izdanja. Zbog ovog kontinualnog numerisanja, stvarne vrednosti numeracije ne mogu da se koriste da predstavljaju numeraciju u potpolju \$y\$. Numeracione vrednosti moraju da budu predstavljene u pogledu broja izdanja koja se očekuju da će biti objavljena kako bi se omogućilo da dođe do predviđanja kombinovanog izdanja.

Automatizovani sistemi mogu da izrade algoritme za predviđanje drugog nivoa kontinualne numeracije koja se zasniva na početnoj vrednosti drugog nivoa numeracije na početku ciklusa pretplate.

Kodove Modela redovnosti održava Kongresna biblioteka. Pitanja o modelima kodiranja ili uspostavljanja novih modela treba da se upućuju Kancelariji za razvoj mreže i MARC standarde, Kongresna biblioteka, Vašington, D. C. 20540–4402 (Internet: ndmso@loc.gov).

Videti *Cronology Type and Code Patterns* na: (www.loc.gov/marc/chrono_patterns.html) za popis svih kodova koji se koriste u potpolju \$y.

- \$z – Shema numerisanja (P)

Niska koda od šest karaktera upotrebljena za označavanje sheme numerisanja koja se koristi na publikaciji. Ovi kodovi omogućavaju beleženje različitih shema numerisanja na različitim nivoima numeracije.

- Tip označavanja/oznake

Pokazuje da li je numerisanje brojčano, slovno ili kombinovano (prvi je broj ili je prvo slovo). Kombinovano numerisanje treba da se koristi samo onda kada je jedan od elemenata stalna oznaka (npr. 1a, 2a, 3a) a ne baš kada su zaista u pitanju razlike na dva nivoa numeracije (npr. 1a, 1b, 1c).

- a – Broj
- b – Slovo
- c – Kombinovano, broj prvo
- d – Kombinovano, slovo prvo
- e – Simbol ili specijalni karakter

- Veličina slova

Pokazuje da li se shema numerisanja prenosi u vidu alfanumeričkih znakova i važi kako za one koji su u prethodnoj poziciji kodirani kao “b” tako i za rimske brojeve.

- a – Bez veličine slova
- b – Mala slova
- c – Velika slova
- d – I velika i mala slova

- Kôd pisma/Kôd tipa

Pokazuje pismo koje se koristi u shemi numerisanja ili za brojeve ili simbole koji nisu u izmenljivim pismima, tip broja ili simbola koji se koriste. Kôd pisma je četvorokarakterni iz popisa na adresi: www.unicode.org/iso15924/. Kôd tipa je kako sledi:

- an## – Arapski broj
- rn## – Rimski broj
- sy <simbol># – Simbol

- \$2 – Izvor skraćenice za reč/skraćenicu (P)

Kôd iz: *MARC Code Lists for Relators, Sources, and Description Conventions* (<http://www.loc.gov/marc/relators/relahome.html>).

- \$3 – Navedena građa (NP)

Specifikuje opseg tomova ili datuma za koje polje važi.

- \$6 – Povezivanje polja (NP) Videti [Kontrolna potpolja](#)

- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) Videti [Kontrolna potpolja](#)

Zahtevi za komprimovano i pojedinačno predstavljanje podataka

Sledeći preduslovi moraju biti prisutni u iskazu podataka o fondu da bi bilo moguće mašinsko komprimovano i pojedinačno predstavljanje.

- Zaglavlje zapisa/17 Nivo kodiranja
Samo **komprimovano predavljanje** može biti primenjeno na iskaze detaljno ispisanih podataka o fondu na Nivou 4 fonda (Zaglavlje zapisa/17, kôd 4) i na iskaze detaljnih podataka o fondu sa oznakom fizičkog dela na Nivou 4 fonda (Zaglavlje zapisa /17, kôd 5).

Pojedinačno predavljanje može biti primenjeno na oba tipa iskaza detaljno ispisanih podataka o fondu (Zaglavlje zapisa/17, kôd 4 ili kôd 5) i na iskaze sumarnih podataka o fondu na Nivou 3 fonda (Zaglavlje zapisa/17, kôd 3).

- Korelacija potpolja za prateću reč/skraćenicu iz 853/854 i potpolja za nivoe numeracije iz 863/864

Komprimovano i pojedinačno predavljanje podataka iziskuju da potpolja (\$a-\$m) za prateću reč/skraćenicu za svaki od primenljivih nivoea iz potpolja (\$a-\$m) za numeraciju i hronologiju moraju da budu prisutni u polju (853/854) za reč/skraćenicu i model publikovanja koje je povezano sa poljem (863/864) za numeraciju i hronologiju.

- Potpolja \$u-\$y za model publikovanja

U polju 853 ili 854 ne zahtevaju se potpolja za model publikovanja bilo za komprimovano ili za pojedinačno predavljanje kada se numeracija i hronologija u polju 863 ili 864 sastoji samo iz najvišeg nivoea numeracije (potpolja \$a, \$g, \$i, \$m). Kada su potonji nivoei prisutni, mogućnost komprimovanog ili pojedinačnog predavljanja iziskuje suštinsku informaciju o modelu publikovanja u sledećim potpoljima:

- \$u – Bibliografske jedinice po sledećem višem nivou
- \$v – Kontinuitet numerisanja
- \$w – Učestalost
- \$x – Izmena kalendara
- \$y – Model redovnosti

Komprimovano predavljanje sadržaja iz potpolja \$a-\$m u polju 863 ili 864 iziskuje informaciju u potpoljima \$u i \$v. Potpolje \$u ne sme da sadrži kôd *var* (varies=menja se) ili *und* (undetermined=neodređen).

Pojedinačno predavljanje sadržaja iz potpolja \$a-\$m u polju 863 ili 864 iziskuje informaciju u potpoljima \$u, \$v i \$w i može takođe da zahteva informacije u potpoljima \$x i \$y.

Redni brojevi

Da bi se pokazalo da redni brojevi treba da budu prikazani, znak plus (+) može da se koristi tako što prethodi pratećoj reči/skraćenici. Ako prateća reč/skraćenica nije uneta, znak plus može da se beleži sam da ukaže na prikaz odgovarajućeg potpolja 863 kao rednog broja.

853 03\$81\$a(year)\$b+qtr.

863 40\$81.1\$a1982\$b1

853 03\$81\$a+

863 40\$81.1\$a1

Treba obratiti pažnju na to da ova tehnika razlikovanja rednih i osnovnih brojeva nije neophodna, kao što nije neophodno ni bilo kakvo drugo razlikovanje. Sistem bi zahtevao da tabele za interni jezik prikažu ispravne redne brojeve. Format za podatke o fondu ne obezbeđuje saopštavanje ovih tabela.

853 – PRATEĆA REČ/SKRAĆENICA I MODEL PUBLIKOVANJA – OSNOVNA BIBLIOGRAFSKA JEDINICA (P)

Prateća reč/skraćenica koja je pogodna za svaki nivo numeracije i hronologije koji je prisutan u srodnom polju 863 Numeracija i hronologija — Osnovna bibliografska jedinica i kodove koji definišu model publikovanja za tu jedinicu. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 853 i srodnog/srodnih polja 863 sa kojim je ono povezano potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 853 data su u odeljku [Polja za prateću reč/skraćenicu i model publikovanja – Opšte informacije.](#)

Primeri

853 02\$av\$\$(year)\$w\$pyyyyy1/yyyy2

853 20\$81\$av.\$bno.\$u2\$vr\$\$(year)\$j(month)\$k(day)\$wj\$ypd01,10,20

853 20\$81\$av.\$bno.\$u12\$vr\$\$(year)\$j(month)\$wm\$x11

853 23\$81\$av.\$bno.\$u4\$vr\$\$(year)\$j(season)\$wq\$x21

853 00\$81\$a(year)\$w4

853 01\$82\$a new ser.:v.

853 03\$81\$a(unit)

853 03\$81\$av.\$bno.

853 00\$81\$av.\$bsect.\$u12\$vr\$\$(year)\$j(month)\$k(day)\$lweek\$wd\$x01

853 22\$81\$av.\$bno.\$u12\$vr\$\$(year)\$j(month)\$k(day)\$wm\$x01

853 22\$81\$av.\$bno.\$u04\$vr\$\$(year)\$j(month)\$wq\$x12\$tc

853 10\$81\$av.\$bno.\$u8\$vr\$\$(year)\$j(month)\$wm\$x01\$ypm 01/02, 03, 04, 05, 06/07, 08/09, 10, 11/12

853 03\$81\$av.\$bno.\$ww\$yow01,0699we,0700we,0801we,0802we,0803we,0804we,98we,99we

853 20\$81\$av.\$bno.\$u48\$vr\$ww\$x0101\$yow05we

853 20\$81\$av.\$bissue\$\$(year)\$j(month)\$k(day)\$ww\$zaaarab

853 20\$81\$av.\$bno.\$u48\$vr\$ww\$x0101\$yow05we\$zaaan##

853 02\$81\$av.\$bno.\$u52\$vc\$ww\$yce251/52

853 02\$av. \$i(year)\$wg\$ypyyyy1/yyy2

853 02\$81\$av.\$bno.\$u6\$vr\$ws\$x01,02,03,04,05,06,07,08,09,10,11,12\$ypw02we,04we\$yce21/3,4/6

853 02\$81\$av.\$bno.\$u365\$vc\$i(year)\$j(month)\$k(day)\$wd\$x0101\$ycd1224/1225\$yce2358/359\$
nBased on v. 11, no. 2172/2173, December 24/December 25, 2001.

854 – PRATEĆA REČ/SKRAĆENICA I MODEL PUBLIKOVANJA – DODATNA GRAĐA (P)

Prateća reč/skraćenica koja je pogodna za svaki nivo numeracije i hronologije koji je prisutan u srodnom polju 864 Numeracija i hronologija – Dodatna građa i kodovi koji definišu model publikovanja za tu jedinicu. Koristi se samo onda kada dodatna građa nije zasebno katalogizovana. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 854 i srodnog/srodnih polja 864 sa kojim je ono povezano potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 854 data su u odeljku [Polja za prateću reč/skraćenicu i model publikovanja – Opšte informacije.](#)

Primeri

854 00\$81\$av.

854 00\$81\$av.\$bsuppl.

854 00\$81\$a(year)\$wa

854 03\$81\$a(year)\$b(month)\$c(day)\$wd\$yodsa

854 02\$81\$av.\$bno.\$u11\$vr\$i(year)\$j(month)\$wm\$x01\$ycm07/08

854 03\$81\$av.\$bno.\$u10\$vr\$i(year)\$j(month)\$wm\$x09\$yom07,08

854 23\$81\$av.\$bno.\$u3\$vr\$i(year)\$j(season)\$w3\$x21\$yps21,22,23

854 00\$81\$aSupplement to v.\$i(year)\$wa

854 33\$81\$a(year)\$b(month)

854 00\$81\$a(year)\$omap supplement

855 – PRATEĆA REČ/SKRAĆENICA I MODEL PUBLIKOVANJA – INDEKSI (P)

Prateća reč/skraćenica koja je pogodna za svaki nivo numeracije i hronologije koji je prisutan u srodnom polju 865 Numeracija i hronologija – Indeksi i kodovi koji definišu model publikovanja za tu jedinicu. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 855 i srodnog/srodnih polja 865 sa kojima je ono povezano potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 855 data su u odeljku [Polja za prateću reč/skraćenicu i model publikovanja – Opšte informacije](#).

Primeri

855 ##\$81\$av.

855 ##\$81\$a(year)\$oalphabetical index

855 ##\$81\$a(year)\$oten year cumulation

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: polja za numeraciju i hronologiju (863–865)

- [POLJA ZA NUMERACIJU I HRONOLOGIJU – OPŠTE INFORMACIJE](#)
- [863 – NUMERACIJA I HRONOLOGIJA – OSNOVNA BIBLIOGRAFSKA JEDINICA \(P\)](#)
- [864 – NUMERACIJA I HRONOLOGIJA – DODATNA GRAĐA \(P\)](#)
- [865 – NUMERACIJA I HRONOLOGIJA – INDEKSI \(P\)](#)

POLJA ZA NUMERACIJU I HRONOLOGIJU – OPŠTE INFORMACIJE

Polja 863–865 sadrže opis podataka o fondu neke bibliografske jedinice u zbirkama organizacije koja daje izveštaj.

Prateće reči/skraćenice koje identifikuju nivoe numeracije i hronologije i kodovi koji definišu model publikovanja iz podataka o fondu sadržani su u poljima Prateće reči/skraćenice i model publikovanja (853–855) koja su sa poljima 863–865 povezana brojem u potpolju \$8 (Veza polja i broj sekvence).

Opšti opis četiri tipa polja za podatke o fondu i njihovom međusobnom odnosu dat je u odeljku [Podaci o fondu— Opšte informacije](#). Specifični elementi podataka koji su potrebni za komprimovano ili pojedinačno predstavljanje podataka za numeraciju ili hronologiju pomoću računarskog algoritma dati su u odeljku [Polja za reči/skraćenice i model publikovanja – Opšte informacije](#). Opis karakteristika komprimovanog ili pojedinačnog predstavljanja podataka dat je u odeljku [Podaci o fondu — Opšte informacije](#).

Indikatori

- Prvi – Nivo kodiranja polja
Pokazuje nivo specifičnosti iz ANSI Z39.44 ili ANSI/NISO Z39.71 koji se smešta u ovo polje.
  - # – Bez date informacije
  - 3 – Nivo 3 fonda [863/864]
Pokazuje da ovo polje sadrži sumarnu informaciju o numeraciji i hronologiji (tj. samo na prvom nivou numeracije i hronologije) za osnovnu bibliografsku jedinicu (polje 863) ili dodatnu građu (polje 864).
  - 4 – Nivo 4 fonda
Pokazuje da ovo polje sadrži detaljnu informaciju o numeraciji i hronologiji (tj. prvi nivo i sve potonje nivoe numeracije i hronologije).

- 5 – Nivo 4 fonda sa oznakom fizičke jedinice
Pokazuje da ovo polje sadrži detaljnu informaciju o numeraciji i hronologiji i identifikacioni broj za fizički deo u potpolju \$p\$ (Oznaka fizičke jedinice).
- Drugi – Oblik fonda
Pokazuje da li se numeracija i hronologija u komprimovanom ili nekomprimovanom (pojedinačnom) obliku i da li u svrhe prikaza treba da se koristi ovo polje ili neko povezano polje sa Tekstualnim podacima o fondu.
  - # – Bez date informacije
  - 0 – Komprimovana [863/864]
  - 1 – Nekomprimovana
  - 2 – Komprimovana, koristiti tekstualni prikaz [863/864]
Prikaz treba da se generiše iz povezanog polja Tekstualni iskaz podataka o fondu.
  - 3 – Nekomprimovana, koristiti tekstualni prikaz
Prikaz treba da se generiše iz povezanog polja Tekstualni iskaz podataka o fondu.
  - 4 – Jedinica(e) nije(su) objavljena(e) [863/864]
Delovi opisani u ovom polju nisu objavljeni.

Kodovi potpolja

- \$a-\$h – Numeracija
Nivoi numeracije koji se ili pojavljuju na jedinici ili ih koristi organizacija koja izveštava za beleženje prijema neke jedinice. Ova potpolja numeracije u korelaciji su sa potpoljima \$a-\$h za prateće reči/skraćenice numeracije u poljima Prateće reči/skraćenice i model publikovanja (853–855) koja su povezana sa poljima 863–865, mada sama potpolja ne moraju uvek da budu prisutna. Puna korelacija potpolja \$a-\$h za nivo numeracije i prateće reči/skraćenice u povezanim poljima 853–855/863–865 *nije neophodna* kada se prateće reči/skraćenice ne žele za prikazivanje podatka o fondu. Puna korelacija *jeste neophodna* kada se komprimovano ili pojedinačno predstavljanje numeracije u polju 863 ili 864 želi pomoću računarskog algoritma. Ako nema numeracije na jedinici na nekom nivou, ona se može osmisлити i staviti u zagrade ([ ]).

Kada su za neku jedinicu primenljive sheme izmenljivog numerisanja, potpolja \$g\$ i \$h\$ sadrže izmenljivu numeraciju. Ako je neophodno više od dva nivoa izmenljive numeracije, koristi se neko od polja Tekstualni podaci o fondu (866–868).

Kada se na nekoj jedinici koristi samo hronologija (tj. kada jedinica nema numeraciju), ta hronologija je sadržana u odgovarajućem potpolju (\$a-\$h) numeracije umesto potpolja (\$i-\$m) hronologije.

- \$a\$ – Prvi nivo numeracije (NP)
- \$b\$ – Drugi nivo numeracije (NP)
- \$c\$ – Treći nivo numeracije (NP)
- \$d\$ – Četvrti nivo numeracije (NP)
- \$e\$ – Peti nivo numeracije (NP)
- \$f\$ – Šesti nivo numeracije (NP)
- \$g\$ – Shema izmenljivog numerisanja, prvi nivo numeracije (NP)
- \$h\$ – Shema izmenljivog numerisanja, drugi nivo numeracije (NP)
- \$i-\$m – Hronologija
Hijerarhijski nivoi hronologije koji se ili javljaju na nekoj jedinici ili ih koristi organizacija koja izveštava za beleženje prijema neke jedinice. Ova potpolja hronologije u korelaciji su sa potpoljima \$i-\$m hronologije u polju Prateće reči/skraćenice i model publikovanja (853–855) koje je povezano sa poljem 863–865, mada ista potpolja ne moraju uvek da budu prisutna. Puna korelacija nivoa hronologije i potpolja \$i-\$m za prateće reči/skraćenice u povezanim poljima 853–855/863–865 *nije neophodna* kada se prateće reči/skraćenice ne žele za prikazivanje iskaza podataka o fondu. Puna korelacija *jeste neophodna* kada se komprimovano ili pojedinačno predstavljanje hronologije u polju 863 ili 864 želi ostvariti

pomoću računarskog algoritma. Ako neki primenljiv nivo hronologije nedostaje na jedinici, hronologija se može osmisliti i staviti u zagrade ([ ]).

Meseci i godišnja doba mogu se iskazati bilo na prirodnom jeziku ili pomoću sledećih kodova:

- Mesec:
- 01–12 – Mesec
- Dan:
- 01–31 – Dan
- 21 – Proleće
- 22 – Leto
- 23 – Jesen
- 24 – Zima

Kôd za mesec sa manje od dve cifre poravnava se udesno, a neiskorišćena pozicija sadrži nulu.

Kada je za neku jedinicu primenljiva neka shema izmenljive hronologije, potpolje \$m sadrži tu izmenljivu hronologiju. Ako je neophodno više od jednog nivoa izmenljive hronologije, koristi se neko od polja Tekstualni podaci o fondu (866–868).

Kada se na nekoj jedinici koristi samo hronologija (tj. kada jedinica nema numeraciju), ta hronologija je sadržana u odgovarajućem potpolju (\$a–\$h) za numeraciju, umesto u potpolju (\$i–\$m) za hronologiju.

- \$i – Prvi nivo hronologije (NP)
  - \$j – Drugi nivo hronologije (NP)
  - \$k – Treći nivo hronologije (NP)
  - \$l – Četvrti nivo hronologije (NP)
  - \$m – Shema izmenljivog numerisanja, hronologije (NP)
  - \$n – Godina konvertovana po Gregorijanskom kalendaru (NP)
- Konverzija po Gregorijanskom kalendaru neke godine koja se u negregorijanskoj shemi beleži u neko od potpolja (\$i–\$m) na nivou hronologije.

- \$o – Naslov jedinice (NP)
- \$p – Oznaka fizičke jedinice (NP)

Identifikacija fizičke jedinice. Ova oznaka može da bude identifikacioni broj kao što je broj bar koda ili neki inventarni broj. Oznaci fizičke jedinice može da prethodi veliko slovo B ili U radi specifikacije da li je fizička jedinica povezana ili ne. Kada ne postoji oznaka komada, dvostruka kosa crta (//) se može upisati u potpolje \$p radi označavanja da se fond povezuje sa fizičkom jedinicom.

Kada je oznaka fizičke jedinice važna za ceo iskaz podataka o fondu, ona se upisuje u potpolje \$p (Oznaka fizičke jedinice) polja 852 (Lokacija). Kada je oznaka fizičke jedinice važna za numeraciju i hronologiju koje su zabeležene u polju 863–865, oznaka se tamo beleži. Kada je oznaka fizičke jedinice važna samo za nivo jedinice, ona se beleži u potpolju \$p polja Informacija o jedinici (876–878).

- \$q – Stanje fizičke jedinice (NP)

Kada je stanje fizičke jedinice važno za ceo iskaz podataka o fondu, ono se upisuje u potpolje \$q (Fizičko stanje fizičke jedinice) polja 852 (Lokacija). Informacija o fizičkom stanju za donošenje odluka o zaštiti sadržana je u polju 583 (Napomena o radnim postupcima).

- \$s – Kôd za nadoknadu članka sa kopirajtom (P)

Za informacije o kôdu za nadoknadu članka sa kopirajtom videti opis polja 018 u priručniku MARC 21 Skraćeni format za bibliografske podatke (<http://www.bisis.ns.ac.yu/MARC21>).

- \$t – Broj primerka (NP)
Broj jednog jedinog primerka ili opseg brojeva za primerke koji imaju istu lokaciju i signaturu.
- \$v – Datum izdavanja (P) [865]
- \$w – Pokazatelj prekida (NP)
Pokazuje razlog za prekid u numeraciji i hronologiji.
  - g – Prekid zbog minusa
Deo (delovi) koji nedostaju u fondu; postoji sumnja u vezi sa uzrokom prekida ili taj uzrok nije poznat.
  - n – Prekid nije zbog minusa
Prekid koji je nastao zbog neobjavlivanja dela (delova) ili prekida kontinuiteta u numeraciji i hronologiji delova.
- \$x – Napomena nije za javnost (P)
- \$z – Napomena za javnost (P)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

863 – NUMERACIJA I HRONOLOGIJA – OSNOVNA BIBLIOGRAFSKA JEDINICA (P)

Numeracija i hronologija osnovne bibliografske jedinice u podacima o fondu iz organizacije koja daje izveštaj. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 863 i srodnog polja 853 (Prateća reč/skraćenica i model publikovanja — Osnovna bibliografska jedinica) sa kojim je ono povezano potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 863 data su u odeljku [Polja za numeraciju i hronologiju – Opšte informacije](#).

Primeri

863 #0\$81.1\$a5-12\$i1884-1892\$zv.9, Jan.1889 damaged.

863 30\$81.1\$a113-123\$i1923-1928

863 41\$81.1\$a3\$b1

863 51\$81.1\$a1\$b5\$i1976\$j01\$16\$1100026004

863 30\$81.1\$a1-10\$i1943-1952\$zbound

863 41\$81.1\$a3\$b2\$i1974\$j05

863 42\$81.1\$a1-29

863 42\$81.2\$a30-40

863 42\$81.3\$a41-124

863 #3\$81.1\$a1974

863 #1\$81.1\$a1score

863 31\$81.1\$a ca. 1000 items

863 40\$81.1\$a1\$b4\$c4-7\$d15\$i1988\$j04\$k13-16\$l15

863 41\$81.1\$a6\$p7312986\$q water damage

863 40\$81.1\$a113\$b1-23\$i1989\$j01-05\$t2\$wn

863 30\$81.2\$a72\$i1972\$z Apr.28 missing

863 40\$81.1\$a1-19\$i1911-1920/1921\$wg

863 41\$81.2\$a22\$i1924/1925

863 40\$81.3\$a49-50\$i1985\$j01-02\$z Ceased publ. with issue no. 50

863 40\$81.1\$a1989\$b02-05

863 30\$81.1\$a1-20\$i1985-2005

864 – NUMERACIJA I HRONOLOGIJA – DODATNA GRAĐA (P)

Numeracija i hronologija dodatne građe koja se ne katalogizuje zasebno u podacima o fondu organizacije koja daje izveštaj. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 864 i srodnog polja 854 (Prateća reč/skraćenica i model publikovanja – Dodatna građa) sa kojim je ono povezano potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 864 data su u odeljku [Polja za numeraciju i hronologiju – Opšte informacije](#).

Primeri

864 30\$83.1\$a1-3\$i1983-1985\$x bind in 1 v. when next issue arrives

864 30\$81.1\$a1910-1988

864 40\$81.1\$a1-3\$i1983-1985

864 ##\$z suppl.

865 – NUMERACIJA I HRONOLOGIJA – INDEKSI (P)

Numeracija i hronologija indeksa koji se ne katalogizuju zasebno u podacima o fondu organizacije koja daje izveštaj. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 865 i srodnog polja 855 (Prateća reč/skraćenica i model publikovanja – Indeksi) sa kojima je ono povezano potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 865 data su u odeljku [Polja za numeraciju i hronologiju – Opšte informacije](#).

Primeri

865 4#81.1\$a1918-1921\$oIndex\$zbound at end of volume to which it applies

865 4#81.1\$a1969/1978\$oTen year cumulative index

865 ##\$a40\$i1989\$j01-12\$vJune 1990

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: polja za tekstualni iskaz podataka o fondu (866–868)

- [POLJA ZA TEKSTUALNI ISKAZ PODATAKA O FONDU – OPŠTE INFORMACIJE](#)
- [866 – TEKSTUALNI PODACI O FONDU – OSNOVNA BIBLIOGRAFSKA JEDINICA \(P\)](#)
- [867 – TEKSTUALNI PODACI O FONDU – DODATNA GRAĐA \(P\)](#)
- [868 – TEKSTUALNI PODACI O FONDU – INDEKSI \(P\)](#)

POLJA ZA TEKSTUALNI ISKAZ PODATAKA O FONDU – OPŠTE INFORMACIJE

Polja 866–868 sadrže tekstualni opis koji može da uključi i prateću reč/skraćenicu i numeraciju i hronologiju za podatke o fondu neke bibliografske jedinice u zbirkama organizacije koja daje izveštaj. Ova polja se obično koriste u podacima o fondu za jednodelne jedinice. Ona se mogu koristiti *umesto* kodiranih polja Prateća reč/skraćenica i model publikovanja (853–855) i polja Numeracija i hronologija za višedelne i serijske jedinice (863–865) kada ta polja ne mogu da se upotrebe za adekvatno opisivanje podataka o fondu. Polja (866–868) mogu takođe da se koriste *pored* polja za numeraciju i hronologiju i bilo kojeg srodnog polja za reč/skraćenicu i model publikovanja radi zapisivanja i generisanja nekog prikaza na drugom pismu za sva polja za numeraciju i hronologiju i reči/skraćenice i model publikovanja ili deo tih polja.

Opšti opis ova četiri tipa polja za podatke o fondu, njihovi međusobni odnosi i njihova ponovljivost dati su u odeljku [Podaci o fondu – Opšte informacije](#). Uputstva za beleženje informacija o jedinici vezanih za podatke o fondu u poljima 866–868 data su u odeljku [Informacije o jedinici – Opšte informacije](#).

Indikatori

- Prvi – Nivo kodiranja polja
Pokazuje nivo specifičnosti numeracije i hronologije u polju.
  - # – Bez date informacije
  - 3 – Nivo 3 podataka o fondu
Pokazuje da ovo polje sadrži sumarnu informaciju o numeraciji i hronologiji (tj. samo na prvom nivou numeracije i hronologije u komprimovanom obliku).
  - 4 – Nivo 4 podataka o fondu
Pokazuje da ovo polje sadrži detaljnu informaciju o numeraciji i hronologiji (tj. prvi nivo i sve potonje nivoe i u obliku bilo nekomprimovanom ili komprimovanom ili da je u kombinaciji ova dva).
  - 5 – Nivo 4 fonda sa oznakom fizičke jedinice
Pokazuje da ovo polje sadrži detaljnu informaciju o numeraciji i hronologiji i identifikacioni broj za fizičku jedinicu u potpolju \$a (Tekstualni iskaz podataka o fondu).

- Drugi – Tip notacije
Pokazuje da li su podaci o fondu sadržani u potpolju \$a formulisani u skladu sa standardnom ili nestandardnom notacijom.
  - 0 – Nestandardna
  - 1 – ANSI/NISO Z39.71 ili ISO 10324
  - 2 – ANSI Z39.42
  - 7 – Izvor naveden u potpolju \$2

Kodovi potpolja

- \$a – Tekstualni niz oznaka (NP)
Tekstualni oblik podatka o fondu može se koristiti bilo umesto podataka ili uz podatke o fondu koji su beleženi u poljima 853–855 za prateće reči/skraćenice i model publikovanja i poljima 863–865 za numeraciju i hronologiju.
- \$x – Napomena nije za javnost (P)
- \$z – Napomena za javnost (P)
- \$2 – Izvor notacije (NP)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (P) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

866 – TEKSTUALNI PODACI O FONDU – OSNOVNA BIBLIOGRAFSKA JEDINICA (P)

Tekstualni opis podataka o fondu iz osnovne bibliografske jedinice u zbirkama organizacije koja daje izveštaj. Opis može da se koristi umesto polja ili uz polje 863 (Numeracija i hronologija – Osnovna bibliografska jedinica) i uz bilo koje srodno polje 853 (Prateće reči/skraćenice i model publikovanja — Osnovna bibliografska jedinica) radi beleženja i/ili prikaza na ekranu svih podataka o fondu ili njihovog dela.

Dodatne informacije o nekim elementima podataka u ovom polju daju se u odeljku [Polja za tekstualni iskaz podataka o fondu – Opšte informacije](#).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja za polje 866 data su u odeljku [Tekstualni iskaz podataka o fondu – Opšte informacije](#).

Primeri

866 31\$80\$a1-86 (1941-1987)\$xbound in 2 v. per year\$zSome issues missing

866 31\$80\$a1974-1981\$zSome issues lost

866 31\$80\$av. 36-49 (1961-1974)\$xincomplete vols. unbound\$zsome issues missing

866 31\$82\$av. 37-52\$zBound; some issues missing

866 31\$80\$av. 1-4 (1941-1943), v. 6-86 (1945-1987)\$xbound in 2 v. per year\$zSome issues missing

866 37\$81\$as=[1832:10:17-1899:3:31]\$zScattered issues wanting\$2usnp

866 37\$81\$am,s=[1955:8:11-1956:11:22][1960:10:20-1984:2:2]\$2usnp

867 – TEKSTUALNI PODACI O FONDU – DODATNA GRAĐA (P)

Tekstualni opis podataka o fondu za dodatnu građu u zbirka organizacije koja daje izveštaj. Opis može da se koristi umesto polja ili uz polje 864 (Numeracija i hronologija – Dodatna građa) i bilo koje srodno polje 854 (Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Dodatna građa) radi beleženja i/ili prikaza svih podataka o fondu ili njihovog dela.

Dodatne informacije o nekim elementima podataka u ovom polju daju se u odeljku [Polja za tekstualni iskaz podataka o fondu – Opšte informacije](#).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja za polje 867 data su u odeljku [Tekstualni podaci o fondu – Opšte informacije](#).

Primeri

867 30\$80\$aSupplements to v. 1-7 (1942-1948)\$zbound in one volume

867 31\$80\$aCa. 300 pieces

867 40\$80\$aSupplements 1910-1916\$zBound with other issues for the year

867 30\$80\$aSupplements to v. 1-2 (1942-1944), 4-7 (1946-1948)\$zBound in one volume

868 – TEKSTUALNI PODACI O FONDU – INDEKSI (P)

Tekstualni opis podataka o fondu za indekse u zbirka organizacije koja daje izveštaj. Opis može da se koristi umesto polja ili uz polje 865 (Numeracija i hronologija – Indeksi) i bilo kojeg srodnog polja 855 (Prateće reči/skraćenice i model publikovanja – Indeksi) radi beleženja i/ili prikaza svih podataka o fondu ili njihovog dela.

Dodatne informacije o nekim elementima podataka u ovom polju daju se u odeljku [Polja za tekstualni iskaz podataka o fondu – Opšte informacije](#).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 868 data su u odeljku [Tekstualni podaci o fondu – Opšte informacije](#).

Primer

868 40\$80\$a1937-1942, 1946-1968, plus 1969/1978 cumulative vol.

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: polja za informacije o jedinici (876–878)

- [POLJA ZA INFORMACIJE O JEDINICI – OPŠTE INFORMACIJE](#)
- [876 – INFORMACIJE O JEDINICI – OSNOVNA BIBLIOGRAFSKA JEDINICA \(P\)](#)
- [877 – INFORMACIJE O JEDINICI – DODATNA GRAĐA \(P\)](#)
- [878 – INFORMACIJE O JEDINICI – INDEKSI \(P\)](#)

POLJA ZA INFORMACIJE O JEDINICI – OPŠTE INFORMACIJE

Polja 876–878 sadrže informacije na nivou jedinice o fizičkim delovima te jedinice koji se navode u zapisu sa podacima o fondu. Ova polja sadrže raznovrsne elemente podataka za koje može da postoji interes da se zapisuju za specifične jedinice radi korišćenja u aplikacijama za nabavku ili cirkulaciju, između ostalih.

Povezivanje informacija o jedinici sa jedinicama iz fonda

Za konfiguracije i nivoe iz podataka o fondu koji slede, polja jedinice se povezuju sa fizičkim delovima sa kojima se one primenjuju kako je to nadalje pokazano.

Jedinica fonda sa jednim jedinim fizičkim delom

Jedan primerak, jedno polje 852

Poljima jedinice nije potrebno povezujuće potpolje pošto su sva vezana za tu jednu jedinicu iz fonda ili podataka o fondu. (Podaci o fondu se beleže na nivou 1 ili 2 u Zaglavlju zapisa/17 (Nivo kodiranja).)

Više primeraka, jedno ili više polja 852

Potpolje \$3 se koristi za povezivanje polja jedinica sa odgovarajućim primerkom u polju/poljima 852. (Podaci o fondu se beleže na nivou 1 ili 2 u Zaglavlju zapisa/17 (Nivo kodiranja).)

Jedinica fonda sa višestrukim fizičkim delovima:

Podaci o fondu u poljima 866–868 (Tekstualni podaci o fondu)

Potpolje \$3 se koristi za povezivanje polja jedinice sa odgovarajućim delom koji je naveden u poljima 866–868. (Podaci o fondu se beleže na nivou 3 ili 4 u Zaglavlju zapisa/17 (Nivo kodiranja).)

Podaci o fondu u poljima 863–865 (Numeracija i hronologija)

Potpolje \$8 se koristi za povezivanje polja jedinice sa odgovarajućim delom koji je naveden u poljima 863–865. Svaki deo (tom ili tomovi) za koji je uključena informacija o nivou jedinice iziskuje zasebno polje 863–865. (Podaci o fondovima beleže se na nivou 3 ili 4 sa oznakom fizičkog dela u Zaglavlju zapisa/17 (Nivo kodiranja).)

Umetnute informacije sa podacima o fondu:

Kada se informacije sa podacima o fondu umeću u MARC bibliografski zapis, **višestruka** polja 876–878 mogu se koristiti samo onda kad te informacije ne uključuju druga polja za informacije sa podacima o fondu koja se moraju povezivati sa specifičnim poljem 876–878 u cilju bolje razumljivosti. Kada je neophodno povezivanje polja, jedno od polja 876–878 i druga polja koja su mu pridružena mogu se umetnuti u bibliografski zapis. Zasebni zapisi sa podacima o fondu moraju se napraviti za svako od ostalih polja 876–878 i njima pridruženih polja.

Međutim, **višestruka** polja 852 mogu postojati u zapisu sa informacijama o povezanoj jedinici u poljima 876–878, koja navode broj primerka na koje se one odnose korišćenjem potpolja \$t (Broj primerka) ili podskupa korišćenjem potpolja \$3 (Navedena građa).

Indikatori

- Prvi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan
- Drugi – Nedefinisan
  - # – Nedefinisan

Kodovi potpolja

- \$a – Interni broj jedinice (NP)
Jedinstveni identifikujući broj za jedinicu.
- \$b – Nevažeći ili poništen interni broj jedinice (P)
- \$c – Koštanje (P)
Cena ili nadoknada za trošak zamene za jedinicu. Ona se može kvalifikovati u zagradama po tipu troška, npr. standardan, po sniženoj ceni, zamena.
- \$d – Datum nabavke (P)
Datum kada je jedinica bila nabavljena u obliku *YYYYMMDD*. Ako se on poveže sa koštanjem, on dolazi iza potpolja \$c (Trošak) koje je za njega važno. Datum se beleži u skladu sa standardom za *Predstavljanje datuma i vremena* (ISO 8601).
- \$e – Izvor nabavke (P)
- \$h – Ograničenja u korišćenju (P)
Informacije o bilo kojim ograničenjima u korišćenju jedinice. One se koriste kada je neophodno da se uključi informacija koja je za jedinicu veoma specifična kako bi bila obrađena u polju 506 (Napomena o ograničenjima na pristup) u bibliografskom zapisu.
- \$j – Status jedinice (P)
Informacija o stalnom statusu jedinice npr. izgubljen ili povučen.
- \$l – Privremena lokacija (P)
Informacija o privremenoj lokaciji u odnosu na stalnu lokaciju u polju 852 (Lokacija).
- \$p – Mašinski čitljiva oznaka jedinice (P)
Bar kôd ili druga mašinski čitljiva oznaka jedinice (kakva je npr OCR) pridružena toj jedinici.
- \$r – Nevažeća ili poništena mašinski čitljiva oznaka jedinice (P)
- \$t – Broj primerka (NP)
- \$x – Napomena koja nije za javnost (P)
- \$z – Napomena za javnost (P)
- \$3 – Navedena građa (NP)
- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$8 – Veza polja i broj sekvence (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*

876 – INFORMACIJA O JEDINICI – OSNOVNA BIBLIOGRAFSKA JEDINICA (P)

Informacija o jedinici u vezi sa osnovnom bibliografskom jedinicom u podacima o fondu organizacije koja daje izveštaj. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 876 i njemu srodnih polja 852 (Lokacija), 853/863 (Prateća reč/skraćenica i model publikovanja/Numeracija i hronologija), ili polja 866 (Tekstualni podaci o fondu) sa kojim je ona povezana preko potpolja \$8 (Veza polja i broj sekvence) ili je povezana preko potpolja \$3 (Navedena građa).

Opšti opis četiri tipa polja za podatke o fondu, njihovi međusobni odnosi, kao i njihova ponovljivost, dati su u odeljku [Podaci o fondu – Opšte informacije](#).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 876 data su u odeljku [Polja za informacije o jedinici – Opšte informacije](#).

Primeri

876 ##\$aAAH8128-1-1\$pA14802137389

876 ##\$aABH8998-1-1\$c\$6.00 (discounted)

876 ##\$aXZX1222-1\$d19940622\$pA1234567

876 ##\$3SSRR copy\$a00019779439\$eCIP

876 ##\$3v.3/4\$aABH1332-1-2\$hRoom use only\$pA14839283910

876 ##\$81.6\$aAAA1000-1-6\$IReference\$pA1481283892

876 ##\$aAAH8128-1-1\$c\$13.75\$pA14802137389

876 ##\$aAAH8128-2-1\$c12.00\$pA14812385910\$rA14821385083\$xRe-catalog as added copy for stacks when checked in.

876 ##\$a80006537\$jLost\$t2

876 ##\$3v.5\$aABH1332-1-3\$pA14828301589

876 ##\$81.1\$aAAA1000-1-1\$pA1481283827

876 ##\$81.2\$aAAA1000-1-3\$pA1481283831

877 – INFORMACIJA O JEDINICI – DODATNA GRAĐA (P)

Informacija o jedinici u vezi sa dodatnom građom koja nije zasebno katalogizovana u fondu organizacije koja daje izveštaj. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 877 i njemu srodnih polja 852 (Lokacija), 854/864 (Prateća reč/skraćenica i model publikovanja/Numeracija i hronologija), ili polja 867 (Tekstualni podaci o fondu) sa kojim je ono povezano potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence) ili je povezano potpoljem \$3 (Navedena građa).

Opšti opis četiri tipa polja za podatke o fondu, njihovi međusobni odnosi, kao i njihova ponovljivost, dati su u odeljku [Podaci o fondu – Opšte informacije](#).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja za polje 877 data su u odeljku [Polja za informacije o jedinici – Opšte informacije](#).

Primer

877 ##\$31986\$aACC8761-3-2\$jLost\$pJ87958763

878 – INFORMACIJA O JEDINICI – INDEKSI (P)

Informacija o jedinici u vezi sa indeksima koji nisu zasebno katalogizovani u fondu organizacije koja daje izveštaj. Prikaz može da se generiše iz sadržaja polja 878 i njemu srodnih polja 852 (Lokacija), 854/864 (Prateće reči/skraćenice i model publikovanja/Numeracija i hronologija) ili polja 868 (Tekstualni podaci o fondu) sa kojim je ono povezano potpoljem \$8 (Veza polja i broj sekvence) ili je povezano potpoljem \$3 (Navedena građa).

Opšti opis četiri tipa polja za podatke o fondu, njihovi međusobni odnosi, kao i njihova ponovljivost, dati su u odeljku [Podaci o fondu – Opšte informacije](#).

Uputstva za primenu označitelja sadržaja definisanih za polje 878 data su u odeljku [Polja za informacije o jedinici – Opšte informacije](#).

Primeri

878 ##\$3Chronological index\$aABH1332-1-4\$pA14828301588

878 ##\$3Alphabetic index\$aABH1332-1-5\$pA14801389752

878 ##\$81.1\$aADF1383-1-2\$pA14809183075

878 ##\$82.1\$aADF1383-1-3\$pA14809813780

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: druga promenljiva polja (88X)

Zasad je samo jedno polje definisano za grupu 88X MARC 21 formata za podatke o fondu.

- [880 – RAZLIČITA GRAFIČKA REPREZENTACIJA \(P\)](#)

880 – RAZLIČITA GRAFIČKA REPREZENTACIJA (P)

Reprezentacija potpuno označenog sadržaja, na pismu drugačijem od onog iz drugog polja u istom zapisu. Polje 880 se povezuje sa tim pridruženim regularnim poljem pomoću potpolja \$6 (Povezivanje polja). Potpolje \$6 u pridruženom polju povezuje to polje sa poljem 880. Kada u zapisu ne postoji pridruženo polje, polje 880 pravi se kao da je postojalo, a jedan rezervni broj pojavljivanja (00) koristi se da pokaže ovu specijalnu situaciju. Podaci u polju 880 mogu biti na više od jednog pisma.

Indikatori

- Prvi – Isti kao kod pridruženog polja
- Drugi – Isti kao kod pridruženog polja

Kodovi potpolja

- \$6 – Povezivanje polja (NP) *Videti [Kontrolna potpolja](#)*
- \$a-z – Isto kao kod pridruženog polja
- \$0-5 – Isto kao kod pridruženog polja
- \$7-9 – Isto kao kod pridruženog polja

Primeri

852 4#\$6880-01\$a[Location in Roman form]

880 2#\$6852-01/(2/r\$a[Location in Hebrew script linked to associated field]

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: kontrolna potpolja

Ovo poglavlje sadrži opise dva potpolja koja se koriste za povezivanje podataka u poljima za određene institucije ili za povezivanje sa drugim poljima. Ova potpolja definisana su za većinu polja u ovom formatu (\$5 (Institucija na koju se polje odnosi), \$6 (Povezivanje polja) i \$8 (Veza polja i broj sekvence)), te su i njihovi opisi okupljeni u ovom poglavlju. Potpolja su uključena u liste potpolja na nivou polja svuda gde su definisana, uz ukazivanje na ovo poglavlje.

- [\\$5 – INSTITUCIJA NA KOJU SE POLJE ODNOSI](#)
- [\\$6 – POVEZIVANJE POLJA](#)
- [\\$8 – VEZA POLJA I BROJ SEKVENCE](#)

\$5 – INSTITUCIJA NA KOJU SE POLJE ODNOSI

Potpolje \$5 sadrži MARC kôd institucije ili organizacije koja čuva primerak na koji se odnose podaci u ovom polju. Ono se koristi za informacije specifične za instituciju koje mogu ili ne mogu da budu važne za univerzalno korišćenje tog zapisa o fondu.

Videti [Izvore za kodove organizacija](#) za popis izvora korišćenih u MARC 21 zapisima.

583 ##\$aQueued for preservation;\$c19861010;\$ePriority;\$fTitle IIC project\$5DLC

\$6 – POVEZIVANJE POLJA SA RAZLIČITIM PISMIMA

Potpolje \$6 sadrži podatke koji povezuju polja od kojih je svako reprezentacija na drugom pismu. Potpolje \$6 može da sadrži broj oznake polja nekog pridruženog polja, broj pojavljivanja, kôd koji identifikuje prvo pismo na koje se nailazi u pregledanju polja sleva nadesno i indikaciju da je smer prikaza podataka u polju zdesna nalevo. Neko važeće polje (koje nije 880) može biti povezano sa jednim ili više 880 polja koja sva sadrže reprezentacije istih podataka na različitim pismima. Potpolje \$6 ima sledeću strukturu:

\$6<povezujuća oznaka polja>–<broj pojavljivanja>/< kôd identifikacije pisma >/< kôd smera polja>

Potpolje \$6 je uvek prvo potpolje u takvom polju.

Opisi modela zapisa sa više pisama, nalaze se sa primerima u poglavlju [Zapisi sa više pisama](#); specifikacije za polje 880 daju se u tom polju; specifikacije za skupove karaktera i katalozi za pisma nalaze se u *MARC 21 Specifications for Record Structure, Character Sets, and Exchange Media* (<http://www.loc.gov/marc/specifications/>)

Povezujuća oznaka polja i broj pojavljivanja

Deo sa *povezujućom oznakom polja* sadrži broj oznake polja pridruženog polja i uvek ima dužinu od tri karaktera. Iza ovog dela odmah sledi crtica i deo sa dvocifrenim *brojem pojavljivanja*. Različiti broj pojavljivanja dodeljuje se svakom skupu pridruženih polja unutar pojedinog zapisa. Funkcija *broja pojavljivanja* jeste da omogući poređenje/podudaranje pridruženih polja (ne da ova polja stavlja u redosled unutar zapisa). *Broj pojavljivanja* može se dodeljivati slučajno za svaki skup pridruženih polja. *Broj pojavljivanja* sa manje od dve cifre poravnava se udesno, a neiskorišćena pozicija sadrži nulu.

Kada nema pridruženog polja sa kojim se polje 880 povezuje, *broj pojavljivanja* u potpolju \$6 je 00. On se koristi ako neka agencija želi da razdvoji pisma u zapisu (Videti odeljak [Zapisi sa više pisama](#)). Deo sa

povezujućom oznakom potpolja \$6 sadržiće oznaku polja koju bi pridruženo važeće polje imalo kada bi postojalo u zapisu.

852 4# $\$6$ 880-01 $\$a$ [Location in Latin script]

880 2# $\$6852-01/(2/r\$a$ [Location in Hebrew script linked to associated field]

Kôd identifikacije pisma

Iza broja pojavljivanja odmah sledi kosa crta (/) i *kôd identifikacije pisma*. Ovaj kôd identifikuje drugačije pismo koje je nađeno u polju. Koriste se sledeći kodovi:

<i>Kôd</i>	<i>Pismo</i>
(3	arapsko
(B	latinično
\$1	kinesko, japansko, korejsko
(N	ćirilično
(2	hebrejsko
(S	grčko

880 1# $\$6852-01/(N\$a$ [Odrednica na ćiriličnom pismu]

Čitavo polje ne mora da bude na pismu koje je identifikovano u potpolju \$6. Ako je u polju prisutno više od jednog pisma, potpolje \$6 će sadržati identifikaciju prvog drugačijeg pisma na koje se nailazi u pregledanju polja sleva nadesno.

Treba zapaziti takođe da se *kôd identifikacije pisma* koristi u polju 880, u potpolju \$6, ali i da se ovaj element podataka obično ne koristi u potpolju \$6 pridruženog važećeg polja. U pridruženom polju, pretpostavlja se da su ovi podaci pisani na glavnom pismu/glavnim pismima za taj zapis.

Kôd smer

U MARC zapisu, sadržaji polja 880 uvek se beleže u svom logičnom redosledu, od prvog karaktera do poslednjeg, bez obzira na smer polja. Za prikaz polja, prethodno dogovoreni (default) smer polja je sleva nadesno. Kada to polje sadrži tekst koji ima smer zdesna nalevo, iza *kôda identifikacije pisma* sledi kosa crta (/) i *kôd smer* polja. *Kôd smer* MARC polja za pisma zdesna nalevo jeste slovo r. *Kôd smer* se uključuje samo u polja sa smerom zdesna nalevo pošto je smer sleva nadesno prethodno dogovoreni (default) smer u poljima 880. (Za detaljni opis smer polja videti *MARC 21 Specifications for Record Structure, Character Sets, and Exchange Media* (<http://www.loc.gov/marc/specifications/>))

880 1# $\$6852-01/(2/r\$h$ [Signatura na hebrejskom pismu]

Zapaziti da se *kôd smer* koristi u polju 880, potpolju \$6, ali da se ovaj element podataka obično ne koristi za potpolje \$6 pridruženog važećeg polja. U pridruženom polju, pretpostavlja se da su podaci u uobičajenom smeru glavnog pisma/glavnih pisama za taj zapis.

$\$8$ – VEZA POLJA I BROJ SEKVENCE

Potpolje \$8 sadrži podatke koji identifikuju povezana polja, a može i da predloži sekvencu za ta povezana polja. Potpolje \$8 se može ponoviti da bi se neko polje povezalo sa više od jedne druge grupe polja. Struktura i sintaksa potpolja za vezu polja i broj sekvence je:

$\$8$ <povezujući broj>.<broj sekvence>\<tip veze polja>

Povezujući broj

To je prvi element podataka u ovom potpolju i neophodan je za njegovo korišćenje. To je ceo broj promenljive dužine koji se javlja u potpolju \$8 u svim poljima koja treba da se povežu. Polja sa istim povezujućim brojem smatraju se povezanim.

Broj sekvence

Ovaj broj se odvaja od povezujućeg broja tačkom "." i izborni je element. On je ceo broj promenljive dužine koji se može koristiti da pokaže relativni redosled za prikaz povezanih polja (manji brojevi sekvenci prikazuju se pre onih koji su veći). Ako se koristi, on se mora pojaviti u svim potpoljima \$8 koja sadrže isti povezujući broj.

Tip veze polja

Ovaj kôd se od prethodnih podataka odvaja obrnutom kosom crtom. To je kôd koji pokazuje razlog za vezu i dolazi iza povezujućeg broja ili broja sekvence, ako je prisutan. U odsustvu tipa veze polja, pretpostavlja se da se potpolje \$8 koristi za povezivanje i stvaranje redosleda između polja 85X, 86X ili 87X (prateća reč/skraćenica, numeracija i hronologija, tekstualni podaci o fondu i/ili informacija o jedinici).

Potpolje \$8 je od suštinske važnosti za povezivanje i redosled ovih polja.

Sledeći jedno-karakterski kodovi za tip veze polja definisani su u MARC-u za korišćenje u potpolju \$8:

- **a – Akcija**

Kôd a koristi se u zapisu da poveže jedno ili više polja 583 sa poljem 541 ili 561 na koje se nadovezuju akcije obrade ili upućivanja. Ovaj kôd se obično koristi samo onda kada postoji više od jednog polja 541 ili 561 u zapisu i kada postoje jedno ili više polja 583 koja se vezuju za neko određeno polje 541 ili 561.

541 ##\$81.1\$a\$3Public School and College Authority and Trade School and Junior
College Authority project files\$aFinance Dept.\$cTransferred

583 ##\$81.2\$a\$aAppriased\$c198712-\$ltjb/prr

583 ##\$81.3\$a\$aScheduled\$c19880127\$ksrc/prr

583 ##\$81.4\$a\$aArranged\$c19900619\$kmc/dmj

583 ##\$81.5\$a\$aProcessed level 2\$b90.160\$c19901218\$kmc/dmj

- **x – Opšte stvaranje redosleda**

Kôd x se koristi u zapisu da bi se napravila veza između polja i pokazao redosled među njima. Taj redosled bi mogao biti onaj koji uređuje fizičke jedinice iz nekog dugačkog polja koje je bilo prekinuto, koji pokazuje relativnu važnost polja unutar redosleda ili se koristi za neke druge svrhe uređenja. Korišćenje broja sekvence u potpolju \$8 je neophodno kada se ovaj kôd koristi.

Obavezno uočiti da se potpolje \$8 definiše drugačije u polju 852 u kojem se ono koristi da se uredi po redosledu povezani zapisi za podatke o fondu. Videti obavezno opis polja 852, potpolje \$8.

583 ##\$81.2\$aExhibit\$c1982/12/01 through 1982/03/01\$jMuseum of Fine Arts

876 ##\$81.2\$aXAX1222-1\$pA1234567

853 03\$81\$aBd.\$i(year)

853 03\$82\$an.F:Bd\$i(year)

863 30\$81.1\$a1-21\$i1911-1923/1924

863 30\$82.1\$a1-25\$i1925/1926-1942/1943

853 00\$81\$ano.\$i(year)\$j(month)

863 40\$81.1\$a180-226\$i1976-1981

863 44\$81.2\$a228

863 40\$81.3\$a230\$i1982\$jApr.

863 40\$81.4\$a235\$i1982\$jDec.

863 40\$81.5\$a237\$i1983\$jMar.

863 40\$81.6\$a239-242\$i1983\$jJune-Oct.

853 20\$81\$av.\$bno.\$u12\$vr\$i(year)\$j(month)

863 40\$81.1\$a108\$b1-6\$i1989\$j1-6

863 40\$81.2\$a108\$b7-12\$i1989\$j7-12

863 40\$81.3\$a109\$b1-6\$i1990\$j1-6

863 40\$81.4\$a109\$b7-12\$i1990\$j7-12

876 ##\$81.1\$aAAA1000-1-1\$pA1481283827

876 ##\$81.2\$aAAA1000-1-3\$pA1481283831

876 ##\$81.3\$aAAA1000-1-2\$jLost\$pA1481283845

876 ##\$81.4\$aAAA1000-1-5\$pA1481283863

Potpolje \$8 je uvek prvo potpolje u polju.

PRIMENA POTPOLJA \$8 U POLJIMA 866–868 (TEKSTUALNI PODACI O FONDU)

Potpolje \$8 sadrži podatke koji povezuju srodna polja 853–868 za podatke o fondu. Jedino se povezujući broj koristi u poljima Tekstualni podaci o fondu radi utvđivanja da li je to polje:

- samo polje za podatak o fondu u iskazu za podatke o fondu ili je polje za podatak o fondu koji treba da se koristi za prikaz,
- izmenljivi prikaz za jedan ili više delova iz podataka o fondu u polju/poljima 863–865 za Numeraciju i hronologiju sadržanim u iskazu podataka o fondu, ili
- polje za podatke o fondu pored polja/većeg broja polja 863–865 za Numeraciju i hronologiju sadržanim u iskazu za podatke o fondu.

Povezujući broj koji se koristi u potpolju §8 određen je sledećim uslovima:

Povezujući broj je 0

Podaci o fondu se beleže samo u nekom od polja 866–868 za Tekstualne podatke o fondu. Polja sa brojevima 853–855 Prateća reč/skraćenica i model publikovanja, kao i polja 863–865 Numeracija i hronologija javljaju se u iskazu podataka o fondu.

867 31§80 §a"Teacher's guide" pt. A-B

Podaci o fondu se beleže u povezanim poljima 853–855 Prateća reč/skraćenica i model publikovanja ili 863–865 Numeracija i hronologija, ali se oblik prikaza podataka o fondu beleže u polju Tekstualni podaci o fondu.

853 20§81 §a[captions and pattern] [Prateća reč/Skraćenica i model publikovanja]

853 20§82 §a[captions and pattern]

853 20§83 §a[captions and pattern]

863 43§81.1 §a[enumeration and chronology]

863 43§82.1 §a[enumeration and chronology]

863 43§82.2 §a[enumeration and chronology]

863 43§83.1 §a[enumeration and chronology]

866 40§80 §a[textual holdings for display]

[Ne generiše se prikaz ni iz jednog od polja 853/863. Polje 866 zamenjuje sva polja 853/863 u svrhe prikaza.]

Povezujući broj je isti kao povezujući broj u povezanim poljima 853–855 i 863–865

Jedan ili više delova iz podataka o fondu koji su zabeleženi u poljima 853–855 Prateća reč/skraćenica i model publikovanja ili 863–865 Numeracija i hronologija takođe se beleži u polju 866–868 Tekstualni podaci o fondu da bi se obezbedio i drugi oblik za svrhe prikaza.

Povezujući broj u potpolju §8 mora da se podudara sa povezujućim brojem u potpolju §8 iz povezanih polja 853–855/863–865 koje polje 866–868 zamenjuje. Sadržaj polja Tekstualni podaci o fondu mora da zameni sva polja za Numeraciju i hronologiju koja su povezana sa poljem Prateće reči/skraćenice i model publikovanja.

Ako veći broj polja Prateća reč/skraćenica i model publikovanja ili Numeracija i hronologija koji imaju uzastopne *povezujuće brojeve* treba da se zamene u svrhe prikaza sa pojedinačnim poljem Tekstualni podaci o fondu, potpolje \$8 može da se ponavlja u polju Tekstualni podaci o fondu radi upisivanja povezujućeg broja iz svakog od polja Prateća reč/skraćenica i model publikovanja ili Numeracija i hronologija da bi bila zamenjena.

855 20\$81\$a[captions and pattern] [prateća reč/skraćenica i model publikovanja]

855 20\$82\$a[captions and pattern]

855 20\$83\$a[captions and pattern]

855 20\$84\$a[captions and pattern]

865 43\$81.1\$a[enumeration and chronology] [numeracija and hronologija]

865 43\$82.1\$a[enumeration and chronology]

865 43\$83.1\$a[enumeration and chronology]

865 40\$84.1\$a[enumeration and chronology]

868 40\$82\$83\$a[textual holdings for display] [tekstualni podaci ofondu za prikaz]

[Polje 868 zamenjuje polja 855/865 koja imaju povezujuće brojeve 2 i 3. Ne generiše se prikaz ni iz jednog od tih polja.]

Po izboru je moguće da zasebna polja 866–868 Tekstualni podaci o fondu, svako sa po jednim potpoljem \$8, budu korišćena umesto pojedinačnih polja 866–868 sa više potpolja \$8.

Povezujući broj je jedinstven i stvara redosled između podataka o fondu sa numeracijom i hronologijom iz polja 863–865

Kada je deo podataka o fondu zabeležen u poljima 853–855 Prateća reč/skraćenica i model publikovanja ili 863–865 Numeracija i hronologija, a deo zabeležen u polju Tekstualni podaci o fondu, mogu se generisati prikazi iz oba tipa polja. Ova situacija se može javiti onda kada su podaci o fondu krajnje složeni ili se model publikovanja veoma mnogo menja samo tokom nekog vremenskog perioda.

Jedinstven ceo broj koristi se kao povezujući broj u polju Tekstualni podaci o fondu radi stvaranja redosleda polja među povezujućim brojevima koji se koriste u poljima 853–855/863–865 u skladu sa numeracijom i hronologijom zabeleženom u svakom polju.

855 20\$81\$a[captions and pattern]

855 20\$83\$a[captions and pattern]

865 40\$81.1\$a[enumeration and chronology]

865 40\$83.1\$a[enumeration and chronology]

868 41\$82\$a[textual holdings]

[Numeracija/hronologija podataka o fondu koji su zabeleženi u polju 868 nalazi se između polja sa povezujućim brojevima 1 i 3. Iz svih tih polja se može generisati prikaz.]

MARC 21 Skraćeni format za podatke o fondu: zapisi sa više pisama

Poglavlje opisuje i ilustruje modele za beleženje podataka u MARC zapisima sa većim brojem pisama. Jedno pismo se može smatrati primarnim pismom za *sadržaj podataka* određenog zapisa čak iako se druga pisma takođe koriste za sadržaj podataka. (Napomena: ASCII se koristi za strukturne elemente zapisa, ali i većina kodiranih podataka se takođe navodi unutar opsega ASCII karaktera). Opšti modeli za podatke sa više pisama koji se slede u MARC 21 opisani su u daljem tekstu.

Modeli zapisa sa više pisama

Model A: *Govorni jezik i transliteracija*

Regularna polja mogu da sadrže podatke na različitim pismima i u izgovorenim ili transliterisanim podacima. Polja 880 koriste se kada podaci treba da se dupliraju radi njihovog izražavanja *i* na pismu originalnog izgovora *i* transliterisanog na jedno ili više pisama. Mogu da postoje i nepovezana polja 880.

Model B: *Jednostavni zapisi sa više pisama*

Svi podaci su sadržani u regularnim poljima i pismo se menja zavisno od zahteva tih podataka. Potrebno je postupati po specifikacijama za ponovljivost svih polja. Iako po Modelu B zapis može da sadrži transliterisane podatke, Model A se preporučuje ako se isti podaci beleže i na pismu originalnog izgovora i u transliteraciji. Polje 880 se ne koristi.

Podaci u Modelu A u regularnim poljima povezani su sa podacima u poljima 880 preko potpolja \$6 koje se javlja u oba pridružena polja. Specifikacije za polje 880 su u tom polju; opis potpolja \$6 je u sekciji [Kontrolna potpolja](#); specifikacije za skupove karaktera i popisi za pisma nalaze se u *MARC 21 Specifications for Record Structure, Character Sets, and Exchange Media* (<http://www.loc.gov/marc/specifications/>).

Konvencije primera

Iako su podaci u sledećim zapisima uzeti iz stvarnih informacija o zajednici, ovi zapisi su uključeni samo radi ilustracije i nisu obavezno upotrebljivi za svrhe informisanja o zajednici. Stvaralac zapisa informacija o zajednici se ne navodi u ovim zapisima – uzorcima. Isključne (Escape) sekvence nisu uključene u ove zapise – primere.

MODEL A – GOVORNI JEZIK I TRANSLITERACIJA

U ovom primeru, jezik katalogizacije je engleski (latinično pismo), a jezik lokacije je ruski (ćirilično pismo). Agencija za katalogizaciju obezbeđuje transliteraciju ćiriličnog pisma u latinično pismo.

040 ##\$a***\$beng\$***

066 ##\$c(N

852 ##\$6880–01\$aRossiiskii tsentr khraneniâ i dokumentov noveishei istorii

880 ##\$6852-01/(N\$a[Location in Cyrillic]

MODEL B – JEDNOSTAVNI ZAPISI SA VIŠE PISAMA

Primer daje zapis na više pisama koji sledi Model B. U ovom primeru, jezik katalogizacije je engleski (latinično pismo), a jezik lokacije je ruski (ćirilično pismo).

040 ##\$a***\$beng\$***

852 ##\$a[Location in Cyrillic]

852 ##\$aRossiiskii tsentr khraneniâ i dokumentov noveishei istorii

MARC 21 Format za podatke o fondu
Primeri potpunih zapisa MARC 21
Kancelarija za razvoj mreže i MARC standarde
Kongresna biblioteka

Primeri koji slede odražavaju primenu MARC označitelja sadržaja u zapisima za podatke o fondu. Oni ilustruju sledeće slučajeve:

- [Serijska publikacija sa ograničenim periodom čuvanja](#) (zasebni zapis i umetnuta grupa srodnih elemenata sa podacima o fondu)
- [Serijska publikacija u više primeraka](#)
- [Serijska publikacija koja se ne prima u sadašnje vreme](#)
- [Serijska publikacija sa nepotpunim podacima o fondu](#)
- [Serijska publikacija sa prekidima u građi](#)
- [Serijska publikacija sa izmenljivim numerisanjem](#)
- [Serijska publikacija sa indeksima](#)
- [Štampani tekst u jednodelnoj jedinici](#)
- [Višedelna jedinica koja je razdvojena na dve lokacije](#)
- [Višedelni komplet videokaseta](#)
- [Serijska publikacija sa promenama u modelu publikovanja i informacijama o jedinici](#)

Zapisi u primerima obuhvataju najmanji skup elemenata podataka koji su neophodni za generisanje formata prikaza. Najpre se, prema standardu (Z39.44 ili Z39.71), specifikuje string za prikaz, iza kojeg sledi zapis onako kako bi se pojavio u izveštaju o podacima o fondu u MARC formatu. Nisu zabeležena povezujuća polja (oznake polja 004, 010-030), iako veze sa bibliografskim zapisom mogu biti potrebne. Polje 001 sadrži izraz <kontrolni broj> koji pokazuje da je ovde reč o zapisima koji su samo primeri. Uz zapise nedostaje sistemski generisan direktorijum, a sistemski generisani delovi iz Zaglavlja zapisa (Leader – LDR) predstavljeni su zvezdicom (*). U svim primerima, Nivo 3 ilustruje Opciju B prikaza (na ekranu) iz standarda, dok Nivo 4 ilustruje prihvaćeniji prikaz za taj nivo, Opciju A.

MARC 21 Format za podatke o fondu – primeri zapisa

**Potpuni zapis – Serijska publikacija sa ograničenim periodom čuvanja
(zasebni zapis i umetnuta grupa srodnih elemenata sa podacima o fondu)**

Biblioteka poseduje publikaciju u papirnoj kopiji: t. 108:br. 1–18*. U toku je primanje naslova, ali se on zadržava samo tokom tekuće godine. Informacija o fondu se prikazuje kao zasebni zapis sa podacima o fondu (Nivoi 1–4) i kao grupa srodnih elemenata sa podacima o zbirci (Nivo 4) koja je umetnuta u povezani MARC bibliografski zapis.

Zasebni zapis o podacima o fondu:

LEVEL 1 NvLN

LDR *****ny###22*****1###4500

001 <control number>

852 ## \$aNvLN

LEVEL 2 NvLN 19831017 (0,ta,0,4,6) Retain Latest Year Only – Zadržati samo najnovije godište

LDR *****ny###220*****2###4500

001 <control number>

008 8312254p#####611y0001ba###0831017

852 ## \$aNvLN

LEVEL 3 NvLN 19831017 (a,ta,0,4,6) v. 108– 1983– Retain Latest Year Only – Zadržati samo najnovije godište

LDR *****ny###22*****3###4500

001 <control number>

008 8312254p#####611y0###baeng0831017

852 01 \$aNvLN\$hZ671\$1L7

853 01 \$81\$av.\$1(year)

863 30 \$81.1\$a108–\$11983–

LEVEL 4 NvLN 19831017 (b,ta,0,4,6) v. 108:no. 1 (1983:Jan.1)–v. 108:no. 18 (1983:Oct. 15) Retain Latest Year Only – Zadržati samo najnovije godište

LDR *****ny###22*****4###4500

001 <control number>

* *Prim. Prev.: U orig. v.108:no. 1–18*

008 8312284p#####611y0###baeng0831017
 852 01 \$aNvLN\$hZ671\$i.L7
 853 20 \$81\$av.\$bno.\$u22\$vr\$(year)\$j(week)\$ws\$x12\$yom07,08
 863 40 \$81.1\$a108\$b1-18\$i1983\$j01:01-10:15

Umetnuta grupa srodnih elemenata sa podacima o fondu:

LEVEL 4 NvLN 19831017 (b,ta,0,4,6) v. 108:no. 1 (1983:Jan.1)–v. 108:no. 18 (1983:Oct. 15) Retain Latest Year Only – Zadržati samo najnovije godište

LDR *****nas##22*****###4500
 001 <control number>
 005 19890515112153.0
 008 76803c19769999nyusn#p#####|uuu|0eng#d
 010 ## \$a###76645271
 022 0# \$a0363-0277\$y0000-0027
 035 ## \$a(OcoLC) 2351916
 040 ## \$aNSDP\$cDLC\$dDLC\$dNvLN
 042 ## \$ansdp\$alc
 043 ## \$an-us—
 050 0# \$aZ671\$b.L7
 082 ## \$a020/.5
 222 10 \$aLibrary journal\$b(1976)
 245 00 \$aLibrary journal.
 260 00 \$a[New York :\$bBowker]
 300 ## \$av.\$bill.\$c29 cm.
 362 0# \$av. 101, no. 9– May 1, 1976–
 650 #0 \$aLibrary science\$xPeriodicals
 650 #0 \$aLibraries\$zUnited States
 780 00 \$tLJ, Library journal\$x0360-3113\$w(OCOLC)2171727
 841 ## \$ay####\$b8312284p#####611y0###baeng0831017\$e4
 852 01 \$aNvLN\$hZ671\$i.L7
 853 20 \$81\$av.\$bno.\$u22\$vr\$(year)\$j(week)\$ws\$x12\$yom07,08
 863 40 \$81.1\$a108\$b1-18\$i1983\$j01:01-10:15

MARC 21 Format za podatke o fondu – primer zapisa
Serijska publikacija u više primeraka

Biblioteka čuva dva primerka građe u papirnom obliku:

Podaci o fondu za primerak 1: t. 3–22 (kompletan), t. 23: br. 1–9.

Podaci o fondu za primerak 2: t. 1–21 (kompletan), t. 22: br. 1–6, 8–12; t. 23: br. 1–3, 5–8.

Oba primerka se primaju i sada, u fondu se oba primerka trajno zadržavaju.

LEVEL 1 CSf Sci Cop.1
CSf Sci Cop.2

LDR *****ny###22*****1###4500

001 <control number>

852 ## \$aCSf\$bSci\$t1

852 ## \$aCSf\$bSci\$t2

LEVEL 2 CSf Sci Cop.1 19831017 (0,ta,1,4,8)
CSf Sci Cop.2 19831017 (0,ta,1,4,8)

LDR *****ny###22*****2###4500

001 <control number>

008 8312304g#####8###1002aa###131017

852 ## \$aCSf\$bSci\$t1

852 ## \$aCSf\$bSci\$t1

LEVEL 3 CSf Sci Cop.1 19831017 (a,ta,1,4,8) v.3–v.23 1963–1983
CSf Sci Cop.2 19831017 (a,ta,1,4,8) v.1–v.23 1961–1983

LDR *****ny###22*****3###4500

001 <control number>

008 8312304g#####8###1002aa###1831017

852 ## \$aCSf\$bSci

853 00 \$81\$av.\$bno.\$u12\$(year)\$j(month)\$tCop.

863 30 \$81.1\$a3–23\$i1963–1983\$t1

863 30 \$81.2\$a1–23\$i1961–1983\$t2

LEVEL 4 CSf Sci Cop.1 19831017 (b,ta,2,4,8) v.3 (1963)–v.22 (1982) v.23:no.1 (1983:Jan.)–
v.23:no.9 (1983:Sept.)
CSf Sci Cop.2 19831017 (b,ta,2,4,8) v.1 (1961)–v.21 (1981) v.22:no.1 (1982:Jan.)–

v.22:no.6 (1982:June),v.22:no.8 (1982:Aug.)–v.22:no.12 (1982:Dec.) v.23:no.1 (1983:Jan.)–v.23:no.3 (1983:Mar.), v.23:no.5 (1983:May)–v.23:no.8 (1983:Aug.)

LDR *****ny###22*****4##4500
001 <control number>
008 8312304g#####8###2001aaeng0831017
852 ## \$aCSf\$bSci\$t1
853 10 \$81\$av.\$bno.\$u12\$vr\$i(year)\$j(month)\$wm\$x01
863 40 \$81.1\$a3–22\$i1963–1982
863 40 \$81.2\$a23\$b1–9\$i1983\$j01–09

LDR *****ny###22*****4##4500
001 <control number>
008 8312304g#####8###2001aaeng0831017
852 ## \$aCSf\$bSci\$t2
853 10 \$81\$av.\$bno.\$u12\$vr\$i(year)\$j(month)\$wm\$x01
863 40 \$81.1\$a1–21\$i1961–1981
863 40 \$81.2\$a22\$b1–6\$i1982\$j01–06
863 40 \$81.3\$a22\$b8–12\$i1982\$j08–12
863 40 \$81.4\$a23\$b1–3\$i1983\$j01–03
863 40 \$81.5\$a23\$b5–8\$i1983\$j05–08

MARC 21 Format za podatke o fondu – primer zapisa
Serijska publikacija koja se ne prima više

Biblioteka ima t. 1–8 u papirnom primerku. Ova građa se trajno zadržava, a ne prima se u sadašnjem vremenu. Područje za podatke o statusu sadrži umesto kodiranih vrednosti tekst za prikaz na ekranu. U ovom trenutku, nivoi 3 i 4 su isti, izuzev u Zaglavlju zapisa/17 (Nivo kodiranja); ako se jave prekidi u primanju, oni će biti obrazloženi.

LEVEL 1 MnRM

LDR *****ny###22*****1##4500
001 <control number>
852 01 \$aMnRM\$hQH511\$i.A1J68

LEVEL 2 MnRM 19831017
(No extent of Holdings, Text, Complete Holdings, Not Currently Received,
Permanently Retained)

LDR *****ny###22*****2##4500
001 <control number>
008 8312305p#####8###1001aa###0831017
852 01 \$aMnRMShQH511\$i.A1J68

LEVEL 3 MnRm 19831017
(Summary Holdings, Text, Complete Holdings, Not Currently Received,
Permanently Retained) v.1–v.8 1970–1976

LDR *****ny###22*****3##4500
001 <control number>
008 8312305p#####8###1001aa###0831017
852 01 \$aMnRMShQH511\$i.A1J68
853 01 \$81\$av.\$i(year)
863 30 \$81.1\$a1–8\$i1970–1976

LEVEL 4 MnRM 19831017
(Detailed Holdings, Text, Complete Holdings, Not Currently Received, Permanently
Retained) v.1 (1970)–v.8 (1976)

LDR *****ny###22*****44##500
001 <control number>
008 8312305p#####8###1001aa###0831017
852 01 \$aMnRMShQH511\$i.A1J68
853 01 \$81\$av.\$i(year)
863 40 \$81.1\$a1–8\$i1970–1976

MARC 21 Format za podatke o fondu – primer zapisa
Serijska publikacija sa nepotpunim podacima

Biblioteka čuva u papirnom primerku (sledeća godišta i brojeve): sv. 1–6 (kompletno); sv. 7: br. 1, 3–12; sv. 8–10 (kompletno); i sv. 11: br. 1–10. Naslov se redovno i sada prima; fond se trajno čuva.

LEVEL 1 CLU

LDR *****ny###22*****1##4500
001 <control number>
852 ## \$aCLU

LEVEL 2 CLU 19831017 (0,ta,1,4,8)

LDR *****ny###22*****2##4500
001 <control number>
008 8312124p#####8###1001aa0831017
852 ## \$aCLU

LEVEL 3 CLU 19831017 (a,ta,1,4,8) vyp.1– 1973–

LDR *****ny###22*****3##4500
001 <control number>
008 8312124p#####8###1001aabul0831017
852 ## \$aCLU
853 00 \$81\$avyp.\$bno.\$i(year)\$j(month)
863 30 \$81.1\$a1–\$i1973–

LEVEL 4 CLU 1981017 (b,ta,1,4,8) vyp.1 (1973)–vyp.6 (1978) vyp7:no.1 (1979:ianz.),
vyp.7:no.3 (1979:mart)–vyp.7:no.12 (1979:dek.) vyp.8 (1980)–vyp.10 (1982)
vyp.11:no.1 (1983:ianv.)–vyp.11:no.10 (1983:okt.)

LDR *****ny###22*****4##4500
001 <control number>
008 8312124p#####8###1001aabul0831017
852 ## \$aCLU
853 20 \$81\$avyp.\$bno.\$u12\$vr\$i(year)\$j(month)
863 40 \$81.1\$a1–6\$i1973–1978
863 41 \$81.2\$a7\$b1\$i1979\$j01\$wg
863 40 \$81.3\$a7\$b3–12\$i1979\$j03–12
863 40 \$81.4\$a8–10\$i1980–1982
863 40 \$81.5\$a11\$b1–10\$i1983\$j01–10

MARC 21 Format podatke o fondu – primer zapisa
Serijska publikacija sa prekidima u gradi

Biblioteka čuva u papirnom obliku: Sv. 1–22 (Sv. 20–21 nije sačuvana/ne poseduje se), n.F. Sv. 1–25, 50–51. Naslov se sada ne prima, fond se trajno zadržava. Zarezi se javljaju u Nivoima 3 i 4 zbog prekida u gradi; oni razdvajaju različite celine.

LEVEL 1 NNCU–G

LDR *****ny###22*****1##4500
001 <control number>
852 ## \$aNNCU-G

LEVEL 2 NNCU-G 19831017 (0,ta,2,5,8)

LDR *****ny###22*****2##4500
001 <control number>
008 8312295u#####8###2001aa###0831017
852 ## \$aNNCU-G

LEVEL 3 NNCU-G 19831017 (a,ta,2,5,8) Bd.1-Bd.22,n.F.Bd.1-n.F.Bd.25,n.F.Bd.50-n.F.Bd.51 1911-1924/1925,1925/1926-1942/1943,1961/1962-1963/1964

LDR *****ny###22*****3##4500
001 <control number>
008 8312295u#####8###2001aa###0831017
852 ## \$aNNCU-G
853 03 \$81\$aBd.\$i(year)
853 03 \$82\$an.F.:Bd.\$i(year)
863 30 \$81.1\$a1-22\$i1911-1924/1925
863 30 \$82.1\$a1-25\$i1925/1926-1942/1943
863 30 \$82.2\$a50-51\$i1961/1962-1963/1964

LEVEL 4 NNCU-G 19831017 (b,ta,2,5,8) Bd. 1 (1911)-Bd.19 (1920/1921), Bd.22 (1924/1925), n.F.Bd.1 (1925/1926)-n.F.Bd.25 (1942/1943),n.F.Bd.50 (1961/1963)-n.F.Bd.51 (1962/1964)

LDR *****ny###22*****4##4500
001 <control number>
008 8312295u#####8###2001aa###0831017
852 ## \$aNNCU-G
853 03 \$81\$aBd.\$i(year)
853 03 \$82\$an.F.:Bd.\$i(year)
863 40 \$81.1\$a1-19\$i1911-1920/1921\$wg
863 41 \$81.2\$a22\$i1924/1925
863 40 \$82.1\$a1-25\$i1925/1926-1942/1943\$wg
863 40 \$82.2\$a50-51\$i1961/1962-1963/1964

MARC 21 Format podatke o fondu – primer zapisa
Serijska publikacija sa različitim numerisanjem

Biblioteka poseduje u papirnoj verziji: t. 88–90 (kompletno); t. 91: deo 1–3. Publikacija ima shemu različitog numerisanja. Ovaj naslov se sada ne prima; fond se trajno zadržava.

LEVEL 1 ScCM

LDR *****ny###22*****1##4500
001 <control number>
852 ## \$aScCM

LEVEL 2 ScCM 19831017 (0,ta,2,5,8)

LDR *****ny###22*****2##4500
001 <control number>
008 8312305u#####8###2001aa###0831017
852 ## \$aScCM

LEVEL 3 ScCM 19811017 (a,ta,2,5,8) v.88–v.91=no.1063–no. 1083 1982–1983

LDR *****ny###22*****3##4500
001 <control number>
008 8312305u#####8###2001aaeng0831017
852 ## \$aScCM
853 03 \$81\$a v.\$b pt.\$g no.\$i (year)\$j (month)
863 30 \$81.1\$a 88–91\$g 1063–1083\$i 1982–1983

LEVEL 4 ScCM 19831017 (b,ta,2,5,8) v.88=no.1063 (1982)–v.90=no.1080 (1983)
v.91:pt.1=no.1081 (1983:Aug.)–v.91:pt.3=no.1083 (1983:Oct.)

LDR *****ny###22*****4##4500
001 <control number>
008 8312305u#####8###2001aaeng0831017
852 ## \$aScCM
853 03 \$81\$a v.\$b pt.\$g no.\$i (year)\$j (month)
863 40 \$81.1\$a 88–90\$g 1063–1080\$i 1982–1983
863 40 \$81.2\$a 91\$b 1–3\$g 1081–1083\$i 1983\$j 08–10

MARC 21 Format podatke o fondu – primer zapisa
Serijska publikacija sa indeksima

Biblioteka čuva u papirnom primerku t. 1–9 i nekoliko indeksa. Naslov se sada ne prima; svi delovi fonda se trajno zadržavaju

LEVEL 1 CaOON Chem QD.C454L55

LDR *****ny###22*****1##4500

001 <control number>

852 0# \$aCaOON\$bChem\$hQD79\$i.C454L55

LEVEL 2 CaOON Chem QD79.C454L55 19831017 (0,ta,0,5,8)

LDR *****ny###22*****2##4500

001 <control number>

008 8312305u#####8###0001aa###0831017

852 0# \$aCaOON\$bChem\$hQD79\$i.C454L55

LEVEL 3 CaOON Chem QD79.C454L55 19831017 (a,ta,0,5,8) v.1–v.9 1973–1982

LDR *****ny###22*****3##4500

001 <control number>

008 8312305u#####8###0001aa###0831017

852 0# \$aCaOON\$bChem\$hQD79\$i.C454L55

853 03 \$81\$av.\$i(year)

863 30 \$81.1\$a1–9\$i1973–1982

LEVEL 4 CaOON Chem QD79.C454L55 19831017 (b,ta,0,5,8) v.1 (1973)–v.9 (1982) CaOON Chem QD79.C454L55 19831017 (d,ta,0,5,8) v.1 (1973/1974)–v.2 (1974/1975)

LDR *****ny###22*****4##4500

001 <control number>

008 8312305u#####8###0001aa###0831017

852 0# \$aCaOON\$bChem\$hQD79\$i.C454L55

853 33 \$81\$av.\$i(year)

855 ## \$81\$av.\$i(year)\$osubject, author indexes

863 40 \$81.1\$a1–9\$i1973–1982

865 41 \$81.1\$a1\$i1973/1974

MARC 21 Format podatke o fondu – primer zapisa
Štampani tekst u jednodelnoj jedinici

Jednodelna jedinica se čuva u jednoj biblioteci. Podesni su samo Nivoi 1 i 2 zbog toga što nema numerisanja za zapis.

LEVEL 1 <Location Identifier> Main

LDR *****nx###22*****1##4500
001 <control number>
852 ## \$a<location identifier>\$bMain

LEVEL 2 <Location Identifier> Main 19870414 (0,ta,4,2,8)

LDR *****nx###22*****2##4500
001 <control number>
008 8902202p#####8###4001aa###0870414
852 ## \$a<location identifier>\$bMain

MARC 21 Format za podatke o fondu – primer zapisa
Višedelna jedinica koja je razdvojena na dve lokacije

Višedelna jedinica čiji su tomovi 1–10 smešteni na jednoj lokaciji, a tomovi 11–25 na drugoj. Reč je o jednom jedinom primerku koji se čuva u biblioteci. Na nivoima 1 i 2, može se koristiti jedan zapis o fondu sa više polja 852; to je opcija za koju se odlučuje biblioteka.

LEVEL 1 <Location Identifier> Spec.Coll. RA423.B24
 <Location Identifier> Reference RA423.B24

LDR *****nv###22*****1##4500
001 <control number>
852 0# \$3v.1–10\$a<location identifier>\$bSpec.Coll.\$hRA423\$i.B24
852 0# \$3v.11–25\$a<location identifier>\$bReference\$hRA423\$i.B24

LEVEL 2 <Location Identifier> Spec.Coll. RA423.B24 19860111 (0,ta,2,1,8)
<Location Identifier> Reference RA423.B24 19860111 (0,ta,2,1,8)

LDR *****nv###22*****2##4500
001 <control number>
008 8902201u#####8###2001uu###0860111
852 0# \$3v.1-10\$a<location identifier>\$bSpec.Coll.\$hRA423\$i.B24
852 0# \$3v.11-25\$a<location identifier>\$bReference\$hRA423\$i.B24

LEVEL 3 <Location Identifier> Spec.Coll. RA423.B24 c.1 19860111 (a,ta,2,1,8) v.1-10
<Location Identifier> Reference RA423.B24 c.1 19860111 (a,ta,2,1,8) v.11-25

LDR *****nv###22*****3##4500
001 <control number>
008 8902201u#####8###2001uu###0860111
852 0# \$a<location identifier>\$bSpec.Coll.\$hRA423\$i.B24
853 20 \$81\$av.\$tc.
863 30 \$81.1\$a1-10\$t1

LDR *****nv###22*****3##4500
001 <control number>
008 8902201u#####8###2001uu###0860111
852 0# \$a<location identifier>\$bReference\$hRA423\$i.B24
853 20 \$81\$av.\$tc.
863 30 \$81.1\$a11-25\$t1

MARC 21 Format podatke o fondu – primer zapisa
Višedelni komplet videokaseta

Biblioteka čuva jedan primerak višedelnog kompleta videokaseta. Jedinica nije potpuna i biblioteka je odlučila da je ne pozajmljuje.

LEVEL 1 <Location Identifier> HN535.2.M368

LDR *****nv###22*****1##4500
001 <control number>
852 0# \$a<location identifier>\$hHN535.2\$i.M3J68

LEVEL 2 <Location Identifier> HN535.2.M368 19880511 (videocassette—VHS)

LDR *****nv###22*****2##4500

001 <control number>

007 Vfucbaio

008 8902224u#####8###2001bu###0880511

852 0# \$a<location identifier>\$hHN535.2\$si.M3J68

LEVEL 3 <Location Identifier> HN535.2.M368 19880511 (videocassette—VHS) no. 1–5

LDR *****nv###22*****3##4500

001 <control number>

007 Vfucbaio

008 8902224u#####8###2001bu###0880511

852 0# \$a<location identifier>\$hHN535.2\$si.M3J68

853 00 \$81\$ano.

863 30 \$81.1\$a1–5\$wg

LEVEL 4 <Location Identifier> HN535.2.M368 19880511 (videocassette—VHS) no. 1–3, 5

LDR *****nv###22*****4##4500

001 <control number>

007 Vfucbaio

008 8902224u#####8###2001bu###0880511

852 0# \$a<location identifier>\$hHN535.2\$si.M3J68

853 00 \$81\$ano.

863 40 \$81.1\$a1–3\$wg

863 41 \$81.2\$a5

MARC 21 Format za podatke o fondu – primer zapisa

Potpuni zapis – Serijska publikacija sa promenama u načinu publikovanja i informisanja o jedinici

Podaci o fondu za tomove 1–20 su komprimovani zbog toga što biblioteka nije stavljala bar kod na gradu u vreme kada su ovi tomovi bili primljeni. Počev od toma 21, svaki bibliografski tom bio je zasebno povezan i barkodiran. Nekoliko svezaka iz toma 21 nedostaje, te se zato koristilo polje 866. Sa tomom 22, model publikovanja svezaka se promenio od mesečnog na tromesečno i poslednje dve godine su primane redovno. Naslov se i dalje prima. Mogući prikaz informacije o jedinici na ekranu se sugeriše, ali nije obavezan.

LEVEL 4 CSf Sci Cop. 1 (b,ta,2,4,8) v.1 (1971)–v.20 (1990), v.21:no.1–4,8 (1991), v.22 (1991)–v.23 (1992)
 Item level holdings:
 v.21: no.1–4,8 ACQ3244–2–2 #3238901837581
 v.22 ACQ3244–2–1 #3238913848592
 v.23 ACQ3244–2–3 #3238938193975

LDR *****ny###22*****5##4500
001 <control number>
008 9405314p#####8###2001baeng0940630
852 0# \$aCSf\$bSci\$t1
853 10 \$81\$a v.\$bno.\$u12\$vr\$si(year)\$j(month)
853 10 \$83\$a v.\$bno.\$u4\$vr\$si(year)\$j(season)
863 41 \$81.1\$a1–20\$i1971–1990
863 41 \$83.1\$a22\$i1991
863 40 \$83.2\$a23\$i1992
866 01 \$82\$a vol. 21, no. 1–4, 8
876 ## \$83.1\$a ACQ3244–2–1\$p3238913848592
876 ## \$83.2\$a ACQ3244–2–3\$p3238938193975
876 ## \$3v. 21, no. 1–4, 8\$a ACQ3244–2–2\$p3238901837581

MARC 21 Skraćeni bibliografski format: izvori informacija za kôd organizacije

Ovo poglavlje sadrži bibliografske podatke o izvorima informacija za kodove organizacija korišćenih u formatima MARC 21.

- *MARC Code List for Organizations*. Washington, D.C.: Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. Online: www.loc.gov/marc/organizations/
- *Symbols and Interlibrary Loan Policies in Canada*. Ottawa, ON: Interlibrary Loan Division, Library and Archives Canada. Online: www.collectionscanada.ca/ill/s16-202-e.html